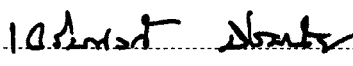
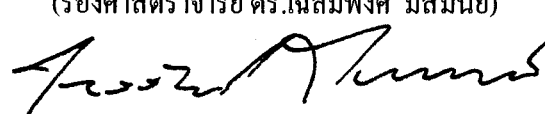

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ
บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
ชื่อและนามสกุล นายประสงค์ โพธิ์เนียม
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพงษ์ มีสมนัย

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพงษ์ มีสมนัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไทรรัตน์ โภคพลากรณ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษาคั่นคว่ำ
อิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
วันที่ ๑๑ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน
ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ศึกษา นายประสงค์ โพธิ์เนียม **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพงษ์ มีสมนัย **ปีการศึกษา** 2550

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวทางสำคัญและเป็นกระแสหลักในการบริหารงาน
ภาครัฐในปัจจุบัน หลักการสำคัญคือเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการบริหารและ
การดำเนินงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และนำประเทศเข้าสู่สังคมประชาธิปไตย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
จัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมี
ส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ
บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีอายุ
มากกว่า 18 ปี จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบเอฟ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ของปัจจัยการมี
ส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ
บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดนั้นระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพทางสังคม ถิ่นที่อยู่อาศัย
การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังประชาชน ทศนคติของประชาชน และการเปิดให้เข้าถึงมี
ความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับแนวทางการสร้างการมีส่วนที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดควร
ดำเนินการคือ เพิ่มการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานแก่
ประชาชนให้มากขึ้น ควรปรับปรุงระบบและระดับการตอบสนองต่อประชาชนให้รวดเร็ว มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จะสามารถเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ
บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้มาก

คำสำคัญ แผนพัฒนาการบริหาร การมีส่วนร่วม ปัจจัยการมีส่วนร่วม จังหวัดร้อยเอ็ด

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพงษ์ มีสมนัย สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการศึกษาค้นคว้า ให้คำแนะนำขั้นตอน วิธีดำเนินการ และติดตามการศึกษาค้นคว้าอย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการศึกษาค้นคว้าแล้วเสร็จ ผู้ศึกษารู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูงและจะขอจดจำไว้ตลอดไป

เนื่องจากในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เวลาส่วนหนึ่งทับซ้อนกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ปกติของผู้ศึกษา จึงขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา นายบรรจง โฆษิตจรรย์นนท์ นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด นายวิวัฒน์พงษ์ ชิตทรงสวัสดิ์ รองนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด ที่ให้โอกาสและกรุณาสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือและรายละเอียดของข้อคำถาม ประกอบด้วยนายอนุชาการ มาศนมาตล รองนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด นายธีรพล ขวัญรัมย์ ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นายสุเวช ชัยทองดี รองปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นายสุวิทย์ วิเชียรดี ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และนายสวัสดิ์ วันทมาตย์ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล เทศบาลนครขอนแก่น

หากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคม หรือบุคคลใดก็ตาม ขอมอบคุณความดีให้กับผู้ที่ได้เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนามซึ่งเกี่ยวข้อง ช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษาค้นคว้านี้ทุกท่าน ขอขอบพระคุณอีกครั้งมา ณ โอกาสนี้

ประสงค์ โพธิ์เนียม

เมษายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า	2
กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า	2
สมมุติฐานการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน	12
แนวคิดและระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับแผนพัฒนา	26
การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาล	39
เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	57
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	67
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	77
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	84
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและแนวทางการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	91
การทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วน ร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	92
การทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินการเพื่อมีส่วนร่วม กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด	149
บทที่ 5 สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	156
สรุปผลการศึกษา	156
อภิปรายผล	159
ข้อเสนอแนะ	166
บรรณานุกรม	168
ภาคผนวก	172
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	173
ข แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	175
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2548	186
ง คำดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม	202
ประวัติผู้ศึกษา	206

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากร (ปี พ.ศ. 2546 – 2550)	46
ตารางที่ 2.2 จำนวนบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง	46
ตารางที่ 2.3 โรงเรียน ห้องเรียน ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2549	47
ตารางที่ 2.4 รายรับปีงบประมาณ 2547 - 2549	51
ตารางที่ 2.5 รายจ่ายปีงบประมาณ 2547 - 2549	51
ตารางที่ 2.6 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พ.ศ. 2551- 2555.....	52
ตารางที่ 2.7 แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พ.ศ. 2552- 2554	54
ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชน	69
ตารางที่ 3.2 ผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล พื้นที่ และจำนวนตัวอย่าง	71
ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	74
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	77
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชน	78
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน	79
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการรับฟังประชาชน	80
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการตอบสนองต่อประชาชน	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเปิดให้เข้าถึง..... 82
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านทัศนคติของบุคคล 83
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด 84
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร..... 85
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้คำปรึกษาหารือ..... 86
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง 87
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการร่วมมือจัดทำ 88
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการมอบอำนาจ 89
ตารางที่ 4.15	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด..... 93
ตารางที่ 4.16	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหรงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด 94

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	95
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	96
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	97
ตารางที่ 4.20 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของเพศกับการมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	98
ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	99
ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	100
ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	101
ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	102
ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมอบอำนาจของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	103
ตารางที่ 4.26 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของอายุกับการมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	104
ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	105
ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	107
ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.30	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการร่วมมือจัดทำของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	109
ตารางที่ 4.31	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการมอบอำนาจของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	110
ตารางที่ 4.32	ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของการศึกษากับการมีส่วน ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	111
ตารางที่ 4.33	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้ข้อมูลข่าวสารของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	112
ตารางที่ 4.34	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้คำปรึกษาหารือของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	113
ตารางที่ 4.35	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	114
ตารางที่ 4.36	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการร่วมมือจัดทำของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	115
ตารางที่ 4.37	ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการมอบอำนาจของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	116
ตารางที่ 4.38	ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของสถานภาพทางสังคมกับการ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	117
ตารางที่ 4.39	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	118
ตารางที่ 4.40	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	119
ตารางที่ 4.41	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	120
ตารางที่ 4.42	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการร่วมมือจัดทำของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	121
ตารางที่ 4.43	ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการมอบอำนาจของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	122

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.44 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของอาชีพกับการมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	123
ตารางที่ 4.45 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	124
ตารางที่ 4.46 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	125
ตารางที่ 4.47 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	126
ตารางที่ 4.48 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการร่วมมือจัดทำของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	127
ตารางที่ 4.49 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการมอบอำนาจของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	128
ตารางที่ 4.50 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของรายได้กับการมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	129
ตารางที่ 4.51 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	130
ตารางที่ 4.52 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	133
ตารางที่ 4.53 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	136
ตารางที่ 4.54 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการร่วมมือจัดทำของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	138
ตารางที่ 4.55 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการมอบอำนาจของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	141
ตารางที่ 4.56 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านความแตกต่างของที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	143

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.57 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการ ให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	144
ตารางที่ 4.58 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการ ให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา การบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	145
ตารางที่ 4.59 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	146
ตารางที่ 4.60 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการร่วมมือจัดทำของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	147
ตารางที่ 4.61 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมอบอำนาจของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	148
ตารางที่ 4.62 ความสอดคล้องกับสมมติฐานระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด	149
ตารางที่ 4.63 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้การศึกษาแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	150
ตารางที่ 4.64 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	151
ตารางที่ 4.65 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับฟังประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	152
ตารางที่ 4.66 ความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองต่อประชาชนกับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด.....	153
ตารางที่ 4.67 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดให้เข้าถึงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด.....	154
ตารางที่ 4.68 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	155

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า	4
ภาพที่ 2.1 โครงสร้างเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นประเด็นที่สังคมไทยให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาสังคมเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งกำหนดให้ภาครัฐจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในสังคมได้มีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมรับประโยชน์ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจในงานของภาครัฐให้ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนในสังคม

ในด้านระเบียบกฎหมาย พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในทุกระดับ ที่ผ่านมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเน้นการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 ยังได้บัญญัติให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โดยให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย

กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ขึ้น เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวใช้แผนพัฒนาเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาต่าง ๆ นอกจากนี้ระเบียบดังกล่าวยังได้กำหนดให้ประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรอย่างชัดเจนในแทบทุกขั้นตอน

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นองค์กรหนึ่ง มีหน้าที่ปฏิบัติ ตามระเบียบ กฎหมาย และตามแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของรัฐบาล ภายใต้กรอบและแนว ทางการจัดทำแผนพัฒนาของกระทรวงมหาดไทยด้วย มีหน้าที่ที่จะต้องเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานขององค์กร เพื่อศึกษาว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ดได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาในด้านใดบ้าง ในระดับใด อะไรคือปัจจัยที่มา เกี่ยวข้อง และเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ส่งเสริมหรือเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารอย่างไร ในด้านใด จึงกำหนดศึกษาค้นคว้าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษา หรือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือ และการมอบอำนาจการตัดสินใจ

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ดังนี้

2.2.1 *ปัจจัยส่วนบุคคล* ประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทาง สังคม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

2.2.2 *ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม* ประกอบด้วย การให้การศึกษา แก่ประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การรับฟังประชาชน การตอบสนองต่อประชาชน การเปิดให้เข้าถึง และทัศนคติของประชาชน

3. กรอบแนวคิดการศึกษาค้นคว้า

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ แนวทางของหน่วยงานราชการ ตลอดจน ระเบียบ กฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ปัจจัยการมีส่วนร่วม ปัจจัยส่งเสริมการมีส่วน ร่วมและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา หลังจากได้ศึกษาในวงกว้างแล้ว พบว่าหลักการ แนวคิด แนวทางที่เหมาะสมในการนำมาสร้าง กรอบแนวคิดเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ที่สำคัญมี 3 ส่วน ดังนี้

3.1 ระดับการมีส่วนร่วม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้แบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 5 ระดับ เรียงจากน้อยไปหามาก ดังนี้

ระดับที่ 1	การให้ข้อเท็จจริง (to Inform)
ระดับที่ 2	การให้การศึกษาหารือ (to consult)
ระดับที่ 3	การเข้าไปเกี่ยวข้อง (to Involve)
ระดับที่ 4	การร่วมคิดร่วมตัดสินใจ (to Collaborate)
ระดับที่ 5	การมอบอำนาจ (to Empower)

3.2 ปัจจัยการมีส่วนร่วม อารมณ์ วัชระ (2546 : 28) กล่าวถึงปัจจัยของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ลักษณะส่วนบุคคลต่างๆ ประกอบด้วย

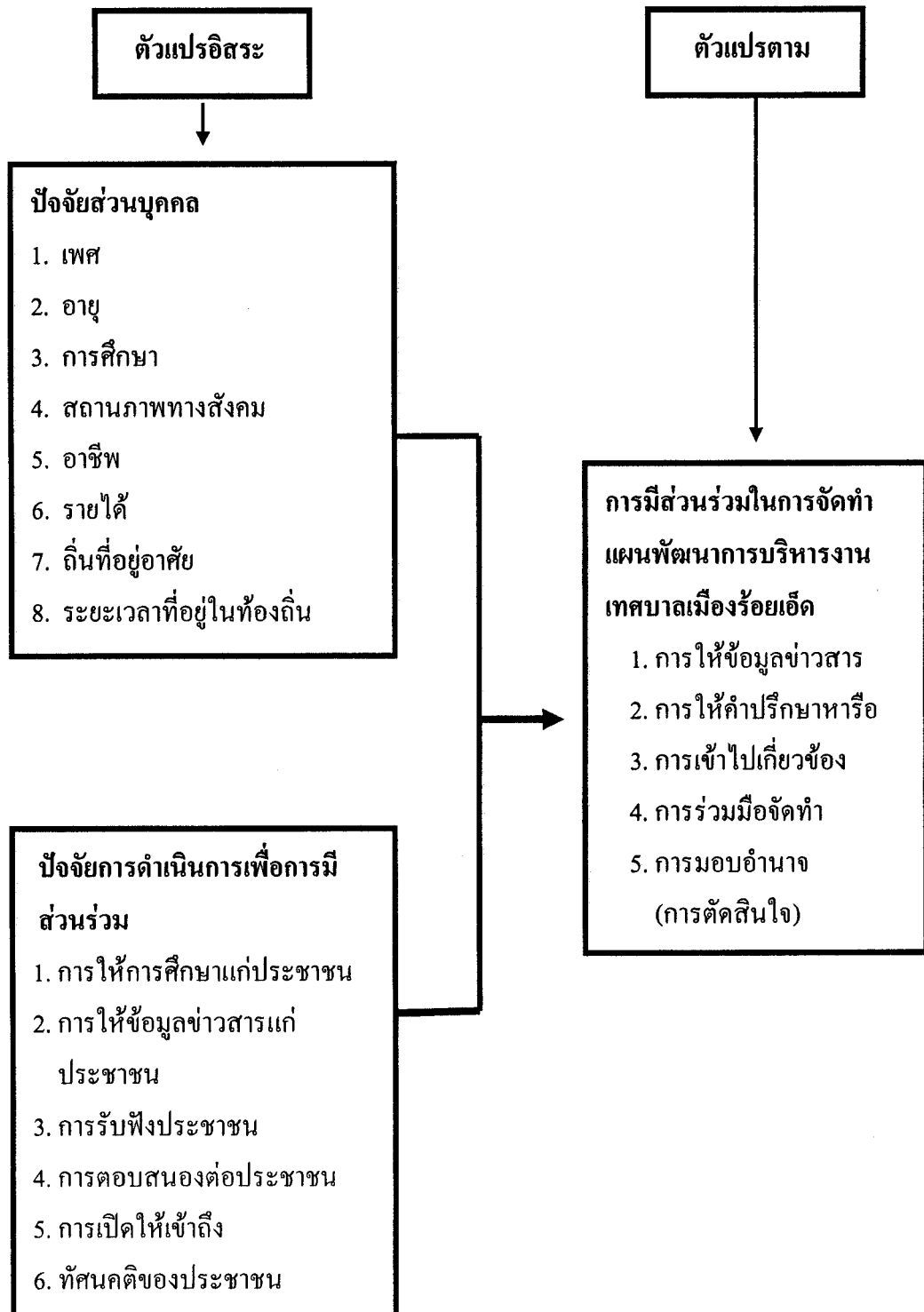
1. อายุ
2. เพศ
3. สถานภาพทางสังคม
4. อาชีพ
5. การศึกษา
6. ถิ่นที่อยู่อาศัย
7. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น
8. ปัจจัยอื่นๆ เช่น การอาศัยในเมืองหรือในชนบท จำนวนสมาชิกในครอบครัวและลักษณะครอบครัว ค่านิยม และทัศนคติ

3.3 ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้อธิบายถึงคุณลักษณะของระบบราชการและข้าราชการในระบบราชการแบบมีส่วนร่วมว่าระบบราชการและข้าราชการในระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะและดำเนินการดังนี้

1. ต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน
2. มีการกระจายข้อมูลข่าวสาร
3. ต้องมีและแสดงความห่วงใยและเห็นใจ
4. รับฟังประชาชน
5. พัฒนาทักษะด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น
6. เปิดให้เข้าถึงระบบงาน
7. ตอบสนองความต้องการของประชาชน

เมื่อศึกษาแล้ว ได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาดันคว่าครั้งนี้ได้ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

5. ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า

5.1 ด้านวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทำการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ. ร้อยเอ็ด

5.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 22,403 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นประชากร

5.3 ด้านพื้นที่การศึกษา พื้นที่คือเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

5.4 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการระหว่างวันที่ 25 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2551

5.5 ด้านตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า กำหนดตัวแปร 2 ประเภท ดังนี้

5.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

2) ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้การศึกษาแก่ประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารประชาชน การรับฟังประชาชน การตอบสนองต่อประชาชน การเปิดให้เข้าถึง และทัศนคติของประชาชน

5.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้องการร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ศึกษาได้กำหนดความหมายของศัพท์เฉพาะขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และทำความเข้าใจของผู้อ่านการค้นคว้าครั้งนี้ในภายหลัง ดังนี้

6.1 ประชาชน หมายถึง ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในการจัดทำแผนชุมชนและแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.3 เทศบาล หมายถึง เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.4 การบริหารงาน หมายถึง การบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.5 แผนพัฒนา หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนปฏิบัติการ

6.6 แผนชุมชน หมายถึง แผนซึ่งจัดทำโดยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.7 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต

6.8 แผนพัฒนาสามปี หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี มีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี

6.9 แผนการดำเนินงาน หมายถึง แผนการดำเนินงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดประจำปีงบประมาณนั้น

6.10 ปัจจัยการมีส่วนร่วม หมายถึง เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

6.11 ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม หมายถึง การให้การศึกษาแก่ประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารประชาชน การรับฟังประชาชน การตอบสนองต่อประชาชน การเปิดให้เข้าถึง และทัศนคติของประชาชน

6.12 เพศ หมายถึง เพศของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.13 อายุ หมายถึง อายุของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.14 การศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.15 สถานภาพทางสังคม หมายถึง สถานะด้านการสมรสของของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.16 อาชีพ หมายถึง ประเภทของงานซึ่งเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.17 รายได้ หมายถึง จำนวนเงินหรือสิ่งที่ทำได้ซึ่งเมื่อคิดเป็นเงินแล้วเป็น

รายได้ในรอบเดือนของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.18 ถิ่นที่อยู่อาศัย หมายถึง ที่ตั้งของบ้านเรือนของประชาชน ว่าอยู่ในชุมชนใด ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.19 ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น หมายถึง ระยะเวลาที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขต เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

6.20 การให้การศึกษาแก่ประชาชน หมายถึง การจัดให้ประชาชนได้มี ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาการบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.21 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยเสนอข้อมูลที่เป็นจริง ถูกต้อง ทันสมัย และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ เช่น การจัดทำสื่อเผยแพร่ การพหามสถานที่จริง การจัด กิจกรรมเปิดบ้าน และเว็บไซต์

6.22 การรับฟังประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอปัญหาและ ความต้องการของตนและชุมชน ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และแนวทางต่าง ๆ ที่ควร นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา นั้น ๆ

6.23 การตอบสนองต่อประชาชน หมายถึง การที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการ ตามข้อเสนอ และความต้องการของ ประชาชน รับฟังแล้วนำความประสงค์และแนวทางที่ประชาชนเสนอมาจัดทำหรือจัดไว้ใน แผนพัฒนาการบริหารงาน

6.24 การเปิดให้เข้าถึง หมายถึง การที่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่ถือว่าการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานเป็นหน้าที่ของรัฐ เป็นความคิดของเจ้าหน้าที่แต่เพียงลำพัง แต่เปิดให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกด้านและทุกขั้นตอน โดยไม่ถือว่าเป็นอุปสรรคที่ทำให้งานล่าช้า ยุ่งยาก

6.25 ทศนคติของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีความตระหนัก มีความ เข้าใจ และมีจิตสำนึกในสิทธิและบทบาทหน้าที่ของตนเองในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่ถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเพียงฝ่ายเดียว

6.26 การให้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง หมายถึง การที่ประชาชนให้ข้อมูล ข่าวสารแก่เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในเรื่องที่เกี่ยวกับปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการของ ประชาชน ผ่านวิธีการต่าง ๆ เช่น บอกด้วยวาจา จดหมาย เว็บบอร์ด เป็นต้น

6.27 การให้คำปรึกษาหารือ หมายถึง การที่ประชาชนแสดงความรู้สึก ให้ความ คิดเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจ ประชาชนมีบทบาทในฐานะการให้ข้อมูล ส่วนการตัดสินใจ เป็นของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

6.28 การเข้าไปเกี่ยวข้อง หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานในกระบวนการตัดสินใจหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผน โครงการ วิธีการทำงาน และการตัดสินใจร่วมกับเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เช่น ประชุมเชิงปฏิบัติการ

6.29 การร่วมมือจัดทำ หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับสูง โดยประชาชนและเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ เช่น คณะกรรมการร่วม คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน

6.30 การมอบอำนาจ หมายถึง การให้บทบาทแก่ประชาชน ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดดำเนินการตามการตัดสินใจนั้น ให้ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจ และเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุน เช่น การลงประชามติ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยกระบวนการประชาคม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.2 ทราบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.3 นำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการสร้างหรือเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัย นำมาเป็นพื้นฐานเพื่อประยุกต์ใช้สร้างกรอบแนวคิดและเครื่องมือ โดยสามารถแยกเป็นประเด็นและนำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดและระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับแผนพัฒนา
3. การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาล
4. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

สมนึก ปัญญาสิงห์ (2532 : 273) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนเข้ามามีโอกาสในการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง

กรรณิกา ชมดี (2524 : 11) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึงความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าปัจเจกชน หรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบและดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ต้องการ โดยการกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 24) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2527 : 51) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำและสร้างโอกาสให้ประชาชนทั้งส่วนบุคคล กลุ่มชน

ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์กรอาสาสมัครเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลาย ๆ เรื่อง แล้วแต่กรณี

ทงศ์ศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ (2540 : 45) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนานั้นครอบคลุมตั้งแต่เริ่มต้นของการวางแผน ไปจนถึงการลงมือปฏิบัติตาม แผนและการประเมิน นั้นหมายความว่า การวางโครงการใด ๆ ก็ตามจะเริ่มต้นด้วยการปรึกษาหารือ ร่วมกันเพื่อวิเคราะห์หรือชี้ชัดตัวปัญหาให้ได้และประชาชนจะต้องมาร่วมกันเพื่อวิเคราะห์จัดลำดับ

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อ้างถึง <http://www.dialoguecircle.com/>, <http://www.policyresearch.gc.ca/> และ "คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน" จัดทำโดย มูลนิธิปริญญาโทนักบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้ความหมายของ การบริหาร ราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) ว่า คือการกำหนดรูปแบบการบริหารราชการ ของส่วนราชการที่เปิดให้ประชาชนทุกภาคส่วนซึ่งรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งใน ภาครัฐ เอกชน และประชาชนโดยรวมมีช่องทางและโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูล การดำเนินงานของส่วนราชการ การร่วมคิด เสนอความเห็น ร่วมกำหนดทิศทาง และร่วมมือใน การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และความมั่นคงของชีวิตของคนในสังคมซึ่ง ขณะนี้เป็นรูปแบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่เป็นกระแสหลักของการบริหารจัดการภาครัฐและ ระบบราชการทั่วโลกในอันที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นก่อนดำเนินการ ตามแผนงาน โครงการ/นโยบาย เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งของการดำเนินนโยบายของรัฐ หรือเพื่อทำ ให้เกิดการยอมรับการดำเนินการของรัฐ และมีความหมายถึง

1. กระบวนการสานสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน เพื่อสร้างความ เข้าใจร่วมและเพื่อให้การพัฒนานโยบายและบริการสาธารณะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของ ประชาชน และสนองความต้องการของประชาชนมากขึ้น โดยเน้นที่กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจของรัฐ กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเป็นวิธีการที่ภาครัฐ ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้อง มีโอกาสเรียนรู้ทำความเข้าใจ ประเด็นนโยบายสาธารณะร่วมกัน ปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อแสวงหาทางเลือกที่ดีที่สุด ทุกฝ่าย ยอมรับมากที่สุด และมีผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด

2. กระบวนการที่นำประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการ แก้ไขปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน ร่วมกันหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในทางสันติ เป็นที่ ยอมรับหรือเป็นฉันทมติของประชาสังคม และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยนำ ความเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมาเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางหรือนโยบายสาธารณะที่ภาครัฐจะดำเนินการ

1.2 ขั้นตอนการมีส่วนร่วม

โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff 1977 p. 7 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ วุฒิสมาบูรณ์ 2538 หน้า 18 -19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งรวมถึงการริเริ่มตัดสินใจ การดำเนินการตัดสินใจ และการตัดสินใจปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากรการบริการและประสานความช่วยเหลือ
3. การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ทางด้านสังคม หรือประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงาน

อคิน รพีพัฒน์ (2527 : 107-111) แบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและความต้องการของชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และแนวทางต่าง ๆ ที่อาจนำมาใช้ในการแก้ปัญหานั้น ๆ
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแนวทางและการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา เป็นขั้นตอนที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาแนวทางและวิธีการที่จะใช้ในการแก้ปัญหา ตัดสินใจกำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน รวมถึงการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน เป็นขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนเพื่อแก้ปัญหา โดยการสร้างประโยชน์ ด้วยการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา เป็นขั้นตอนที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ปฏิบัติงาน โดยเข้าร่วมประเมินว่าการดำเนินการที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527 : 272-273) ได้แยกแยะขั้นตอนที่ประชาชนมีส่วนร่วมไว้เป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการ

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

1.3 ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชน

อาจกล่าวได้ว่าเกิดขึ้นจากเหตุปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. ประชาชนยังขาดความตระหนัก ซึ่งหมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ที่แท้จริงในสิทธิและบทบาทหน้าที่ของตนเอง และจิตสำนึกซึ่งหมายถึงความรู้สึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นนี้ เจมส์ค็อกซ์ ปีนทอง (2527 : 272-273) มองว่าเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลแต่ละคนอาจมองการบริหารกิจการสาธารณะในลักษณะที่ว่ามิใช่บทบาทหน้าที่ของตน องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการให้กับประชาชนอีกประเด็นหนึ่งประชาชนอาจมองว่าตนเองมิได้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง การเข้าไปมีส่วนร่วมจึงไม่อาจทำให้ตนเองได้รับผลประโยชน์อะไร

2. ระบบราชการแบบเดิมที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ระบบอุปถัมภ์เป็นอุปสรรคที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาความเกรงใจและความยากจนที่ทำให้ชาวชนบทต้องดิ้นรนหาที่พึ่ง ความไม่มั่นใจในสถานภาพทางสังคมของตนเอง ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งต้องพึ่งพามุคตลภายนอกและพยายามเลือกผู้นำที่สามารถอุปถัมภ์ตัวเองได้ระบบราชการที่ยังไม่มีการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ทำให้ประชาชนไม่ต้องการมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการใด ๆ เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐ ความคิดของเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการที่รับผิดชอบว่า ตนเองเป็นผู้มีหน้าที่แต่เพียงลำพัง ในการบริหารกิจการสาธารณะประชาชนเป็นเพียงผู้ที่คอยรับผลประโยชน์ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอาจทำให้การทำงานล่าช้า รุ้งรัง และไม่ทันการณ์

ช्योंนันต์ สมุทรวณิช (2517 : 54) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 4 ประการใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สภาพการเรื้อรังคมทางสังคม
2. ภาวะทางเศรษฐกิจ
3. วัฒนธรรมทางการเมืองก็อาจเป็นข้อจำกัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้
4. ข้อจำกัดทางการเมือง

1.4 ลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการศึกษาถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชนมีผู้ศึกษาและเสนอถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2527 : 6-7) กล่าวถึงกรณีการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และเสริมสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในส่วน

บุคคล กลุ่มคน ชมรมสมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ โดยมีส่วนร่วมในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ร่วมทำการศึกษาค้นหาหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนา เพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองตอบความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อขจัดและแก้ไข ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรม โครงการของชุมชน ตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2542 : 52) ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากเจตนาสมัครใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหา/การตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ อันจะทำให้เกิดความสมานฉันท์และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
2. กระบวนการมีส่วนร่วมนี้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม (Ability to Participate)
3. การมีส่วนร่วมต้องอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพในการตัดสินใจว่าจะเลือกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมหรือไม่ (Freedom to Participate) ข้อสำคัญคือ การมีส่วนร่วมนั้นต้องไม่เกิดจากการบังคับบัญชาจากผู้ที่เป็นเหนือกว่า (One must not be master of another)

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

อารกณ์ วัชระ (2546 : 28) กล่าวถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ คือ

1. อายุ
2. เพศ
3. สถานภาพทางสังคม
4. อาชีพ
5. การศึกษา
6. ถิ่นที่อยู่อาศัย
7. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น
8. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การอาศัยในเมืองหรือในชนบท จำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะครอบครัว ค่านิยม และทัศนคติ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้อธิบายระบบราชการและข้าราชการในระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ต้องให้การศึกษากับประชาชน
2. มีการกระจายข้อมูลข่าวสาร
3. ต้องมีและแสดงความห่วงใยและเห็นใจ
4. รับฟังประชาชน
5. พัฒนาทักษะด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น
6. เปิดให้เข้าถึงระบบงาน
7. ตอบสนองความต้องการของประชาชน

1.6 การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร

การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารนั้น ได้ศึกษาแนวคิดของนักบริหารและนักวิชาการหลายท่านเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังต่อไปนี้

World Health Organization (นเร เหล่าวิทยา และคณะ 2539 : 50 ; World Health Organization 1981) ได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารของประชาชนที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่แท้จริงหรือสมบูรณ์ จะต้องประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา จัดอันดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล ที่สำคัญคือการตัดสินใจด้วยตนเอง
2. การดำเนินกิจกรรม ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการ จัดการและการบริหารการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรร ควบคุมทางการเงินและบริการ
3. การใช้ประโยชน์ ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการดำเนินเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับของการพึ่งตนเองและควบคุมสังคม

4. การได้รับประโยชน์ ประชาชนต้องได้รับการแจกจ่ายผลประโยชน์ในพื้นที่ที่เท่ากันซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือวัตถุก็ได้

บัญญัติ แก้วส่อง (2531 : 39) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารของประชาชนในชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมใด ๆ นั้น จะแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการริเริ่มการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนการดำเนินการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการ

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลประโยชน์จากการดำเนินงาน หรือยอมรับผลกระทบอันอาจเกิดจากการดำเนินงาน

ขั้นที่ 5 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการดำเนินการ

1.7 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation Spectrum)

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) ยุทธศาสตร์ที่ 7 การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อธิบายไว้ว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform)

ระดับที่ 2 การปรึกษาหารือ (Consult)

ระดับที่ 3 การให้เข้ามามีบทบาท (Involve)

ระดับที่ 4 การสร้างความร่วมมือ (Collaborate)

ระดับที่ 5 การให้อำนาจแก่ประชาชน (Empower)

มีคำอธิบายรายละเอียด ดังนี้

ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐเป็นระดับที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนน้อยที่สุด ซึ่งเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชนในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานของภาครัฐ โดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูลที่เป็นจริงถูกต้อง ทันสมัย และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การจัดทำสื่อเผยแพร่ การพหุชมสถานที่จริง การจัดกิจกรรมเปิดบ้าน (open houses) และ website

ระดับที่ 2 การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเท็จจริง ความรู้สึกและความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นประชาชนมีบทบาทในฐานะการให้ข้อมูลการตัดสินใจเป็นของหน่วยงานภาครัฐรูปแบบการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็นและการประชุมสาธารณะ

ระดับที่ 3 การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการ

ตัดสินใจหรือเกี่ยวข้องในกระบวนการกำหนดนโยบาย การวางแผนโครงการและวิธีการทำงานโดยหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่จัดระบบอำนวยความสะดวก ยอมรับการเสนอแนะ และการตัดสินใจร่วมกับภาคประชาชน การมีส่วนร่วมระดับนี้มักดำเนินการในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ระดับที่ 4 การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับสูง โดยประชาชนและภาครัฐจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐ และเอกชน คณะที่ปรึกษาภาคประชาชน

ระดับที่ 5 เป็นระดับที่ให้บทบาทแก่ประชาชนในระดับที่สูงสุด เพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ รัฐจะดำเนินการตามการตัดสินใจนั้น ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงสุดนี้เน้นให้ประชาชนเป็นเจ้าของดำเนินการกิจ และภาครัฐมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในระดับนี้ เช่น การลงประชามติ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยกระบวนการประชาคม

1.8 การมีส่วนร่วมตามแนวทางของคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้อธิบายความหมายรวมถึงแนวทางการปฏิบัติในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการไว้ สรุปได้ดังนี้

1.8.1 ความสำคัญ เนื่องจากภาคสังคมและประชาชนมีการพัฒนาและเรียกร้องสิทธิในการรับรู้ ตัดสินใจ และมีส่วนร่วมหลักการบริหารราชการแนวใหม่ที่ระบบราชการทั่วโลกตระหนักถึงความสำคัญ เริ่มได้บทเรียนและเรียนรู้จากการสูญเสีย แสวงหารูปแบบและนำไปประยุกต์ให้สังคมไทยและคนไทยพัฒนาสู่สังคมประชาธิปไตยยุคใหม่

1.8.2 ความหมายของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หมายถึงการบริหารราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการบริหารและดำเนินงานของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน

1.9 ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

1.9.1 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 มาตรา 8 (3)(4) (5) มาตรา 39, 43, และ 44 กำหนดให้การบริหารราชการแผ่นดินต้องมีการดำเนินการโดยคำนึงถึง 7 ด้าน ดังนี้

- 1) ต้องมีการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น
- 2) ต้องเกิดผลสัมฤทธิ์
- 3) เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

- 4) มีประสิทธิภาพ / คุ่มค่า
- 5) ปรับปรุงภารกิจ/โครงสร้างให้เหมาะสม
- 6) อำนวยความสะดวกตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 7) ต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

1.9.2 ยุทธศาสตร์การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

ได้อธิบายไว้ว่า ระบบราชการไทยยังไม่ได้มีการปรับตัวอย่างจริงจัง และยังคงติดกับลักษณะความเป็นเจ้าขุนมูลนาย และการทำงานแบบดั้งเดิม ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเปิดระบบราชการเข้าสู่กระบวนการประชาธิปไตย (democratization) มากขึ้น โดยการยอมรับ และให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็น ร่วมปฏิบัติงาน และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

มาตรการที่กำหนดไว้คือ

- 1) กำหนดเงื่อนไขและแนวทางเพื่อส่งเสริมให้ส่วนราชการให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติราชการ แนวทางดำเนินงาน และการรายงานผลการปฏิบัติงานแก่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงและประชาชน
- 2) วางหลักเกณฑ์ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบการปรึกษาหารือกับประชาชน การสำรวจความต้องการของประชาชน จัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน (Citizen Advisory Board) โดยเฉพาะในระดับปฏิบัติการ (กรม/จังหวัด/อำเภอ)
- 4) ให้ส่วนราชการจัดให้มีอาสาสมัครภาคประชาชนเข้าร่วมทำงานกับข้าราชการ
- 5) ให้ส่วนราชการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการแสดงภาระรับผิดชอบ ความโปร่งใส และเปิดเผยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ลงในเว็บไซต์
- 6) กำหนดให้ความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระบบราชการเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการบริหารที่ดีของส่วนราชการ

1.10 บทบาทของภาครัฐในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม มี 3 ระดับ

1.10.1 ระดับหยิบบิ้น มีลักษณะคือ

- 1) รวมศูนย์อำนาจ
- 2) รัฐทำหน้าที่ตัดสินใจ
- 3) ประชาชนไม่มีทางเลือก
- 4) ความสัมพันธ์แนวดิ่ง จากบนลงล่าง

5) ปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.10.2 ระดับสนับสนุน มีลักษณะคือ

- 1) ผู้ตัดสินใจคือกลุ่มที่ได้รับ การคัดเลือก
- 2) ประชาชนมีส่วนร่วมได้เฉพาะเรื่อง
- 3) ประชาชนมีทางเลือกแต่ จำกัด
- 4) ประชาชนร่วมตัดสินใจ
- 5) ประชาชนมีส่วนร่วม

1.10.3 ระดับเสริมสร้างพลัง

- 1) กระจายอำนาจ
- 2) รวมประชาชนเข้าไปในกลุ่มผู้ตัดสินใจ
- 3) มีทางเลือกที่เปิดกว้างไม่มี การจำกัด
- 4) ประชาชนเป็นผู้นำ
- 5) ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
- 6) รัฐมีพันธะความรับผิดชอบต่อสังคม
- 7) โปร่งใส/เปิดกว้าง
- 8) ประชาชนมีความเป็นพลเมือง

1.11 กระบวนการสร้างศักยภาพการมีส่วนร่วมของส่วนราชการออกไปสู่ประชาชน
ได้อธิบายไว้ดังนี้

1.11.1 กำหนดเป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน ตามกรอบกฎหมาย

1.11.2 ปรับระบบบริหารที่เอื้อต่อการสร้างการมีส่วนร่วมให้เป็นส่วนหนึ่งของการทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ และเป็นตัวชี้วัดผลการทำงาน

1.11.3 พัฒนาและสร้างความรู้ ความเข้าใจตลอดจนทักษะในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมให้ข้าราชการระดับต่างๆ

1.11.4 พัฒนานวัตกรรมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

1.11.5 พัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถส่วนราชการเพื่อรองรับการมีส่วนร่วม

1.12 ลักษณะของระบบราชการแบบมีส่วนร่วม ได้อธิบายไว้ดังนี้

1.12.1 เป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ (Accessibility)

1.12.2 เป็นองค์กรที่มีการติดต่อสื่อสารสองทางกับประชาชน (Dialogue)

1.12.3 เป็นองค์กรที่มีการติดต่อสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

1.12.4 นำข้อคิดเห็นของประชาชนมาประกอบการตัดสินใจขององค์กรพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล

1.12.5 มีการจัดกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทันทั่วถึง ถูกต้อง โปร่งใส และจริงใจ

1.13 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในลักษณะจากมีส่วนร่วมระดับต่ำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับสูงแล้ว จะมีระดับดังนี้

ระดับที่ 1	ระดับรับฟัง
ระดับที่ 2	ให้ความเห็น
ระดับที่ 3	สมัครใจเข้าร่วม
ระดับที่ 4	เข้าร่วมทำงานด้วย
ระดับที่ 5	ตัดสินใจเอง

1.14 องค์ประกอบหลักของระบบราชการแบบมีส่วนร่วม

1.14.1 รับฟัง ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน

1.14.2 โปร่งใส ในขั้นตอน/ กระบวนการทำงาน และเหตุผลในการตัดสินใจ

1.14.3 เปิดเผย ข้อมูล / ข่าวสาร

1.14.5 มีส่วนร่วม

- 1) ให้ข้อมูลข่าวสาร
- 2) ทารือ
- 3) เข้ามามีบทบาท
- 4) สร้างความร่วมมือ
- 5) เสริมอำนาจ

1.15 คุณลักษณะของระบบราชการและข้าราชการในระบบราชการแบบมีส่วนร่วม

ระบบราชการและข้าราชการในระบบการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะและดำเนินการ ดังนี้

1.15.1 ต้องให้การศึกษแก่ประชาชน

1.15.2 มีการกระจายข้อมูลข่าวสาร

1.15.3 ต้องมีและแสดงความห่วงใยและเห็นใจ

1.15.4 รับฟังประชาชน

1.15.5 พัฒนาทักษะด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น

1.15.6 เปิดให้เข้าถึงระบบงาน

1.15.7 ตอบสนองความต้องการของประชาชน

1.16 หลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ตามวิถีทางธรรมาธิปไตย ที่มีความเป็นธรรม มีกฎเกณฑ์ที่ดีในการบำรุงรักษาบ้านเมือง และสังคมให้มีการพัฒนาครอบคลุมทุกภาคส่วน เป็นหลักการบริหารจัดการที่ดี เพราะมีการปรับวิธีคิด วิธีการบริหารราชการของประเทศไทยใหม่ทั้งระบบ โดยกำหนดเจตนารมณ์ของแผ่นดินขึ้นมาเพื่อทุกคนทุกฝ่ายในประเทศร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันจัดการ ร่วมกันรับผิดชอบ แก้ปัญหา พัฒนานำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง ความสงบสันติสุข มีการพัฒนาที่ยั่งยืนและก้าวไกล มุ่งให้ประชาชน สังคมระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ชุมชนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การบริหารจัดการ การบริหารในทุกระดับ ปรับวัฒนธรรมขององค์การภาครัฐใหม่ โดยยึดถือประชาชนเป็นศูนย์กลาง และสามารถร่วมทำงานกับภาคประชาชนและภาคเอกชนได้อย่างราบรื่น เป็นมิตร ภาคประชาชน สร้างความตระหนักหรือสำนึกตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคลถึงระดับกลุ่มประชาสังคม ในเรื่องของสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและสาธารณะทั้งในทางเศรษฐกิจสังคม และการเมือง

หลักธรรมาภิบาล มีหลักการที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 6 หลักการ ดังนี้

1.16.1 หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ การมีกฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่าย มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่มีการเลือกปฏิบัติ ไม่มีมาตรฐานเชิงซ้อน (Double Standard) มีการดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย ไม่ให้มีการใช้กฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ มีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัย สอดคล้องกับอารยประเทศ มีกรอบการปฏิบัติที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน รวมทั้งกำหนด กรอบเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจนให้ประชาชนทราบ

1.16.2 หลักคุณธรรม (Ethics) คือ การไม่ทุจริต ไม่ประพฤติผิดวินัย ไม่กระทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ รวมถึงการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่ปลอดจากการคอร์รัปชัน หรือข้อราษฎรบังหลวง การไม่ละเมิดจริยธรรมหรือธรรมเนียมปฏิบัติและกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้ที่มีอาชีพต่างกันก็จะมีแนวปฏิบัติหรือจริยธรรมที่ต่างกัน อาทิ ผู้ปกครองประเทศย่อมต้องยึดคุณธรรมเป็นสำคัญ และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างอย่างเคร่งครัด

1.16.3 ด้านความโปร่งใส (Transparency) คือ การมีความโปร่งใสเกี่ยวกับการบริหารงานในทุกๆ ด้าน อาทิเช่น การมีระบบงานที่ชัดเจน มีระบบคุณธรรมในการเลือกบุคลากร

1.16.4 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (Participation) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีโอกาสได้แสดงทัศนะและเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ ประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสารต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน (ประชาธิปไตย) การวางแผนร่วมกัน และการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

1.16.5 หลักจิตสำนึกและความรับผิดชอบ (Accountability) คือ หลักการที่สำคัญ ที่องค์การทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ซึ่งจะสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ และต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบในการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะ จิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อจำเป็นต้องปฏิบัติโดยยึดหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

1.16.6 หลักความคุ้มค่า (Value for money) หรือหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) คือ การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ในการบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน รวมทั้งมีการป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อม และมีความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก

ในหลักการทั้ง 6 หลักการหลักความมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นหลักการที่สำคัญหลักการหนึ่ง เนื่องจากเป็นทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน สาธารณะ การประชาพิจารณ์การแสดงผลประชาคม หรืออื่น ๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

1.11 การมีส่วนร่วมตามแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ควบคุม กำกับการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรท้องถิ่น ได้ให้แนวทางที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ เพื่อให้องค์กรปกครองท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอ้างถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2540 มาตรา 76 ที่กำหนดไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม

พุทธศักราช 2540 มาตรา 76 ที่กำหนดไว้ว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ และได้เสนอเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม ได้นำเสนอไว้ว่ามี 7 ระดับ

1. การร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร (Information)
2. การร่วมปรึกษาหารือ (Consultation)
3. การสร้างความรู้สึกร่วม (Consensus-building)
4. การร่วมตัดสินใจ (Decision-making)
5. การร่วมเสี่ยง (Risk-sharing)
6. การร่วมเป็นหุ้นส่วน (Partnership)
7. การบริหารจัดการด้วยตนเอง (Self-management)

ปัจจัยการมีส่วนร่วม ได้นำเสนอไว้ว่า มี 4 ปัจจัย

1. การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2. การเข้าใจในสิทธิหน้าที่
3. การมีโอกาสมีส่วนร่วม
4. การเข้าร่วมโดยอิสระ

นอกจากนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้อ้างอิงอ้างอิง เอกสาร “Public Participation Spectrum” ของ International Association for Public Participation ว่าการมีส่วนร่วมมี 5 ระดับ เรียงจากน้อยไปหามาก ดังนี้

ระดับ 1	การให้ข้อเท็จจริง (to Inform)
ระดับ 2	ปรึกษาหารือ (to consult)
ระดับ 3	เข้าไปเกี่ยวข้อง (to Involve)
ระดับ 4	ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ (to Collaborate)
ระดับ 5	การมอบอำนาจ (to Empower)

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า ได้มีการศึกษามาเป็นเวลานาน มีแนวปฏิบัติหลายแนวทาง โดยนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน นอกจากนี้ยังมีระเบียบกฎหมาย และแนวทางซึ่งรัฐบาลได้กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ในการเปิดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานของภาครัฐตามเจตนารมณ์ของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในปัจจุบัน

ในด้านประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ผลการศึกษาค้นคว้าเรื่องการมีส่วนร่วม ผู้ศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมาก สามารถนำไปเป็นพื้นฐานความคิด กำหนดกรอบแนวคิด แนวทาง รวมทั้งวิธีการในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

2. แนวคิดและระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับแผนพัฒนา

2.1 ความหมายของแผน

Breton และ Henning (อนันต์ เกตุวงศ์. 2543 : 4 ; อ้างอิงมาจาก Breton and Henning 1961 : 7) แผนหมายถึงวิถีของการกระทำ ที่กำหนดไว้ก่อนล่วงหน้า มีลักษณะสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. จะต้องเกี่ยวข้องกับอนาคต
2. จะต้องเกี่ยวข้องกับการกระทำ
3. จะต้องมียุทธศาสตร์ให้เห็นว่าเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องขององค์กร

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 4) แผนก็คือข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปดำเนินการในอนาคตแผนอาจเป็นของบุคคลหรือองค์กรก็ได้ เมื่อมีแผนแล้ว ผู้ปฏิบัติตามแผนจะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน และในการทำงานนั้นต้องมีปัจจัยสำคัญตามหลักการ คือ ต้องมีคน มีเงิน มีวัสดุเครื่องใช้ และมีการจัดการที่ดีประกอบด้วย

แผนงาน หมายถึง การรวมเข้าด้วยกันของโครงการหลายโครงการที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อันอาจเป็นโครงการที่มีลักษณะงานเหมือนกัน หรือแตกต่างกันก็ได้ เช่น แผนงานการสร้างโรงพยาบาลจะประกอบด้วยโครงการสร้างโรงพยาบาลหลายๆ โครงการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น หรือแผนงานสร้างชุมชนใหม่ ย่อมประกอบด้วยโครงการที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น โครงการสร้างอาคารที่อยู่อาศัย โครงการสร้างถนน โครงการด้านไฟฟ้า โครงการด้านน้ำประปา โครงการวางท่อระบายน้ำ โครงการสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล และโครงการสร้างที่พักผ่อนหย่อนใจ ส่วนโครงการนั้น หมายถึง กลุ่มกิจกรรม (Activity) ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องสนับสนุนซึ่งกันและกัน เนื่องจากแต่ละกิจกรรมมีวัตถุประสงค์ของตนเอง ดังนั้นเมื่อทำให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดแล้วย่อมส่งผลโดยตรงให้วัตถุประสงค์ของโครงการนั้นบรรลุผลสำเร็จด้วย โดยปกติโครงการจะมีลักษณะพิเศษและทำครั้งเดียวเสร็จ และเมื่อทำเสร็จแล้วก็เลิกโครงการนั้นไปเพราะเป็นไปตามวัตถุประสงค์แล้ว เช่น โครงการจัดตั้งรัฐบาล

โครงการสร้างเขื่อน โครงการแปลตำรา โครงการป้องกันอุทกภัย และโครงการฝึกอบรมบุคคลด้านต่างๆ เป็นต้น

ด้วยเหตุที่แผนที่ดี แผนงาน และโครงการที่ดี ต่างก็เป็นแผนหรือการกำหนดวิธีการทำงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร เท่าที่กล่าวมาจึงอาจกล่าวได้ว่า แผนมีลักษณะขอบเขตและเนื้อหาส่วนใหญ่และกว้างขวางกว่าแผนงาน และแผนงานก็ใหญ่กว่าโครงการ

2.2 ความหมายของการวางแผน

กรมการปกครอง (2543 : 1) ให้ความหมายของการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึงการตัดสินใจล่วงหน้า เกี่ยวกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งแวดล้อม การเมืองและการบริหาร โดยมีการนำปัญหาความต้องการ และศักยภาพของท้องถิ่นมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดจุดหมายในการพัฒนา และแนวทางการดำเนินงานตามกรอบของจุดมุ่งหมายดังกล่าว แล้วนำกรอบแนวทางการพัฒนามากำหนดรายละเอียดในรูปของแผนงานและโครงการ เพื่อให้แผนงานและโครงการพัฒนาของท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับจุดหมายและแนวทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

Smithbrg และ Thompson (อนันต์ เกตุวงศ์ 2543 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Simon Smithbrg and Victro Thompson 1961 : 423-442) อธิบายว่า การวางแผนคือกิจกรรมที่เกี่ยวกับข้อเสนอในอนาคต ในการประเมินข้อเสนอต่างๆ ที่มีให้เลือกและเกี่ยวกับวิธีการที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อบรรลุความสำเร็จของข้อเสนออื่นๆ การวางแผนเป็นเรื่องของความคิดที่มีเหตุผลและมีการควบคุมการดำเนินการด้วย

Ackoff (อนันต์ เกตุวงศ์ 2543 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Ackoff 1970 : 2 -3) กล่าวว่า การวางแผน คือสิ่งที่กระทำก่อนที่จะมีการกระทำเกิดขึ้นจริง เป็นเรื่องการตัดสินใจ โดยอาศัยการคาดการณ์ล่วงหน้า การวางแผนเป็นสิ่งที่จำเป็นเมื่อสภาพในอนาคตที่เราต้องการนั้นเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจที่ต้องอาศัยซึ่งกันและกันหลายๆ ด้าน เป็นชุดหรือเป็นระบบหนึ่งของการตัดสินใจ การวางแผนเป็นกระบวนการอันหนึ่งซึ่งทำให้เกิดสภาพอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างในอนาคต อันเป็นสิ่งที่ต้องการ และเป็นสิ่งที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ถ้าไม่มีการกระทำ

Kast และ Rosenweig (อนันต์ เกตุวงศ์ 2543 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Kast and Rosenzweig 1970 : 435-436) อธิบายว่า การวางแผนคือกระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการและวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543 : 3) การวางแผนคือการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือก

ทางเลือกเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะป็นวัตถุประสงค์ หรือวิธีการกระทำ โดยทั่วไปจะเป็นการตอบคำถามต่อไปนี้คือ จะทำอะไร (What) ทำไมจึงต้องทำ (Why) ใครบ้างที่จะเป็นผู้กระทำ (Who) จะกระทำเมื่อใด (When) จะกระทำกันที่ไหนบ้าง (Where) และจะกระทำกันอย่างไร (How)

จากความหมายของการวางแผนดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่าการวางแผน หมายถึง ขบวนการตัดสินใจล่วงหน้าในอนาคตที่เลือกสิ่งต่างๆ ว่าทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ใครเป็นผู้กระทำ เมื่อไหร่ ทำอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา และมีการตัดสินใจเลือกวิธีการ และแนวทางในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม

2.3 ความสำคัญของการวางแผน (Significance of Planning)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546 : 2 - 4) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผน จึงเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานมีรากฐานตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้และการคาดการณ์อย่างใช้ดุลยพินิจ จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนคือความพยายามที่เป็นระบบ (systematic attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคต โดยความสำคัญของการวางแผน (significance of planning) คือ

2.3.1 แผนเป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพราะการวางแผนเป็นการเพิ่มโอกาสทางด้านการจัดการ สามารถทำให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกล มองเหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหาความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นต้น

2.3.2 ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาใช้ในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดร จึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบ (System Approach) เข้ามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน

2.3.3 ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

2.3.4 เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซับซ้อน เพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจน และยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กร ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

2.3.5 ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่างๆ (Rational Approach) มาเป็นตัวกำหนด จุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่

สรุปความสำคัญของการวางแผนได้ว่า ไม่มีองค์การใดที่ประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของการบริหารจัดการที่ดี

2.4 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546 : 18-32) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีดังนี้

1. การเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ
3. การวิเคราะห์ศักยภาพ
4. การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น
5. การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
6. การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น
7. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา
8. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น
9. การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2546 : 37-43) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ไว้ดังนี้

1. การเตรียมการจัดทำแผน
2. การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา
5. การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา
6. การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี
7. การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

พระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดด้วย

เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในฐานะเป็นรัฐอิสระ แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้และยังต้องอยู่ในการกำกับดูแล หรือตรวจสอบ โดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วย

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ได้แก่ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรมและรัฐวิสาหกิจต่างๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาคมจะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงขั้นตอนและกำหนดเวลาของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาของทั้งจังหวัดอำเภอด้วย

2.5 การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.5.1 หลักการในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ต้องมีวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการของประชาคมในการระดมความคิดเห็นและความต้องการของคนในท้องถิ่นว่า ต้องการให้ท้องถิ่นเดินไปทางใด

2) ต้องครอบคลุมใน 3 มิติ ดังนี้

(1) ครอบคลุมภารกิจในทุกด้านตามที่กฎหมายกำหนด

(2) ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

คนด้อยโอกาส รวมทั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ

(3) ครอบคลุมพื้นที่ทุกหมู่บ้านในเขตตำบล

3) สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของชาติ โดยคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาของชาติ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล แนวทางพัฒนาจังหวัดและอำเภอ

การปฏิบัติตามแผนพัฒนาตำบล จัดประชุมประชาคมเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นต่อผลงานในรอบปี

6) ยึดหลักความเป็นไปได้และมีประโยชน์สูงสุด เป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้จริง ต้นทุนต่ำ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

7) ต้องนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายได้กำหนดไว้ และใช้แผนพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่าย

2.5.2 ประเภทของแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ 2 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้

1) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

2) แผนพัฒนาสามปี หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

สำหรับแผนการดำเนินงาน หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

2.5.3 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์

ข้อมูลอย่างรอบด้าน และเป็นระบบทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์ของการพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าเทียมกับการเปลี่ยนแปลงโดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุ และแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์หาข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

2.5.4 องค์กรและหน้าที่ขององค์กรในการจัดทำแผนพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2548 : 7) ได้ให้ความหมายของแผนพัฒนาให้หมายความถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนา ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่

- (1) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น
- (2) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา

- (3) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน
- (4) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน
- (5) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (6) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วย

ปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

- (7) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

(7) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็น โครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่

(1) จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนด

(2) จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน

(3) จัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการ พัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

3. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

4. ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติร่างแผนและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

ทั้งนี้ แผนพัฒนาสามปีให้จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายนก่อนงบประมาณประจำปี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคล ภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

2. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

3. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

2.5.6 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี

การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เป็นการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ โดยการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี ซึ่งได้กำหนดเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผน

1. งานวิเคราะห์นโยบายและแผนเข้าพบผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญและความจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี ตลอดจนเพื่อให้ผู้บริหารทราบภารกิจที่จะต้องดำเนินต่อไป เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติโครงการดังกล่าว โดยกำหนด ทรัพยากรในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี และกำหนดปฏิทินการทำงานไว้อย่างชัดเจน
2. งานวิเคราะห์นโยบายและแผน แจกโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล หน่วยงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคมท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล สรุปลยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปลยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด / อำเภอ และนโยบายของผู้บริหารเทศบาลเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล
2. การจัดประชุมร่วมคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ประชาคมท้องถิ่น และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณา โดยจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลขึ้นครั้งแรก ใช้เวทีประชุมร่วมกันดังกล่าว คัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่สมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาการจัดทำโครงการ / กิจกรรมในแผนพัฒนาเทศบาล 3 ปี ต่อไป
3. จัดประชุมร่วมคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล/ประชาคม/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนาที่คัดเลือกมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา
4. โครงการ/กิจกรรมที่พิจารณากำหนดอาจมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้ จะต้องมีการดำเนินการ โดยพิจารณาความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างยุทธศาสตร์หรือระหว่างแนวทางการพัฒนาซึ่งมีความเชื่อมโยงและมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม เพื่อที่จะบรรลุในแผนพัฒนาเทศบาลสามปีได้อย่างเหมาะสม มีการจัดลำดับโครงการไว้เพื่อทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปีในช่วงถัดไปด้วย และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล อาจจะต้องใช้เวลาต่อเนื่องนานกว่าสามปี ดังนั้น เทศบาลจึงจำเป็นต้องพิจารณาแนวทางการจัดทำโครงการ/กิจกรรม ที่ต่อเนื่องไปในระยะยาวด้วย ซึ่งอาจจะยังไม่สามารถระบุไว้ในช่วงสามปีของการจัดแผนพัฒนาเทศบาลสามปีได้ เช่น โครงการจัดการขยะมูลฝอย อาจมีกิจกรรมหลากหลายที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง และแยกประเภทของโครงการออก ดังนี้

4.1 โครงการที่เทศบาลดำเนินการเอง กล่าวคือมีขีดความสามารถทั้งทางด้านกำลังเงิน กำลังคน วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ทางการบริหารจัดการที่จะดำเนินการเองได้

4.2 โครงการที่เทศบาลอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากเป็นงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ แต่เทศบาลไม่สามารถหรือไม่ประสงค์จะดำเนินการ จึงมอบให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน โดยการตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้ตามระเบียบวิธีการของทางราชการ

4.3 โครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่น และภาคเอกชน อันเนื่องมาจากเป็นโครงการขนาดใหญ่ หรือเป็นโครงการที่หน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยปฏิบัติและมีหน้าที่จัดบริการสาธารณะดังกล่าวอยู่แล้ว ทั้งนี้รวมถึงโครงการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปี ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนาที่เลือกต้องการ ข้อมูลประการใดเป็นพิเศษ ต้องการข้อมูลของช่วงเวลาใด และจะเก็บข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้วิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลักคือ

2.1 การประเมินผลการพัฒนาเทศบาลที่ผ่านมา

2.2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล

2.3 การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา

2.4 การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาเทศบาลในห้วงสามปี โดยมีรายละเอียดในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

2.4.1 การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสรุปผลการพัฒนาที่ผ่านมาและนำมาเสนอที่ประชุม ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประเมินผลการพัฒนาท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมา โดยประเมินทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ

2.4.2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา หลังจากการประเมินผลการพัฒนาในรอบปีที่ผ่านมาแล้วให้ที่ประชุมตามข้อ 1 ร่วมกันคัดเลือกยุทธศาสตร์พัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคม / ชุมชนในห้วงระยะเวลาสามปี

2.4.3 การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา ภายใต้ ยุทธศาสตร์จะมีแนวทางการพัฒนาที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วน มากน้อยแตกต่างกัน ที่ประชุมตามข้อ 1 จะต้องร่วมกันจัดเรียงลำดับความสำคัญของแนวทางการ พัฒนา วิธีการจัดลำดับความสำคัญมีหลายวิธี ตั้งแต่วิธีง่ายๆ คือ ประชุมตกลงกัน หรืออาจใช้วิธีการ ลงคะแนนคัดเลือก โดยใช้บัตรลงคะแนน เพื่อนำมารวมคะแนนและจัดลำดับ วิธีการจัดลำดับที่เป็น วิทยาศาสตร์อาจใช้วิธีมาตราส่วนประเมินค่าหรือวิธีอื่นๆ ซึ่งเทศบาลแต่ละแห่งสามารถเลือกวิธีการ ปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

2.4.4 การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี ที่ประชุมจะ ตัดสินใจว่าจะนำแนวทางการพัฒนาเหล่านั้นมาดำเนินการ โดยได้วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ ดังนั้นเพื่อทบทวนและยืนยันการจัดลำดับว่ามีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติจริง หรือไม่ จึงควรนำแนวทางการพัฒนามาทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) อีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

1. หลังจากได้แนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีแล้ว ให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี โดยนำวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาจัดทำเป็น วัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

2. ที่ประชุมร่วมกันพิจารณากำหนดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่ต้องดำเนินการ ตามแนวทางที่คัดเลือก และโดยที่กิจกรรมดำเนินการย่อมมีความหลากหลาย ซึ่งที่ประชุมจะต้อง พิจารณาในประเด็น ดังต่อไปนี้

2.1 พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนว ทางการพัฒนาที่กำหนดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการ/กิจกรรมที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้ง โครงการ/กิจกรรมที่เทศบาลดำเนินการเอง โครงการ/กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ

2.2 พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม พิจารณาทั้ง ภายใต้งานเดียวกันระหว่างแนวทางการพัฒนา

2.3 พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการ ดำเนินงานและในด้านผลการดำเนินการ เพื่อบรรลุกิจกรรมลงในปีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.4 พิจารณาคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม ได้แก่

2.4.1 จากความจำเป็นเร่งด่วน

2.4.2 จิตความสามารถทางทรัพยากรการบริหารของเทศบาล

2.4.3 ความเชื่อมโยงของกิจกรรมและระยะเวลาที่จะดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปีจัดทำรายละเอียดโครงการ ในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นการศึกษา รายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการในปีแรกของแผนพัฒนาเทศบาลสามปี เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำร่างแผนพัฒนาเทศบาลสามปี

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่าง แผนพัฒนาเทศบาลสามปี โดยมีเค้าโครงประกอบด้วย 7 ส่วน ตามระเบียบการจัดทำแผน
2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดเวทีประชาคม ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนาเทศบาลสามปีและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาเทศบาลสามปีให้สมบูรณ์ต่อไป
3. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นำร่างแผนพัฒนาสามปีที่ปรับปรุงแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

ขั้นตอนที่ 7 การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลสามปี

1. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล เสนอร่างแผนพัฒนาเทศบาลสามปีที่ผ่านมาพิจารณาให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. ผู้บริหารท้องถิ่น นำร่างแผนพัฒนาเทศบาลสามปีที่ผ่านมาเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเสนอขอรับอนุมัติจากสภาเทศบาล
3. เมื่อสภาเทศบาลพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาสามปีแล้ว สภาเทศบาลจะส่งให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลสามปีและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งประกาศให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ โดยทั่วกัน

2.6 ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลสามปี

2.6.1 *บรรลุจุดมุ่งหมาย* (Attention of Objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดมุ่งหมายปลายทาง ซึ่งเป็นงานชิ้นแรกของการวางแผนเพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด

ไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจนจะช่วยให้การบริหารมีทิศทางในการดำเนินการที่ สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

2.6.2 ประหยัด (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา เพื่อคิดหาวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เนื่องจากฝ่ายต่างๆ มีการประสานกัน กิจกรรมที่ ดำเนินการมีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากร อย่างคุ้มค่า

2.6.3 ลดความไม่แน่นอน (Reduction – of Uncertainty) การวางแผนช่วยลดความ ไม่แน่นอนในอนาคตลง เพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคต การ วางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้วทำการ คาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต และได้พิจารณาหาแนวทางป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้

2.6.4 เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหาร สามารถควบคุม เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติ

2.6.5 ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Encourages Innovation and Creativity) เนื่องจากการวางแผนเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานดำเนินการวางแผนทำให้เกิด ความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์กร

2.6.6 พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength) การวางแผนที่มี ประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขัน ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่าย การทำงาน การเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใน อนาคต

2.6.7 พัฒนาการจูงใจ (Improves Motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหารและสร้างแรงจูงใจ ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม ผู้ปฏิบัติงาน ทั้งการวางแผนเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

2.6.8 พัฒนาการแข่งขัน (Improves Competitive Strength) การวางแผนที่มี ประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผน

2.6.9 ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การวางแผนสร้างความ มั่นใจเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรทำให้กิจกรรมต่างๆ มุ่งสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน จึง มีการประสานงานฝ่ายต่างๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของงานในแต่ละฝ่ายขององค์กร

จากการศึกษาแนวคิดและระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับแผนพัฒนา พบว่า การจัดทำ แผนพัฒนามีความสำคัญต่อการบริหารงานในภาครัฐอย่างมาก มีการกำหนดแนวปฏิบัติและ ขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน ภายใต้เจตนารมณ์ของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

ในด้านประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า ผลการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและระเบียบ
กฎหมายเกี่ยวกับแผนพัฒนา ผู้ศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน
อย่างมาก สามารถนำไปเป็นพื้นฐานความคิด กำหนดกรอบแนวคิด แนวทาง รวมทั้งวิธีการใน
การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

3. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย มีกฎหมายหลัก
ซึ่งรองรับการจัดตั้ง กำหนดลักษณะองค์กร อำนาจหน้าที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คือพระราชบัญญัติ
เทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงมาเป็นลำดับรวม 12 ฉบับ ๆ การแก้ไขครั้งสุดท้ายคือ
ฉบับที่ 12 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2546 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการ
การจัดตั้งเทศบาลและหน้าที่ของเทศบาล ดังนี้

มาตรา 7 เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่น
นั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เทศบาลเป็น
ทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา 8 เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภา
ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตาม
กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรง
ตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี
เท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

มาตรา 9 เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะ
ขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา 10 เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่น
ชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำ
ตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศ
กระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา 11 เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้ง
มีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศ
กระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขต

ของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา 12 ภายใต้บังคับมาตรา 9 มาตรา 10 และมาตรา 11 การเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยในกรณีที่เป็น การเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่ง สิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้นเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศ กระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป

มาตรา 13 ภายใต้บังคับมาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 ท้องถิ่นซึ่งได้ ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยทำเป็นประกาศ กระทรวงมหาดไทย ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่ง เทศบาลเดิมนับแต่วันที่ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิ เรียกร้องของเทศบาลเดิมให้อโอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติ ที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้วคงให้ใช้บังคับต่อไป ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สิน ไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นด้วย

มาตรา 14 องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
10. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับว่า

ด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
5. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
9. เทศพาณิชย์

มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50
2. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
3. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
5. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
6. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
8. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

มาตรา 54 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
6. ให้มีการสาธารณสุข
7. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข

ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น การเก็บข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชน จำนวน 132 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ การดำรงตำแหน่ง การศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงานในชุมชน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า แรงจูงใจ ได้แก่ การมีโอกาสเข้าร่วมประมุขงานของชุมชน ได้รับประโยชน์จากโครงการของชุมชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างและงานก่อสร้างของชุมชน หน้าที่ของทุกคนตามกฎหมายที่ต้องพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีโอกาสเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน มีโอกาสก้าวหน้าทางการเมือง ได้รับความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานทางราชการมักจะได้รับเชิญเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตสาทร ไปร่วมงานกับเขตอื่น และมีโอกาสได้รับเชิญเป็นประธานทำงานในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ

รามิต พัฒนมงคลเชษฐ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 390 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรงอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การรับรู้ข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรณู คุปต์ขเจียร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

2. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินบทบาทของประชาชน ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า

8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
12. เทศพาณิชย์

มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

1. กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53
2. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
4. การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
5. จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
6. จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
7. การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
8. การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

มาตรา 57 เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่น ๆ ตามมาตรา 54 ได้

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณสุขของเทศบาล ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุข普及และการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย
โรงพยาบาล และสาธารณสุขสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นใด ที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด

จากการศึกษาการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาล พบว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาล เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและดูแลประชาชน นอกจากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แล้ว ยังมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จำนวนถึง 31 ข้อ และเห็นได้ชัดว่า กฎหมายดังกล่าวให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างมาก โดยกำหนดการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้เป็นข้อแรกของอำนาจหน้าที่

4. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ในการศึกษาด้านเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสารการบรรยายสรุปและแผนยุทธศาสตร์ (พ.ศ. 2551 - 2555) ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยคัดเลือกนำเสนอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดังนี้

4.1 ประวัติเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2479 มีพื้นที่เขตเทศบาล 4.5 ตารางกิโลเมตร โดยมีสำนักงานเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวยกพื้นสูงตั้งอยู่บนศาลาจัตุรมุขในเกาะกลางบึงปลาญชัย ต่อมาปี พ.ศ. 2499 ได้สร้างสำนักงานแห่งใหม่เป็นอาคารคอนกรีตสองชั้นตามแบบแปลนการก่อสร้างสำนักงานเทศบาลทั่วประเทศ ตั้งอยู่ที่ถนนเทวภิบาลบนเนื้อที่ 4 ไร่เศษ ต่อมาเมื่อบ้านเมืองเจริญขึ้นและชุมชนหนาแน่นมากขึ้น จึงได้ทำการขยายเขตเทศบาลออกไปเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2509 ทำให้มีพื้นที่ 11.63 ตารางกิโลเมตร (พระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 23 ตอนที่ 21 วันที่ 5 มีนาคม 2509) และเพื่อพัฒนาและรองรับการบริหารและบริการประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ก่อสร้างอาคารสำนักงานเพิ่มเติมอีก 1 หลัง เป็นอาคารคอนกรีต 3 ชั้น ต่อเชื่อมด้านหลังของอาคารหลังเดิม ในปี พ.ศ. 2542

4.2 ด้านสังคม

4.2.1 ชุมชน สภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองร้อยเอ็ดทางด้านกายภาพ พบว่าชุมชนเมืองร้อยเอ็ดเป็นเมืองเก่าที่เคยรุ่งเรืองในอดีต ยังคงมีคูเมืองและกำแพงเมืองบางส่วนเหลืออยู่ แสดงให้เห็นถึงลักษณะพื้นที่ของชุมชนเมืองเก่าค่อนข้างเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ล้อมรอบด้วยคูเมืองและกำแพงเมือง มีบึงปลาญชัยเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ตั้งอยู่บริเวณศูนย์กลางเมืองของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ชุมชนในอดีตได้เกาะกลุ่มตามแนวถนนด้านเขตคูเมือง บริเวณด้านเหนือและด้านตะวันออกของบึงปลาญชัยตามแนวถนนผดุง-พานิช ถนนหายโศรก และถนนดำรงราษฎร์วิถี ปัจจุบันชุมชนได้ขยายไปในบริเวณด้านใต้ และด้านตะวันออกของบึงปลาญชัยตามถนนเทวภิบาล ถนนประชาธรรมรักษ์ และถนนปัทมานนท์ และได้ขยายตัวออกมานอกบริเวณคูเมืองและนอกเขตเทศบาลทุกด้าน ตามแนวถนนที่แยกออกจากบริเวณชุมชนเมือง ด้านทิศใต้จรดถนนเลียงเมือง ส่วนพื้นที่บริเวณรอบๆ ชุมชนส่วนใหญ่ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ด้านตะวันตกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่เขตทหาร เทศบาลได้แบ่งชุมชนย่อยเพื่อการพัฒนาไว้ 20 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนท่านคร ชุมชนวัดป่าไร่ ชุมชนวัดเหนือ ชุมชนวัดคุ้ม ชุมชนศิริมงคล ชุมชนวัดบึง ชุมชนรอบเมือง ชุมชนพระ

อารามหลวง ชุมชนทุ่งเจริญ ชุมชนพิพิธภัณฑ์ ชุมชนตลาดหนองแคน ชุมชนศรีอุดม ชุมชนวัดเวฬุวัน ชุมชนบ้านหนองหญ้าม้า ชุมชน บขส. ชุมชนจันทร์เกษม ชุมชนโรงพยาบาล ชุมชนราษฎรอุทิศ ชุมชนโรงเรียนเมือง และชุมชนมั่นคงพัฒนา ในแต่ละชุมชนมีคณะกรรมการชุมชน ร่วมกันบริหารและพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย

- 1) ประธานกรรมการชุมชน
- 2) รองประธานกรรมการ
- 3) กรรมการฝ่ายปกครอง
- 4) กรรมการฝ่ายการคลัง
- 5) กรรมการฝ่ายสวัสดิการสังคม
- 6) กรรมการฝ่ายสาธารณสุข
- 7) กรรมการฝ่ายการศึกษา
- 8) กรรมการและเลขานุการ

4.2.2 **วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น** ได้แก่ งานประเพณีปีใหม่และกาชาดงานบุญสะเทวด (บุญมหาชาติ) งานประเพณีสงกรานต์ งานประเพณีเข้าพรรษา งานประเพณีออกพรรษาและการกวนข้าวทิพย์ งานประเพณีสมมน้ำคืนเฟิงเส็งประทีป ฯลฯ

4.3 **วัด** ได้แก่

- 4.4.1 วัดบูรพาภิราม (วัดพระอารามหลวง)
- 4.4.2 วัดบึงพระลานชัย (วัดพระอารามหลวง)
- 4.4.3 วัดกลางมิ่งเมือง (วัดพระอารามหลวง)
- 4.4.4 วัดสระทอง
- 4.4.5 วัดสระแก้ว
- 4.4.6 วัดเหนือ
- 4.4.7 วัดป่าไร่
- 4.4.8. วัดเวฬุวัน
- 4.4.9 วัดราษฎรคีรี
- 4.4.10. วัดคุ้มวนาราม
- 4.4.11 วัดสว่างอารมณ์
- 4.4.12 วัดราษฎรอุทิศ
- 4.4.13. วัดท่านคร
- 4.4.14 วัดบ้านหนองหญ้าม้า

4.4 ประชากรในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

จำนวนประชากรในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปรากฏตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากร (ปี พ.ศ. 2546 - 2550)

พ.ศ.	จำนวนประชากร			จำนวน ครัวเรือน	ควาหนาแน่น (คน/กม ²)
	ชาย	หญิง	รวม		
2546	18,291	18,851	37,142	10,158	3,193
2547	17,518	18,396	35,914	10,158	3,088
2548	17,359	18,535	35,894	11,255	3,086
2549	16,630	17,980	34,610	11,300	2,975
2550	16,092	17,322	33,414	13,642	2,948

ที่มา : งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (2551) “ข้อมูลประชากรในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2550”

4.5 จำนวนบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวนบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีจำนวนดังปรากฏในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 จำนวนบุคคลที่มีสิทธิเลือกตั้ง

ช่วงอายุประชากร	จำนวน (คน)		รวม
	เพศชาย	เพศหญิง	
ตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป	10,878	12,428	23,306
ตั้งแต่ 20 ปี ขึ้นไป	10,388	11,926	22,314

ที่มา : งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (2551) “ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ณ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2550”

4.6 ด้านการท่องเที่ยว กีฬา นันทนาการและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำหรับเล่นกีฬา นันทนาการและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจหลายแห่ง ดังนี้

- 4.6.1 สนามกีฬาอเนกประสงค์ จำนวน 8 แห่ง
- 4.6.2 สนามตะกร้อ จำนวน 8 แห่ง
- 4.6.3 สนามฟุตบอล จำนวน 7 แห่ง
- 4.6.4 สนามบาสเกตบอล จำนวน 4 แห่ง
- 4.6.5 สนามเด็กเล่น จำนวน 3 แห่ง
- 4.6.6 ห้องสมุดประชาชน จำนวน 1 แห่ง
- 4.6.7 สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน 1 แห่ง
- 4.6.8 ศูนย์พัฒนาสมรรถภาพทางกาย จำนวน 1 แห่ง

4.7 ด้านการศึกษา

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้จัดตั้งโรงเรียนในสังกัด จำนวน 7 แห่ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง เปิดการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 โรงเรียน ห้องเรียน ครู และนักเรียน ปีการศึกษา 2549

ชื่อ โรงเรียน	จำนวน ห้องเรียน (ห้อง)	ครู (คน)	นักเรียน (คน)			
			อนุบาล	ประถม ศึกษา	มัธยมต้น	มัธยม ปลาย
เทศบาลวัดสระทอง	40	64	177	872	422	30
เทศบาลวัดบูรพาภิราม	15	20	75	358	-	-
เทศบาลวัดเหนือ	14	17	48	265	-	-
เทศบาลวัดป่าไร่	14	19	81	278	-	-
ชุมชนบ้านหนองหญ้าม้า	25	32	76	483	217	-
เทศบาลวัดเวฬุวัน	19	28	90	365	160	-
เทศบาลวัดราษฎร์อุทิศ	10	14	72	197	-	-
รวม	137	194	619	2,818	799	30

4.8 ด้านสาธารณสุข

4.8.1	โรงพยาบาลของรัฐบาล	จำนวน 1 แห่ง
4.8.2	โรงพยาบาลเอกชน	จำนวน 3 แห่ง
4.8.3	คลินิกเอกชน	จำนวน 54 แห่ง
4.8.4	ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด	จำนวน 3 แห่ง
4.8.5	ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และมีจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	จำนวน 20 แห่ง จำนวน 195 คน
4.8.6	ตลาดเทศบาล	จำนวน 3 แห่ง
4.8.7	ตลาดเอกชน	จำนวน 2 แห่ง
4.8.8	ร้านเสริมสวย	จำนวน 133 แห่ง
4.8.9	ร้านอาหาร	จำนวน 216 ร้าน

4.9 ด้านเศรษฐกิจ

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จัดเป็นเมืองชุมทางที่สำคัญแห่งหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเนื่องจากมีทำเลที่ตั้งเกือบทกึ่งกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ภายในภาคค่อนข้างมากและสะดวก ซึ่งส่งผลให้เมืองร้อยเอ็ดมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทางด้านการค้า พาณิชยกรรมและบริการค่อนข้างสูง ทั้งอาคารพาณิชย์ ศูนย์บริการ ร้านอาหารและสถานบริการต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่จะกระจายตัวไปตามเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมต่อกับจังหวัดอื่น ๆ เช่น เส้นทางไปจังหวัดมหาสารคามและเส้นทางไปจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

4.9.1	ธนาคาร	จำนวน 13 แห่ง
4.9.1	บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์	จำนวน 1 แห่ง
4.9.3	ตัวแทนบริษัทประกันภัย	จำนวน 10 แห่ง
4.9.4	บริษัทประกันวินาศภัย	จำนวน 14 แห่ง
4.9.5	โรงแรม	จำนวน 14 แห่ง
4.9.6	ห้างสรรพสินค้า	จำนวน 3 แห่ง
4.9.7	โรงพยาบาลนคร	จำนวน 2 แห่ง
4.9.8	สถานีวิทยุกระจายเสียง	จำนวน 2 แห่ง
4.9.9	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน 12 แห่ง
4.9.10	ร้านทอง	จำนวน 29 ร้าน

4.10 โครงสร้างการบริหาร

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้แบ่งส่วนการบริหารออกเป็น ดังนี้

4.10.1 สำนักปลัดเทศบาล มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาลและราชการที่มีได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกอง หรือส่วนราชการใดในเทศบาล โดยเฉพาะ รวมทั้งกำกับและเร่งรัดการปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนปฏิบัติการของเทศบาล

4.10.2 กองวิชาการและแผนงาน มีหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและแผน เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายจัดทำแผนหรือโครงการติดตามประเมินผลการทำงานตามแผนและโครงการต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นนโยบายแผนงานและโครงการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหารหรือความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ อาจเป็นนโยบายแผนงานของเทศบาล โครงการระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับกรม หรือระดับจังหวัดแล้วแต่กรณี และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

4.10.3 กองช่าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดทำข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและเขียนแบบ การตรวจสอบการก่อสร้าง งานการควบคุมอาคารตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานการก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรมเครื่องจักรกล การรวบรวมประวัติติดตามควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกล การควบคุมการบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ และที่ได้รับมอบหมาย

4.10.4 กองคลัง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานการจ่าย การรับ การนำส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จ บำนาญ เงินอื่น ๆ ฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่าง ๆ การจัดทำบัญชีทุกประเภท ทะเบียนคุมเงินรายได้และรายจ่ายต่าง ๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

4.10.5 กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่เกี่ยวกับสาธารณสุข ชุมชน ส่งเสริมสุขภาพอนามัย กองป้องกันโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและงานอื่น ๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุข งานสัตวแพทย์ ในกรณีที่ยังไม่ได้จัดตั้งกองแพทย์ จะมีงานด้านการรักษาพยาบาลในเบื้องต้นเกี่ยวกับศูนย์บริการสาธารณสุข และงานทันตสาธารณสุข

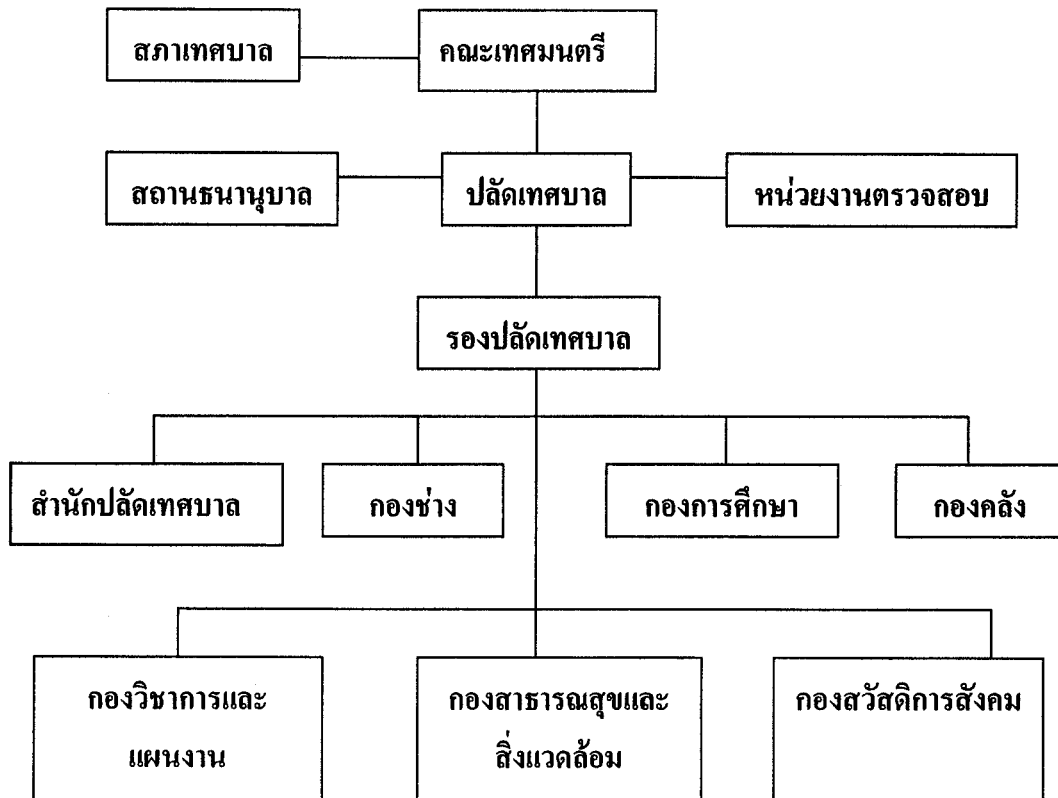
4.10.6 กองการศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารศึกษาและพัฒนาศึกษา การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

4.10.7 กองสวัสดิการสังคม มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน การพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนหนาแน่นและชุมชนแออัด การจัดให้มีและสนับสนุนกิจกรรมศูนย์เยาวชน การส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่นและงานสาธารณะ การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคมและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.10.8 หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสอบบัญชีเอกสารการเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชีงานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินเทศบาลและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

4.10.9 สถานธนาภูบาล บริการรับจํานำทรัพย์สินแก่ประชาชนทั่วไป

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

4.11 สถานการณ์คลังเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีงบประมาณรายรับและรายจ่ายดังแสดงในตารางที่ 2.4 และ ตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.4 รายรับปีงบประมาณ 2547 - 2549

ประเภท	2547	2548	2549
1. หมวดภาษีอากร	100,892,979.93	98,025,226.13	85,877,120.79
2. หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และ ใบอนุญาต	4,959,526.07	5,279,804.75	5,040,031.08
3. หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	5,107,179.41	7,036,168.55	8,264,986.41
4. หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและ กิจการพาณิชย์	1,746,549.03	1,626,824.02	1,802,007.58
5. หมวดเงินอุดหนุน	109,129,784.91	144,545,251.51	172,026,935.50
6. หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	2,344,622.02	9,029,607.12	6,348,857.90
รวม	224,180,641.37	265,542,882.08	279,359,939.26

ตารางที่ 2.5 รายจ่ายปีงบประมาณ 2547 - 2549

ประเภท	2547	2548	2549
1. รายจ่ายงบกลาง	8,673,536.98	13,405,429.94	17,599,502.76
2. รายจ่ายตามแผนงาน (รวม)	100,537,050.66	108,373,043.22	126,776,224.91
2.1 รายจ่ายประจำ	63,347,067.66	83,033,499.22	92,788,109.91
- หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	19,850,744.92	21,519,552.50	25,583,116.89
- หมวดค่าจ้างชั่วคราว	13,233,788.24	15,474,304.28	14,380,545.78
- หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	27,927,659.27	42,179,091.77	45,084,469.39
- หมวดค่าสาธารณูปโภค	1,414,875.23	2,830,550.67	2,235,327.85
- หมวดเงินอุดหนุน	920,000.00	1,030,000.00	5,461,550.00
- หมวดรายจ่ายอื่น	-	-	43,100
2.2 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	37,189,983.00	25,339,544.00	33,988,115.00
3. รายจ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจหรือ เงินอุดหนุนที่ระบุนวัตกรรมประสงค์	75,946,746.01	108,464,756.39	132,100,642.55
รวม	185,157,333.65	230,243,229.55	276,476,370.22

4.12 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้จัดทำยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขึ้น ฉบับที่ใช้
อยู่ในปัจจุบันคือฉบับ พ.ศ. 2551-2555 มีหัวข้อและแนวทาง โดยสรุปดังแสดงในตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พ.ศ. 2551- 2555

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ยุทธศาสตร์ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	1.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุง รักษา ถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ	กองช่าง
	1.2 พัฒนาระบบจราจร	กองช่าง
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ	2.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ ประชาชน	กองสวัสดิการสังคม สำนักปลัดเทศบาล
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการท่องเที่ยว	3.1 ส่งเสริมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ การท่องเที่ยว	กองวิชาการและแผนงาน กองการศึกษา
	3.2 บำรุงรักษาปรับปรุงและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว	กองช่าง
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการศึกษา	4.1 พัฒนาและส่งเสริมระบบ การศึกษาและวัฒนธรรมในชุมชน	กองการศึกษา
	4.2 ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	กองการศึกษา
	4.3 พัฒนาด้านสวัสดิการและ นันทนาการ	กองการศึกษา
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม	5.1 เพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ อนามัยของประชาชน	กองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม
	5.2 จัดระบบสุขภาพีบาลชุมชนและ สถานที่	กองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม
	5.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา
	5.4 ส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย	สำนักปลัดเทศบาล ธารณภัย

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	5.5 พัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของชุมชน	สำนักปลัดเทศบาล
	5.6 ตั้งคมตั้งราชัน	กองสวัสดิการสังคม
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสิ่งแวดล้อม	6.1 พัฒนาปรับปรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ	กองช่าง
	6.2 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
	6.3 จัดระบบบำบัดน้ำเสีย	กองช่าง, กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
	6.4 บำบัดและจัดการขยะ	กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
7. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านกิจการบ้านเมือง ที่ดี	7.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	กองสวัสดิการสังคม
	7.2 ส่งเสริมความรู้ความสนใจเกี่ยวกับกิจการของท้องถิ่น	กองวิชาการและแผนงาน สำนักปลัดเทศบาล
	7.3 พัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร	สำนักปลัดเทศบาล
	7.4 ปรับปรุงพัฒนารายได้	กองคลัง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

4.13 แผนพัฒนา 3 ปี ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

แผนพัฒนา 3 ปี ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน คือฉบับ พ.ศ. 2552-2554 มี
ยุทธศาสตร์ จำนวนโครงการ และงบประมาณโดยสรุป ดังแสดงในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พ.ศ. 2552- 2554

ยุทธศาสตร์	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	รวม 3 ปี	
	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ	งบประมาณ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	70	33	16	119	119,429,000
1.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุง รักษาถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ	58	25	14	97	97,152,000
1.2 พัฒนาระบบจราจร	12	8	2	22	22,277,000
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ	9	9	8	26	49,470,000
2.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ ประชาชน	9	9	8	26	49,470,000
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการท่องเที่ยว	12	7	5	24	83,305,100
3.1 ส่งเสริมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ การท่องเที่ยว	7	4	4	15	2,542,000
3.2 บำรุงรักษาปรับปรุงและพัฒนา แหล่งท่องเที่ยว	5	3	1	9	80,763,100
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา	58	58	57	173	95,397,820
4.1 พัฒนาและส่งเสริมระบบ การศึกษาและ วัฒนธรรมในชุมชน	23	23	23	69	64,967,820
4.2 ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น	9	9	9	27	10,660,000
4.3 พัฒนาด้านสวัสดิการและ นันทนาการ	26	26	25	77	19,770,000

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	รวม 3 ปี	
	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ	งบประมาณ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม	67	58	60	185	83,275,030
5.1 เพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน	21	21	21	63	10,185,000
5.2 จัดระบบสุขภาพภิบาลชุมชนและสถานที่	8	8	8	24	19,470,000
5.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	2	2	2	6	210,000
5.4 ส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	23	14	16	53	4,950,580
5.5 พัฒนาระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของชุมชน	8	8	8	24	43,055,850
5.6 สังคมสงเคราะห์	5	5	5	15	5,403,600
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	16	7	5	28	407,820,531
6.1 พัฒนาปรับปรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ	1	1	-	2	750,000
6.2 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3	2	2	7	3,050,000
6.3 จัดระบบบำบัดน้ำเสีย	3	2	2	7	58,654,531
6.4 บำบัดและจัดการขยะ	9	2	1	12	345,366,000

ตารางที่ 2.7 แผนพัฒนา 3 ปี เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พ.ศ. 2552- 2554 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554	รวม 3 ปี	
	โครงการ	โครงการ	โครงการ	โครงการ	งบประมาณ
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านกิจการบ้านเมืองที่ดี	67	58	60	185	83,275,030
7.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	12	12	12	36	11,250,000
7.2 ส่งเสริมความรู้ความสนใจเกี่ยวกับกิจการของท้องถิ่น	10	8	8	26	2,435,000
7.3 พัฒนาประสิทธิภาพบุคลากร	12	11	11	34	22,648,000
7.4 ปรับปรุงพัฒนารายได้	3	3	3	9	750,000
7.5 ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน	94	19	7	120	80,477,280
7.6 พัฒนาปรับปรุงระบบงานทะเบียนและบัตร	5	5	5	15	240,000
รวม	368	230	197	795	956,497,761

4.14 วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

4.14.1 วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ร้อยเอ็ดเมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก พุ่มพืด้านานเมือง
 ลือเลื่องประเพณี วัฒนธรรม งานล้ำแหล่งท่องเที่ยว

4.14.2 พันธกิจ

พันธกิจที่ 1 เพิ่มศักยภาพของเมือง
 พันธกิจที่ 2 พัฒนาคุณภาพชีวิตและทุนทางสังคม
 พันธกิจที่ 3 เพิ่มขีดความสามารถในกระบวนการพัฒนา

4.14.3 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

- 1) ดำเนินการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีถ้วนหน้า
- 2) ดำเนินการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชน

- 3) ดำเนินการพัฒนาและขยายโอกาสทางการศึกษา
- 4) ดำเนินการพัฒนาเพื่อให้เกิดการสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่น
- 5) ดำเนินการพัฒนาส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน
- 6) ดำเนินการพัฒนาฟื้นฟูและจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเมืองให้น่าอยู่และยั่งยืน
- 7) ดำเนินการพัฒนาองค์กรเทศบาลให้เป็นองค์กรธรรมาภิบาล

จากการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีศักยภาพในการพัฒนาท้องถิ่น ได้มีการกำหนดแผนพัฒนาการบริหารงานไว้ในรูปยุทธศาสตร์การพัฒนา 5 ปี และแผนพัฒนา 3 ปี มีความครอบคลุมสาขาการพัฒนาและการตอบสนอง ความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีพอสมควร แต่ในการศึกษาคั้งนี้ไม่พบกระบวนการ ที่เป็นรูปธรรมหรือเป็นลายลักษณ์อักษรในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนา แผนยุทธศาสตร์ หรือการจัดทำแผน 3 ปี

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัฒนา กุศรีพิทักษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาในเขตเมือง : ศึกษากรณีชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาล หัวหน้าหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเดิม จำนวน 85 คน และเขตเทศบาลที่ขยายใหม่ 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การสรุปประเด็นแจกแจงความถี่และสถิติร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิจัยโดยการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการพัฒนาชุมชน เป็นกิจกรรมตามหน้าที่ของเทศบาลที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา แยกเป็น 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการพัฒนาเพื่อพัฒนาจิตใจและอนุรักษ์ประเพณี กิจกรรมการพัฒนาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ กิจกรรมการพัฒนาเพื่อพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมและลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยที่

สำคัญที่สุด คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชนในชุมชน รองลงมาได้แก่ ด้านผู้นำชุมชนและ
กรรมการชุมชน ด้านความมุ่งหมายการเข้ากิจกรรม และด้านบทบาทในการสนับสนุนของรัฐ
ตามลำดับ

ลักษณะสำคัญของแต่ละปัจจัยที่ประชาชนเห็นว่ามีส่วนต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ชุมชนแต่ละปัจจัยเป็นดังนี้

1. ด้านคุณลักษณะของประชาชนในชุมชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ชุมชนมากที่สุดคือการเสถียรเพื่อส่วนรวม ส่วนคุณลักษณะของชุมชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมใน
การพัฒนาชุมชนมากที่สุด คือ ชุมชนที่ไม่กว้างขวางติดต่อกันง่าย

2. คุณลักษณะของผู้นำชุมชนและกรรมการชุมชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาชุมชนมากที่สุดคือ การเสถียรเพื่อส่วนรวม

3. ความมุ่งหมายของการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมาก
ที่สุด คือ ความต้องการที่จะรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือนและ
สาธารณสถาน

4. ด้านบทบาทในการสนับสนุนของรัฐที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา
ชุมชนมากที่สุด คือ การสนับสนุนด้านงบประมาณ สำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การพัฒนาชุมชนตามกิจกรรมพัฒนาต่างๆ มีทั้งหมด 5 ลักษณะ โดยมีส่วนร่วมในการบริจาคทรัพย์สิน
หรือวัสดุมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ร่วมคิดและวางแผน ร่วมกระทำโดยการสละแรงงานหรือร่วม
ขบวนแห่ ร่วมใช้ประโยชน์ และร่วมบำรุงรักษาหรืออนุรักษ์โดยการเผยแพร่ความรู้ตามลำดับ

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนแต่ละพื้นที่จะมีแตกต่างกันจากสภาพแวดล้อมของชุมชน ทั้งด้านสภาพพื้นที่ตัวบุคคล
เศรษฐกิจการเมืองและสังคม จะไม่มีรูปแบบการพัฒนาหรือปัจจัยที่ตายตัวที่สามารถใช้ได้ทุกพื้นที่

ขนิษฐา ศรีนนท์ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการวางแผน
พัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประธานคณะกรรมการชุมชนและรองประธาน
กรรมการชุมชน จำนวน 86 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมี
ส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่
อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม
ในการวางแผนพัฒนาเทศบาล ยกเว้น อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา
เทศบาล ส่วนความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาเทศบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับ
ระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลและปัจจัยแวดล้อม ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับ
การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

สุภาพ ศรีเมือง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมประชาชนในการพัฒนา

ตำบล : ศึกษากรณีตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนาตำบลบ้านโพธิ์ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลของประชาชนตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือการสังเกตและสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 160 คน โดยแยกเป็นกลุ่มผู้รู้ในตำบล จำนวน 9 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 22 คน คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน 22 คน และกลุ่มองค์กรอื่นๆ 5 คน เสนอผลการศึกษาโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตำบลบ้านโพธิ์จากสภาพเดิมคือสภาพตำบลมาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์มีข้อแตกต่างดังนี้ ด้านคณะกรรมการสภาตำบลมีคณะกรรมการสภาตำบล 3 คน โดยมีกำนันเป็นประธานสภาคัดเลือก 1 คน และเลขานุการที่มาจากราชการที่ปฏิบัติงานในตำบล ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลมีคณะกรรมการบริหาร 7 คน ซึ่งจะคัดเลือกประธาน 1 คน เลขานุการ 1 คน ด้านงบประมาณ สภาตำบลไม่มีงบประมาณเป็นของตนเอง ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณเป็นของตนเอง โดยมีรายได้จากการเก็บภาษีรายได้ในตำบลและเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล สภาตำบลมีคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาชนบทระดับตำบลเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยคณะกรรมการบริหารผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารดำเนินงาน สภาตำบลมีคณะกรรมการบริหารงาน 3 คน กิจกรรมหรือโครงการจะอาศัยหน่วยงานราชการที่เป็นเจ้าของงบประมาณเป็นผู้ดำเนินการ ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลมีคณะกรรมการบริหารเป็นผู้ดำเนินการด้านการตรวจสอบ สภาตำบลมีบทบาทในการตรวจสอบดำเนินการน้อย เนื่องจากงบประมาณเป็นของหน่วยงานของรัฐ องค์การบริหารส่วนตำบลมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลบ้านโพธิ์พบว่า ด้านการเสนอปัญหาประชาชนจะมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.8) โดยกลุ่มที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ประชาชนส่วนมากมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 37.5) โดยกลุ่มที่มีส่วนร่วมมากที่สุดคือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการพัฒนาสตรี ด้านการบริหารดำเนินการประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วม (ร้อยละ 40.9) กลุ่มที่มีส่วนร่วมในด้านการบริหารจะเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลปี 2537 ด้านการตรวจสอบ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ (ร้อยละ 31.9) ด้านการรับประโยชน์ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการหรือจัดทำขึ้น แต่ระดับการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 46.25) โดยรวมดูแลกิจกรรมหรือโครงการที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำขึ้น

การม กำพิฑุรย์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัด
ขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาดังนี้

1. การบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เสริมสร้าง
การมีส่วนร่วมของประชาชน

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบล

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบลกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น กลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนที่เป็น
หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ครัวเรือนละ 1 คน ที่อยู่ใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในท้องที่อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 417 คน เก็บรวม
รวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for
Windows เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาความสัมพันธ์ของ 2 ตัว
แปร โดยใช้ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อ
เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนตำบล กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ปรากฏว่าปัจจัยด้านคณะกรรมการ
วางแผน ($r=.37^{**}$) ด้านการประสานงาน ($r=.39^{**}$) ด้านการให้ความสำคัญและยอมรับนับถือ
($r=.52^{**}$) ด้านการให้ความรู้ความเข้าใจ ($r=.59$) ด้านการปฏิสัมพันธ์ ($r=.57^{**}$) ด้านการเอื้ออำนวย
ส่งเสริมสนับสนุน ($r=.57^{**}$) มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

4. ปัญหาในการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อ
เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีการเสนอแนะมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล
ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบวัตถุประสงค์ของการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบล ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงไปมากที่สุด คือองค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์
เชิญชวนให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

รัชชชัย ปิยนนทยา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมี

ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น การเก็บข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นคณะกรรมการชุมชน จำนวน 132 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ การดำรงตำแหน่ง การศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงานในชุมชน และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่น

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า แรงจูงใจ ได้แก่ การมีโอกาสเข้าร่วมประมุขงานของชุมชน ได้รับประโยชน์จากโครงการของชุมชน ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างและงานก่อสร้างของชุมชน หน้าที่ของทุกคนตามกฎหมายที่ต้องพัฒนาชุมชนท้องถิ่น มีโอกาสเป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน มีโอกาสก้าวหน้าทางการเมือง ได้รับความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานทางราชการมักจะได้รับเชิญเป็นตัวแทนของประชาชนในเขตสาทรไปร่วมงานกับเขตอื่น และมีโอกาสได้รับเชิญเป็นประธานทำงานในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนให้เป็นประชาคมท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ

รามิล พัฒนมงคลเศรษฐ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง อำเภอเมืองกาญจนบุรีจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 390 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรงอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ รายได้ การเป็นสมาชิกกลุ่ม การรับรู้ข่าวสารและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรณู คุปต์ยธิ์เรียร (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทักษะคดี และการมีส่วนร่วม ของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินบทบาทของประชาชน ต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง แต่ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปในองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างสูง และมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างน้อย

2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล เชื่อมั่นว่าเป็นองค์กรเป็นที่พึ่งที่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้

3. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในทุกด้านตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง การกำหนดแผนการดำเนินงาน การดำเนินงาน และการติดตามตรวจสอบ

วารินทร์ จันทรัตน์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของผู้นำชุมชน
2. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน
3. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน
4. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน

โดยควบคุมอิทธิพลของตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 210 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ปัจจัยด้านสังคม พบว่า ผู้นำชุมชนจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษาและมีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนมากกว่า 30 ปีมากที่สุด ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้นำชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน 5,001-10,000 บาทมากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านการเมือง พบว่า ผู้นำชุมชนมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในชุมชน 1-5 ปี มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองอยู่ระดับปานกลางมากที่สุด

2. ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมและมีส่วนร่วมในกิจกรรม 58 ด้าน คือ ด้านสาธารณูปโภค ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติ อยู่ระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนอาชีพ รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในชุมชนและความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนในการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

สุริยันต์ สุวรรณราช (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย เพื่อค้นหาระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบในเขตพื้นที่ภาคกลาง จำนวน 15 องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษากระบวนการของประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละองค์กรในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการของการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละองค์กรในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย
4. เพื่อวิเคราะห์วิธีการบริหารที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า วิธีการบริหารของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบทั้ง 15 องค์กร มีวิธีการบริหารที่ใช้หลักการเดียวกันโดยผ่านกระบวนการสำคัญๆ 3 ขั้นตอนคือ

- ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้ข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 2 การประชุมประชาคมหมู่บ้าน
- ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

นอกจากนั้นยังเป็นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากต้องผ่านขั้นตอนต่างๆ ในแต่ละแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือตำบลคือ

- ขั้นตอนที่ 1 มีการประสานงานกับผู้นำชุมชนกลุ่มต่างๆ
- ขั้นตอนที่ 2 มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือตำบล
- ขั้นตอนที่ 3 มีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล

ส่วนกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 15 องค์กรนั้นพบว่าประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านหรือตำบลตามแผนพัฒนาต่างๆ ตามขั้นตอนที่สำคัญคือ

- ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้ข้อมูล ด้วยวิธีการคือ

1. ประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ ตั้งแต่บอกปากต่อปาก ประกาศผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน รดยนต์ติดเครื่องขยายเสียงเคลื่อนที่ หนังสือเชิญประชุมและอื่นๆ
2. ประชุมประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งประกอบด้วยกรรมการหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ตัวแทนกลุ่มอาชีพ สมาชิกสภาอบต. ของแต่ละหมู่บ้าน และอื่นๆ
3. รับรู้ประเด็นที่เป็นปัญหาของหมู่บ้านหรือชุมชน แนวทางแก้ไขปัญหาและลำดับความต้องการก่อนหลัง

ขั้นตอนที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยวิธีการคือ

1. จัดทำประชาพิจารณ์ประเด็นที่เป็นความต้องการของชุมชน
2. นำข้อสรุปเสนอสภาอบต. เพื่อพิจารณาอนุมัติงบประมาณสนับสนุนและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาตำบลตามลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบติดตามและประเมินผล ด้วยวิธีการคือ

1. เปิดโอกาสให้ประชาคมหมู่บ้าน ตำบล ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเปิดช่องประมุลการจัดซื้อ-จัดจ้าง ในแต่ละแผนงานอย่างโปร่งใส
2. เปิดโอกาสให้ประชาคมหมู่บ้าน ตำบล ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการติดตามการปฏิบัติงาน ตรวจสอบแผนงาน และประเมินผลของงาน โดยเฉพาะการตรวจรับมอบงานที่ชัดเจน

พิสมัย บุญเลิศ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ ผู้นำชุมชนหรือหัวหน้าครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ จำนวน 115 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีอาชีพรับจ้าง มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น มีรายได้ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน เป็นสมาชิกกลุ่ม มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่ำกว่า 10 ปี การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมมาก การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของประชาชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนระดับการศึกษาและการเป็นสมาชิกกลุ่มของประชาชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการอย่างมีนัยสำคัญ

พนิดา ณะกลม (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา รวมถึงแนวทางการแก้ไข ด้านการตัดสินใจเลือกแนวทางและการวางแผนพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา ด้านการปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย และยังพบว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ โดยรวมและเป็นรายด้านมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา ส่วนประชาชนที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบล ซึ่งโดยสรุป ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่มีส่วนร่วมเป็นรายด้าน คือ ด้านการประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา อยู่ในระดับน้อย ประชาชนที่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ส่วนประชาชนที่มีอาชีพรับราชการมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากกว่าประชาชนทุกอาชีพ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรภาครัฐประเภทต่าง ๆ เช่น สถานศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ก่อนแล้วจำนวนมาก ผลการศึกษาโดยสรุปที่พบคือ ในด้านปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความแตกต่างกันไปแต่ในละพื้นที่ ส่วนด้านข้อเสนอแนะมีแนวโน้มไปในทางเดียวกันคือ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนยังต้องการการส่งเสริมให้มีระดับเพิ่มขึ้นอีก และจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน

โดยรวมของศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในครั้งนี้ ผู้ศึกษาพบว่าได้ก่อประโยชน์อย่างสูงยิ่งให้แก่ตัวผู้ทำการศึกษา กล่าวคือนอกจากจะได้รับ ได้เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และพิสูจน์สมมุติฐานในการศึกษาแล้ว ยังก่อให้เกิดและเพิ่มเติมความรู้ ความเข้าใจในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการทำงานและการบริหารงานในภาครัฐ สามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานของผู้ศึกษาได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงปริมาณที่มุ่งศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยกำหนดวิธีดำเนินการในการศึกษาไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2550 จำนวน 22,403 คน (ที่มา :งานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด)

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจากประชากร ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนของประชากร

E = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างกำหนดไม่เกินร้อยละ 5

$$\text{กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้} \quad n = \frac{20403}{1 + 22403 (0.05)^2}$$

$$\text{ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน} = 393 \text{ คน}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นโดยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1** แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)
- ส่วนที่ 2** แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน 6 หมวด ประกอบด้วย การให้การศึกษาแก่ประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การรับฟังประชาชน การตอบสนองต่อประชาชน การเปิดให้เข้าถึง และทัศนคติของประชาชน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เป็นลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- ส่วนที่ 3** แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน 5 หมวด ประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือ และการมอบอำนาจการตัดสินใจ เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ
- ส่วนที่ 4** แบบสอบถามความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคและแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทำการหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาค้นคว้า เพื่อสร้างกรอบแนวคิด และนำไปเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตคำถาม และความมุ่งหมาย

ตามที่ต้องการศึกษาค้นคว้า โดยมีตัวแปรอิสระเป็นกรอบสำคัญด้านคำถาม เพื่อหาผลที่เกิดกับตัวแปรตาม มาเป็นหลักสำคัญในการในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.4 จัดทำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิและผลการตรวจแบบสอบถามให้คะแนนดังปรากฏใน ภาคผนวก ก และ ภาคผนวก ง ตามลำดับ

3.5 นำดัชนีความสอดคล้องเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับฟังความเห็นและขอคำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถามในข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนต่ำและขอคำแนะนำการปรับปรุง

3.6 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงคำถามเป็นครั้งสุดท้าย เมื่อเสร็จแล้วนำไปพิมพ์เตรียมทดลองใช้ เพื่อทำการหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยเปลี่ยนคำว่า “เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด” เป็น “เทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม”

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) สอบถามกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน เนื่องจากมีรูปแบบการปกครอง ขนาดประชากรและลักษณะทางวัฒนธรรมใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษาในครั้งนี้

3.8 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นทางสถิติของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของ Cronbach ปรากฏว่ามีระดับความเชื่อมั่นที่ 0.762

3.9 นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามและความเชื่อมั่นทางสถิติหรืออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำก่อนพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่จะใช้จริง

3.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการใน 2 ส่วนสำคัญ ดังนี้

4.1 การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง 2 ชั้น 2 วิธี ต่อเนื่องกัน

ขั้นที่ 1. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา โดยที่พื้นฐานคือ ผู้ศึกษาทราบจำนวนชุมชน จำนวนประชาชนในแต่ละชุมชน และทราบบ้านเลขที่ของบ้านทุกหลังในแต่ละชุมชน ทั้งนี้ โดยความอนุเคราะห์ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ประกอบกับผู้ศึกษามี

ความประสงค์จะให้กลุ่มตัวอย่างกระจายและครอบคลุมทุกชุมชนในอัตราส่วนที่เท่ากัน จึงกำหนดระบบการสุ่มตัวอย่างขั้นที่ 1 เป็นแบบโควตา ผลการดำเนินการปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชุมชน

ที่	ชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	หมายเหตุ
1	ศิริมงคล	720	13	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนมาจากสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างรวมต่อประชากรรวม อัตรา = $\frac{\text{กลุ่มตัวอย่าง}}{\text{ประชากร}}$ $= \frac{393}{22403}$ $= 0.0175$
2	รอบเมือง	894	16	
3	ทุ่งเจริญ	1,541	27	
4	วัดคุ้ม	1,690	30	
5	วัดเวฬุวัน	1,227	21	
6	วัดเหนือ	1,737	30	
7	บ.ข.ส.	577	10	
8	ตลาดหนองแคน	1,197	21	
9	โรงพยาบาล	976	17	
10	วัดป่าไร่	912	16	
11	ศรีอุดม	985	17	
12	พระอารามหลวง	1,692	30	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนเท่ากับประชากร X 0.0175
13	หนองหญ้าม้า	603	11	
14	ราษฎร์อุทิศ	768	14	
15	ท่านคร	1,299	23	
16	วัดบึง	1,731	30	
17	โรงเรียนเมือง	978	17	
18	พิพิธภัณฑ์	1,785	31	
19	จันทร์เกษม	924	16	
20	มั่นคงพัฒนา	167	3	
	รวม	22,403	393	

ขั้นที่ 2. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น แบบจับสลาก วิธีการคือใช้การจับสลากบ้านเลขที่ในแต่ละชุมชน ให้ได้จำนวนตัวอย่างเท่าที่คำนวณไว้ตามโควตาในขั้นที่ 1

วิธีการจับสลากบ้านเลขที่นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ป้องกันการที่บ้านหลังเดียวกันมีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่า 1 ตัวอย่าง

ได้ทำการจับสลากบ้านเลขที่ของทุกชุมชนจนได้จำนวนตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ตามโควตา จากนั้นจับสลากบ้านเลขที่สำรองของทุกชุมชนไว้ในอัตรา 5 ตัวอย่าง จับสำรองไว้ 1 ตัวอย่าง เพื่อเป็นบ้านเลขที่ตัวอย่างสำรอง ในกรณีที่ไปแล้วไม่พบหรือไม่ได้รับความร่วมมือให้ข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ผู้ศึกษาทำการชี้แจงผู้ช่วยศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะไปสอบถามและอธิบายคำถามให้กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มตัวอย่างไว้แล้ว (บ้านเลขที่) ทราบ และเป็นผู้บันทึกผลการสอบถาม ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการตอบแบบสอบถาม ความหมายของคำถามแต่ละข้อ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.2 ผู้ศึกษาค้นคว้าและผู้ช่วยนำแบบสอบถามไปสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตามบ้านเลขที่ที่จับสลากไว้แล้ว โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2551 - 15 มีนาคม 2551 รวมเวลา 43 วัน โดยแบ่งพื้นที่และจำนวนตัวอย่างเพื่อดำเนินการดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 ผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล พื้นที่ และจำนวนตัวอย่าง

ที่	ผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล	พื้นที่ (ชุมชน)	จำนวน ตัวอย่าง
1	นายประสงค์ โพธิ์เนียม	ท่านคร, วัดป่าเรไร, วัดเหนือ	69
2	นายประจักษ์ วิเชียรสาร	วัดคุ้ม, พระอารามหลวง,	60
3	นางบังผั่น การดี	ทุ่งเจริญ, พิพิธภัณฑ์	58
4	นายกิตติศักดิ์ เหมะรัตน์	รอบเมือง, วัดเวฬุวัน, ศรีอุดม	54
5	นายทองแดง สวัสดิ์เอื้อ	โรงพยาบาล, ราษฎร์อุทิศ	31
6	น.ส. คำมี หันประดิษฐ์	โรงเรียนเมือง, ตลาดหนองแคน	38
7	นายศุภชัย พิมพิวิชัย	จันทร์เกษม, บขส., วัดบึง	56
8	นายปิยะพงษ์ สีลาเกตุ	มั่นคงพัฒนา, หนองหญ้าฆ่า, ศรีมงคล	27

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปกับเครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ ของการตอบแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้ว

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน อธิบายโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดการให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม เป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านปัจจัยการการมีส่วนร่วมของประชาชน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง มีส่วนร่วม มาก
คะแนน 3	หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินผลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบเกณฑ์ ดังนี้

1.00 - 1.50	หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย
2.51 - 3.50	หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายถึง มีส่วนร่วมมาก
4.51 - 5.00	หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

2. ด้านลักษณะการมีส่วนร่วม กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 3	หมายถึง มีส่วนร่วมทุกครั้ง
---------	----------------------------

คะแนน 2	หมายถึง มีส่วนร่วมบางครั้ง
คะแนน 1	หมายถึง ไม่เคยมีส่วนร่วม

เกณฑ์การประเมินลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบเกณฑ์ ดังนี้

1.00-1.50	หมายถึง ไม่เคยมีส่วนร่วม
1.51-2.50	หมายถึง มีส่วนร่วมบางครั้ง
2.51-3.00	หมายถึง มีส่วนร่วมทุกครั้ง

2.3 กำหนดระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ โดยกำหนดไว้ที่ 0.05

2.4 นำคะแนนไปทดสอบเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

2.4.1 ใช้การทดสอบไคสแควร์ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นกลุ่ม เช่น เพศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

2.4.2 ใช้การทดสอบ F-test ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เช่น ระดับรายได้ อายุ เป็นต้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาค้นคว้านำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ หาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด : 2545)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 สถิติทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร ใช้การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบ F-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ 2 ประการ และมีประเด็นย่อย ได้ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้ด้วย ในบทนี้จึงเสนอผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการพิสูจน์ความสอดคล้องกับสมมุติฐานในบทนี้ด้วย โดยแบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินการเพื่อมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนี้ นำเสนอในส่วนของข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วยเพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพการสมรส ถิ่นที่อยู่อาศัย (ชุมชน) อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในรูปของตารางแสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน และพรรณนาผลต่อท้ายตาราง

ตารางที่ 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด อาศัยอยู่ในชุมชน สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

รายการ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) 393	ร้อยละ
เพศ	ชาย	141	35.88
	หญิง	252	64.12
อายุ	18 - 20 ปี	18	4.58
	21 - 30 ปี	42	10.69
	31 - 40 ปี	81	20.61
	41 - 50 ปี	117	29.77
	51 - 60 ปี	72	18.32
	มากกว่า 60 ปี	63	16.03
	การศึกษา สูงสุด	ประถมศึกษา	111
มัธยมศึกษาตอนต้น		57	14.50
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า		90	22.90
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า		18	4.58
ปริญญาตรี		93	23.66
สูงกว่าปริญญาตรี		24	6.11
อาศัยอยู่ใน ชุมชน	ศิริมงคล	13	3.31
	รอบเมือง	16	4.07
	ทุ่งเจริญ	27	6.87
	วัดคุ้ม	30	7.63
	วัดเวฬุวัน	21	5.30
	วัดเหนือ	30	7.63
	บขส.	10	2.54
	ตลาดหนองแคน	21	5.34
	โรงพยาบาล	17	4.33
	วัดป่าเรไร	16	4.07
	ศรีอุดม	17	4.33

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	สถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	จำนวน (คน) 393	ร้อยละ	
สถานภาพสมรส	พระอารามหลวง	30	7.63	
	หนองหญ้าฆ่า	11	2.80	
	ราษฎรอุทิศ	14	3.65	
	ท่านคร	23	5.85	
	วัดบึง	30	7.63	
	โรงเรียนเมือง	17	4.33	
	พิพิธภัณฑ	31	7.89	
	จันทร์เกษม	16	4.07	
	มั่นคงพัฒนา	3	0.76	
	โสด	117	29.77	
	สมรสและอยู่ด้วยกัน	186	47.33	
	สมรส แต่แยกกันอยู่	33	8.40	
	หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่	57	14.50	
อื่น ๆ	0	0		
อาชีพ	ค้าขาย	138	35.11	
	รับจ้าง	129	32.82	
	รับราชการ	69	17.56	
	เกษตรกรรม	3	0.76	
	อื่น ๆ	54	13.74	
	รายได้	ไม่เกิน 10,000 บาท	204	51.91
		10,001 – 15,000 บาท	93	23.66
		15,001 – 20,000 บาท	21	5.34
		20,001 – 25,000 บาท	57	14.50
		25,001 – 30,000 บาท	3	0.76
		30,000 บาทขึ้นไป	15	3.82

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
		393	
ระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในชุมชน	ไม่เกิน 1 ปี	3	0.76
	1 - 5 ปี	21	5.34
	6 - 10 ปี	30	7.63
	11 - 15 ปี	60	15.27
	ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป	279	70.99

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 393 คน จำแนกเป็นเพศชาย และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 35.88 และ 64.12 ตามลำดับ อายุของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงตามลำดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.77 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.61 อายุระหว่าง 51- 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.32 อายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.30 อายุระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.69 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 18 - 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.58 การศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามเรียงตามลำดับมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.24 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.66 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 22.90 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 14.50 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.11 และน้อยที่สุดระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 4.58 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนพิพิธภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 7.89 รองลงมา คือ ชุมชนวัดกุ่ม วัดเหนือ พระอารามหลวง วัดบึง คิดเป็นร้อยละ 7.63 ชุมชนทุ่งเจริญ คิดเป็นร้อยละ 6.87 ชุมชนท่านคร คิดเป็นร้อยละ 5.85 ชุมชนตลาดหนองแคน คิดเป็นร้อยละ 5.34 ชุมชนวัดเวฬุวัน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ชุมชนโรงพยาบาล ชุมชนศรีอุดม ชุมชนโรงเรียนเมือง คิดเป็นร้อยละ 4.33 ชุมชนรอบเมือง ชุมชนวัดป่าเรไร ชุมชนจันทร์เกษม คิดเป็นร้อยละ 4.07 ชุมชนราษฎรอุทิศ คิดเป็นร้อยละ 3.65 ชุมชนศิริมงคล คิดเป็นร้อยละ 3.31 ชุมชนหนองหญ้าม้า คิดเป็นร้อยละ 2.80 ชุมชน บขส. คิดเป็นร้อยละ 2.54 และน้อยที่สุดคือชุมชนมั่นคงพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 0.76 สถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 47.33 รองลงมาคือ สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 29.77 สถานภาพหม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 14.50 และน้อยที่สุดคือสถานภาพสมรส แต่แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 8.40 อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 35.11 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง

คิดเป็นร้อยละ 32.82 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 17.56 อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 13.74 และน้อยที่สุดคืออาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 0.76 รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.91 รองลงมาคือ รายได้ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.66 รายได้ 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.50 รายได้ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.34 รายได้ 30,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.82 และน้อยที่สุดมีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.76 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70.99 รองลงมาคือ อาศัยอยู่ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.27 อาศัยอยู่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.63 อาศัยอยู่ 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.34 และน้อยที่สุดอาศัยอยู่ไม่เกิน 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 0.76

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา การบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ในส่วนนี้ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเพื่อการมีส่วนร่วมซึ่งแสดงระดับการมีส่วนร่วม ใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลวัดระดับการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริการของเทศบาลฯ ในระดับมาก

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	แปลผล
1. ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชน	3.64	0.88	มีส่วนร่วมมาก
2. ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน	3.38	0.98	มีส่วนร่วมปานกลาง
3. ด้านการรับฟังประชาชน	3.51	0.97	มีส่วนร่วมมาก
4. ด้านการตอบสนองต่อประชาชน	3.56	0.88	มีส่วนร่วมมาก
5. ด้านการเปิดให้เข้าถึง	3.44	0.99	มีส่วนร่วมปานกลาง
6. ด้านทัศนคติของบุคคล	3.84	0.86	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.56	0.93	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 6 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.56$) โดยเรียงลำดับการมีส่วนร่วมจาก มากไปหาน้อย คือ ด้านทัศนคติของบุคคล ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ ด้านการให้การศึกษาแก่ ประชาชน ($\bar{X} = 3.64$) ด้านการตอบสนองต่อประชาชน ($\bar{X} = 3.56$) ด้านการรับฟังประชาชน ($\bar{X} = 3.51$) ด้านการเปิดให้เข้าถึง ($\bar{X} = 3.44$) และด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนฯ ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชน

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การให้การศึกษาแก่ประชาชน			
1. เทศบาลให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการ จัดทำแผนพัฒนาแก่ประชาชนด้วยวิธี ต่าง ๆ มากพอ	3.60	0.83	มีส่วนร่วมมาก
2. เทศบาลจัดการประชุม หรือชี้แจง หรือ แจกแจงการจัดทำแผนพัฒนาใน แต่ละปี แก่ประชาชน	3.57	0.85	มีส่วนร่วมมาก
3. เทศบาลจัดประชาคม ประชาพิจารณ์ การจัดทำแผนพัฒนาได้ดี หรือเพียงพอ	3.47	0.85	มีส่วนร่วมปาน กลาง
4. ท่านต้องการให้เทศบาลให้ความรู้เรื่อง แผนพัฒนาแก่ท่าน	3.91	0.97	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.64	0.88	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้การศึกษาแก่

ประชาชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.64$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ ท่านต้องการให้เทศบาลให้ความรู้เรื่องแผนพัฒนาแก่ท่าน ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ เทศบาลให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาแก่ประชาชนด้วยวิธีต่าง ๆ มากพอ ($\bar{X} = 3.60$) เทศบาลจัดการประชุม หรือชี้แจง หรือแจ้งการจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละปีแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.57$) และเทศบาลจัดประชุม ประชาพิจารณ์การจัดทำแผนพัฒนาได้ดี หรือเพียงพอ ($\bar{X} = 3.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน			
1. เทศบาลมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกำหนดการ ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาแต่ละปี	3.55	0.94	มีส่วนร่วมมาก
2. เทศบาลให้ข้อมูล รายละเอียด ที่รวบรวมได้ เพื่อเตรียมจัดทำแผนพัฒนาแก่ท่าน	3.50	0.89	มีส่วนร่วมปานกลาง
3. เทศบาลเผยแพร่รายละเอียดของแผนพัฒนาที่จัดทำแล้วเสร็จแก่ประชาชน	3.20	1.13	มีส่วนร่วมปานกลาง
4. เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาแต่ละปี	3.29	0.97	มีส่วนร่วมปานกลาง
รวม	3.38	0.98	มีส่วนร่วมปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 เมื่อพิจารณาปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกำหนดการ ขั้นตอนการจัดทำ

แผนพัฒนาแต่ละปี อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมา คือ เทศบาลให้ข้อมูล รายละเอียดที่รวบรวมได้ เพื่อเตรียมทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.50$) เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาแต่ละปี อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) และ เทศบาลเผยแพร่รายละเอียดของแผนพัฒนาที่จัดทำแล้วเสร็จแก่ประชาชน อยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ
ด้านการรับฟังประชาชน

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การรับฟังประชาชน			
1. เทศบาลเปิดโอกาสให้ท่านเสนอปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการ เพื่อนำไป จัดแผนพัฒนาโดยตรง	3.45	1.01	มีส่วนร่วมปานกลาง
2. เทศบาลจัดประชุมหรือเวทีเพื่อรับฟัง ปัญหา ความต้องการขอประชาชน เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนา	3.50	1.03	มีส่วนร่วมปานกลาง
3. เทศบาลได้จัดระบบการสื่อสาร ที่จะให้ เสนอความต้องการ เพื่อนำไปจัดทำ แผนพัฒนา	3.58	0.89	มีส่วนร่วมมาก
4. เทศบาลเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความเห็น ค้านหรือวิจารณ์แผนพัฒนาที่ ดำเนินการแล้วของเทศบาล	3.52	0.96	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.51	0.97	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการรับฟังประชาชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.51$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลได้จัดประชุมหรือเวทีเพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการขอประชาชนเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.58$) รองลงมา คือ เทศบาลเปิดโอกาสให้ท่านแสดงความคิดเห็นด้าน หรือวิจารณ์แผนพัฒนาที่ดำเนินการแล้วของเทศบาล ($\bar{X} = 3.52$) เทศบาลจัดประชุมหรือเวทีเพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการขอประชาชนเพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.50$) และเทศบาลเปิดโอกาสให้เสนอปัญหาความเดือดร้อน ความต้องการ เพื่อนำไปจัดแผนพัฒนาโดยตรง ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการตอบสนองต่อประชาชน

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การตอบสนองต่อประชาชน			
1. ปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการของ ท่านที่เสนอได้รับการนำไปจัดทำ แผนการแก้ไข	3.42	0.88	มีส่วนร่วมปาน กลาง
2. แผนชุมชนของท่านได้รับการนำไปบรรจุ ในแผนพัฒนาของเทศบาล	3.57	0.90	มีส่วนร่วมมาก
3. เมื่อมีความไม่เห็นด้วยกับแผนพัฒนา เทศบาลนำไปแก้ไข ปรับปรุง	3.47	0.91	มีส่วนร่วมปาน กลาง
4. เทศบาลมีความรวดเร็ว จริงจัง ใน แก้ปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการ ของประชาชน	3.79	0.84	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.56	0.88	มีส่วนร่วมมาก

เทศบาล ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อมีความไม่เห็นด้วยกับแผนพัฒนาเทศบาลนำไปแก้ไข ปรับปรุง ($\bar{X} = 3.47$) และปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการของท่านที่เสนอได้รับการนำไปจัดทำแผนการแก้ไข ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการเปิดให้เข้าถึง

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การเปิดให้เข้าถึง			
1. เคยได้รับโอกาสหรือการเชิญชวนเป็น คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล	3.37	1.18	มีส่วนร่วมปานกลาง
2. เทศบาลเปิดให้เข้ารับฟังหรือเสนอ ความเห็นในการประชุมของคณะกรรมการ จัดทำแผนพัฒนา	3.40	0.99	มีส่วนร่วมปานกลาง
3. เทศบาลให้ความสำคัญในการขอคูหรือ คัดค้านแผนพัฒนา	3.46	0.89	มีส่วนร่วมปานกลาง
4. เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา	3.53	0.90	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.44	0.99	มีส่วนร่วมปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 เมื่อพิจารณาปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเปิดให้เข้าถึง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมา คือ เทศบาลให้ความสำคัญในการขอคูหรือคัดค้านแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.46$) เทศบาลเปิดให้เข้ารับฟังหรือเสนอความเห็นในการประชุมของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.40$) และเคยได้รับโอกาสหรือการเชิญชวนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.53$) รองลงมา คือ เทศบาลให้ความสะดวกในการขอคูหรือคัดค้านแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.46$) เทศบาลเปิดให้เข้ารับฟังหรือเสนอความเห็นในการประชุมของคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.40$) และเคยได้รับโอกาสหรือการเชิญชวนเป็นคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 3.37$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านทัศนคติของบุคคล

ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม	ระดับการแสดงการมีส่วนร่วม		
	ส่วนเบี่ยงเบน		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
ทัศนคติของบุคคล			
1. ความสนใจเรื่องแผนพัฒนาของเทศบาล	3.71	0.93	มีส่วนร่วมมาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเป็นประโยชน์ต่อท่านหรือชุมชนของท่าน	4.09	0.81	มีส่วนร่วมมาก
3. ความเชื่อถือการจัดทำ และตัวแผนพัฒนาของเทศบาลที่ผ่านมา	3.82	0.81	มีส่วนร่วมมาก
4. ในปัจจุบันเทศบาลได้เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา	3.75	0.91	มีส่วนร่วมมาก
รวม	3.84	0.86	มีส่วนร่วมมาก

จากตารางที่ 4.8 เมื่อพิจารณาปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านทัศนคติของบุคคล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 3.44$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเป็นประโยชน์ต่อท่านหรือชุมชนของท่าน ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ ความเชื่อถือการจัดทำ และตัวแผนพัฒนาของเทศบาลที่ผ่านมา ($\bar{X} = 3.82$) ในปัจจุบันเทศบาลได้เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 3.75$) และความสนใจเรื่องแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ในส่วนนี้ เป็นการเสนอตารางแสดงลักษณะของการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ กับระดับการมีส่วนร่วม โดยใช้สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อทำการแปลผลว่าระดับการมีส่วนร่วม โดยสรุปปรากฏผลว่า ลักษณะมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมบางครั้ง

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ส่วนเบี่ยงเบน		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร	2.35	0.64	มีส่วนร่วมบางครั้ง
2. ด้านการให้คำปรึกษาหารือ	2.06	0.69	มีส่วนร่วมบางครั้ง
3. ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง	2.11	0.73	มีส่วนร่วมบางครั้ง
4. ด้านการร่วมมือจัดทำ	1.99	0.73	มีส่วนร่วมบางครั้ง
5. ด้านการมอบอำนาจ	1.95	0.72	มีส่วนร่วมบางครั้ง
รวม	2.09	0.70	มีส่วนร่วมบางครั้ง

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีส่วนร่วมบางครั้ง ($\bar{X} = 2.09$) โดยเรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 2.35$) รองลงมาคือ ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.11$) ด้านการให้คำปรึกษาหารือ ($\bar{X} = 2.06$) ด้านการร่วมมือจัดทำ ($\bar{X} = 1.99$) และด้านการมอบอำนาจ ($\bar{X} = 1.95$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนฯ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การให้ข้อมูลข่าวสาร			
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่าน ได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล	2.44	0.58	มีส่วนร่วมบางครั้ง
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของ ชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่าน ได้ให้ ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ	2.55	0.58	มีส่วนร่วมทุกครั้ง
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือ แผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความ ต้องการ	2.25	0.71	มีส่วนร่วมบางครั้ง
4. แผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาใน พื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการ แก้ไข	2.24	0.69	มีส่วนร่วมบางครั้ง
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตาม แผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ	2.27	0.65	มีส่วนร่วมบางครั้ง
รวม	2.35	0.64	มีส่วนร่วมบางครั้ง

จากตารางที่ 4.10 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมทุกครั้ง ($\bar{X} = 2.35$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหา
น้อย คือ เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของ ชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่าน ได้ให้ข้อมูล
แก่ผู้สำรวจ ($\bar{X} = 2.55$) รองลงมา คือ เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อ
เทศบาล ($\bar{X} = 2.44$) กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควร

แก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ ($\bar{X} = 2.27$) ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือ แผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ ($\bar{X} = 2.25$) และ แผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับ ปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข ($\bar{X} = 2.24$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการให้คำปรึกษาหารือ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การให้คำปรึกษาหารือ			
1. เคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหาร เทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการ จัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว	2.02	0.74	มีส่วนร่วม บางครั้ง
2. เสนอความเห็น หรือขอแนะนำการจัดทำแผน พัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน	2.15	0.69	มีส่วนร่วม บางครั้ง
3. เสนอความเห็น หรือขอแนะนำในการประชุม หรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่ เทศบาลจัดระดับทั่วเทศบาล	2.11	0.67	มีส่วนร่วม บางครั้ง
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข	1.99	0.65	มีส่วนร่วม บางครั้ง
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่ เทศบาล	2.04	0.68	มีส่วนร่วม บางครั้ง
รวม	2.06	0.69	มีส่วนร่วม บางครั้ง

จากตารางที่ 4.11 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการให้คำปรึกษาหารือ พบว่า โดย

ภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมบางครั้ง ($\bar{X} = 2.06$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน ($\bar{X} = 2.15$) รองลงมา คือ เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่วเทศบาล ($\bar{X} = 2.11$) เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล ($\bar{X} = 2.04$) เคยให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว ($\bar{X} = 2.02$) และเมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวัง ($\bar{X} = 1.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การเข้าไปเกี่ยวข้อง			
1. มีส่วนในการประชาคมแผนชุมชน	2.25	0.73	มีส่วนร่วมบางครั้ง
2. มีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน	2.15	0.74	มีส่วนร่วมบางครั้ง
3. มีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ	2.08	0.74	มีส่วนร่วมบางครั้ง
4. มีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล	2.07	0.70	มีส่วนร่วมบางครั้ง
5. มีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล	1.98	0.74	มีส่วนร่วมบางครั้ง
รวม	2.11	0.73	มีส่วนร่วมบางครั้ง

จากตารางที่ 4.12 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง พบว่า โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมีส่วนร่วมบางครั้ง ($\bar{X} = 2.11$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ มีส่วนในการประชาคมแผนชุมชน ($\bar{X} = 2.25$) รองลงมา คือ มีส่วนในการพิจารณาแนวทาง และวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 2.15$) มีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ ($\bar{X} = 2.08$) มีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล ($\bar{X} = 2.07$) และมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 1.98$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการร่วมมือจัดทำ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	แปลผล
การร่วมมือจัดทำ			
1. มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล	2.11	0.75	มีส่วนร่วม บางครั้ง
2. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำ แผนพัฒนา	1.93	0.72	มีส่วนร่วม บางครั้ง
3. เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือ เกี่ยว ข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล	1.92	0.76	มีส่วนร่วม บางครั้ง
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาใน ชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์สิน หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน	2.02	0.72	มีส่วนร่วม บางครั้ง
5. มีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา	1.99	.069	มีส่วนร่วม บางครั้ง
รวม	1.99	0.73	มีส่วนร่วม บางครั้ง

จากตารางที่ 4.13 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

ท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน ($\bar{X} = 2.02$) มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ($\bar{X} = 1.99$) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 1.93$) และเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องกับด้านอื่นในกระบวนการจัดทำพัฒนาเทศบาล ($\bar{X} = 1.92$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ ด้านการมอบอำนาจ

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การมอบอำนาจ			
1. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล	1.86	0.76	มีส่วนร่วมบางครั้ง
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ	2.05	0.69	มีส่วนร่วมบางครั้ง
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล	2.03	0.71	มีส่วนร่วมบางครั้ง
4. มีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา	1.93	0.74	มีส่วนร่วมบางครั้ง
5. มีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการ	1.85	0.70	มีส่วนร่วมบางครั้ง

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ส่วนเบี่ยงเบน		
	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
จัดทำแผนพัฒนา			
รวม	1.95	0.72	มีส่วนร่วมบางครั้ง

จากตารางที่ 4.14 เมื่อพิจารณาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ด้านการมอบอำนาจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมีส่วนร่วมบางครั้ง ($\bar{X} = 1.95$) โดย เรียงลำดับการมีส่วนร่วมจากมากไปหาน้อย คือ ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ ($\bar{X} = 2.05$) รองลงมา คือ เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 2.03$) มีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 1.93$) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล ($\bar{X} = 1.86$) และมีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา ($\bar{X} = 1.85$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

จากข้อคำถามปลายเปิดของการสำรวจ กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในด้านต่าง ๆ จำนวนไม่มาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่แสดงความคิดเห็น สำหรับในส่วนที่แสดงความคิดเห็นสามารถนำมาจัดเข้ากับด้านของปัจจัยได้ดังนี้

5.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดควรประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนรับทราบทั่วกัน รองลงมาคือ ควรแจ้งให้ประชาชนทราบแผนงาน/โครงการ และควรส่งเจ้าหน้าที่ไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (จำนวน 15 ตัวอย่าง)

5.2 ด้านการให้คำปรึกษาหารือ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจัดประชุมชุมชนเพื่อรับฟังความเห็นของประชาชนให้มากขึ้น (จำนวน 8 ตัวอย่าง)

5.3 ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแจ้งรายละเอียดให้ประชาชนทราบมากขึ้นในขณะปฏิบัติงานตามแผนเพื่อร่วมสนับสนุนการทำงาน (จำนวน 5 ตัวอย่าง)

5.4 ด้านการตอบสนองต่อประชาชน กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขปัญหาให้ทันเวลา เช่น การระบายน้ำขณะฝนตก การเร่งแก้ไขไฟฟ้าสาธารณะดับเมื่อประชาชนแจ้ง (จำนวน 3 ตัวอย่าง)

5.5 ส่วนที่ไม่สามารถจัดเข้ากับด้านของปัจจัยได้ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเสริมสร้างความปลอดภัยภายในชุมชน เช่น ติดตั้งจุดตรวจ ตู้แดงเพิ่มขึ้น (จำนวน 2 ตัวอย่าง)

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานฯ โดยใช้การทดสอบทางสถิติ 2 วิธีคือ การทดสอบไคสแควร์ และการทดสอบ F-test ตามลักษณะของปัจจัย สรุปผลได้ว่าระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ สังคม และถิ่นที่อยู่อาศัย โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วน เพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนโดยรวม ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และในส่วนท้ายของตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมด้านต่างๆ ครบแล้ว ได้แสดงตารางความสอดคล้องกับสมมติฐานไว้ด้วย

สมมติฐานที่ 1 ด้านเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	เพศ		Chi-Square	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล			6.663	0.036*
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ			1.770	0.413
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ			0.208	0.901
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข			1.901	0.386
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ			0.505	0.777
ภาพรวม	35.88	64.12	3.194	0.203

จากตารางที่ 4.15 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชนประชาชนต่างเพศกันได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาลต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	เพศ		Chi-Square	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่ คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว			0.355	0.837
2. ท่านเสนอความเห็น หรือขอแนะนำ การจัดทำแผนพัฒนาในการประชุม กลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน			0.609	0.737
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือขอแนะนำ ในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือ ประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่ว เทศบาล			0.328	0.849
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข หรือขอควรระวัง			4.798	0.091
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่ เทศบาล			4.861	0.088
ภาพรวม	35.88	64.12	0.375	0.829

จากตารางที่ 4.16 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการให้คำปรึกษาหารือ
ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดย
ภาพรวม เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาหารือของการมีส่วนร่วมในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	เพศ		Chi-Square	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. ท่านมีส่วนในการประชาคมแผนชุมชนของท่าน			4.097	0.129
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน			3.857	0.145
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ			4.837	0.089
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล			3.329	0.189
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ			5.234	0.73
ภาพรวม	35.88	64.12	5.581	0.61

จากตารางที่ 4.17 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	เพศ		Chi-Square	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวม ข้อมูล วิเคราะห์ เรียงลำดับความ สำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัด ทำแผนพัฒนาของเทศบาล			5.473	0.065
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและ จัดทำแผนพัฒนา			7.285	0.026*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการ จัดทำพัฒนาเทศบาล			6.704	0.035*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนา ในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุน ทรัพย์สิน หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือ แรงงาน			3.926	0.140
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล การดำเนินงานตามแผนพัฒนา			3.298	0.192
ภาพรวม	35.88	64.12	4.186	0.123

จากตารางที่ 4.18 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการร่วมมือจัดทำของ
ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนต่าง
เพศกันจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา และการเข้าเป็นกรรมการ อนุกรรมการ
หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำพัฒนาเทศบาลต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการร่วมมือจัดทำของการมีส่วนร่วม
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	เพศ		Chi-Square	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใน แนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนา ของเทศบาล			6.148	0.046*
2. ในการลงประชามติหรือประชา พิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลง คะแนนหรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ			5.403	0.067
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการ ดำเนินงานจัดทำแผนหรือการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาของ เทศบาล			5.833	0.054
4. ท่านมีโอกาสนำเสนอและตัดสินใจ อย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา			7.023	0.030*
5. เมื่อท่านมีโอกาสนำเสนอหรือในเวลา ที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา			5.438	0.066*
ภาพรวม	35.88	64.12	6.867	0.032*

จากตารางที่ 4.19 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการมอบอำนาจของ
ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนต่าง
เพศกันจะ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล การมี
โอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา และการมีโอกาสนำเสนอหรือในเวลา
ที่เหมาะสม โดยทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม เพศมีความสัมพันธ์กับการมอบอำนาจของการมีส่วน
ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

เพศ	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ	✓	
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	✓	
การร่วมมือจัดทำ	✓	
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.20 การที่ประชาชนต่างเพศกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง และการร่วมมือจัดทำในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม การที่ประชาชนมีเพศแตกต่างกัน จะมีการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 2 ด้านอายุกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	อายุ (ปี)						F	Sig.
	18-20	21-30	31-40	41-50	51-60	มากกว่า 60		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล							0.680	0.639
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ							1.367	0.236
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ							6.793	0.000*
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข							.803	0.548
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ							.797	0.552
ภาพรวม	4.58	10.69	20.61	29.77	18.32	16.03	1.529	0.180

จากตารางที่ 4.21 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนาโดยได้แจ้งปัญหา ความต้องการต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วประชาชนที่มีอายุต่างกันจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษา หารือ	อายุ (ปี)						F	Sig.
	18-20	21-30	31-40	41-50	51-60	มาก กว่า 60		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษา หารือ แนะนำแก่คณะ บริหารเทศบาล หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผน พัฒนา เมื่อพบปะเป็น ส่วนตัว							0.736	0.597
2. ท่านเสนอความเห็น หรือ ข้อ แนะนำการจัด ทำแผนพัฒนาในการ ประชุมกลุ่มย่อย หรือเวที ในชุมชน							2.030	0.074
3 ท่าน ได้เสนอความ เห็น หรือข้อแนะนำใน การประชุมหรือเวที ประชาคม หรือประชา พิจารณ์ที่เทศบาลจัด ระดับทั่วเทศบาล							1.761	0.120
4. เมื่อแผนพัฒนาของ เทศบาลแล้วเสร็จ ท่าน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการ ปรับปรุงแก้ไข หรือข้อ ควรระวัง							2.413	0.036*
5. เมื่อเกิดปัญหาในการ ดำเนินงานตามแผน พัฒนาท่านให้คำปรึกษา หารือแก่เทศบาล							1.886	0.096
ภาพรวม	4.58	10.69	20.61	29.77	18.32	16.03	1.873	0.098

จากตารางที่ 4.22 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวังแม้ว่าเมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาหารือการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	อายุ (ปี)						F	Sig.
	18-20	21-30	31-40	41-50	51-60	มากกว่า 60		
1. ท่านมีส่วนในการประชุมแผนชุมชนของท่าน							0.217	0.955
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน							0.512	0.767
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ							0.481	0.791
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล							1.321	0.254
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ							2.111	0.063
ภาพรวม	4.58	10.69	20.61	29.77	18.32	16.03	0.828	0.530

จากตารางที่ 4.23 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการเข้าไปเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	อายุ (ปี)						F	Sig.
	18-20	21-30	31-40	41-50	51-60	มากกว่า 60		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล							0.381	0.862
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา							1.089	0.366
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำพัฒนาเทศบาล							1.412	0.219
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์สินหรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน							1.064	0.380
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา							.801	0.549
ภาพรวม	4.58	10.69	20.61	29.77	18.32	16.03	1.327	0.252

จากตารางที่ 4.24 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีอายุต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการร่วมมือจัดทำจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	อายุ (ปี)						F	Sig.
	18-20	21-30	31-40	41-50	51-60	มากกว่า 60		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล							0.664	0.651
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนนหรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ							1.496	0.190
3. เมื่อมีโอกาสดำเนินงานหน้าทีในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล							1.387	0.228
4. ท่านมีโอกาสดำเนินงานและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา							1.042	0.393
5. เมื่อท่านมีโอกาสดำเนินงานหรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา							.833	0.527
ภาพรวม	4.58	10.69	20.61	29.77	18.32	16.03	1.729	0.127

จากตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีอายุต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมด้านการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 ความสอดคล้องกับสมมติฐานด้านอายุกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

อายุ	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ	✓	
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	✓	
การร่วมมือจัดทำ	✓	
การมอบอำนาจ	✓	

จากตารางที่ 4.26 การที่ประชาชนมีอายุแตกต่างกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 ด้านการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ

บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีการศึกษาแตกต่างกันจะมีส่วนร่วม
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีมีส่วนร่วม
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	การศึกษา						Chi-Square	Sig.
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	อนุ ปริญญา	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนใน ชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อ เทศบาล							19.783	.031*
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความ ต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำ แผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ ผู้สำรวจ							33.031	.000*
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผน ชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้ แจ้งปัญหา ความต้องการ							15.234	.124
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำ แล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อ การแก้ไข							18.933	.041*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของ เทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้ แจ้งให้เทศบาลทราบ							11.839	.296
ภาพรวม	28.24	14.50	22.90	4.58	23.66	6.11	19.762	.032*

จากตารางที่ 4.27 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้ข้อมูล ข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันเห็นว่า เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชนได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล เมื่อมีการสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเขาได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่โดยได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไขต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีการศึกษา ต่างกันมีความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	การศึกษา						Chi-Square	Sig.
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	อนุ ปริญญา	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหาร เทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวกับการจัดทำแผน พัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว							23.551	.009*
2. ท่านเสนอความเห็น หรือ ข้อเสนอแนะการจัดทำ แผนพัฒนาในการประชุมกลุ่ม ย่อย หรือเวทีในชุมชน							19.372	.036*
3 ท่านได้เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการประชุม หรือเวทีประชาคม หรือ ประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัด ระดับทั่วประเทศ							12.758	.237
4. เมื่อแผนพัฒนาของ เทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำ แนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุง แก้ไข หรือข้อควรระวัง							17.526	.064
5. เมื่อเกิดปัญหาในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท่านให้คำปรึกษาหารือแก่ เทศบาล							27.072	.003*
ภาพรวม	28.24	14.50	22.90	4.58	23.66	6.11	13.094	.218

จากตารางที่ 4.28 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่ที่การศึกษาต่างกันจะให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะผู้บริหารเทศบาล หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเมื่อพบปะเป็นส่วนตัว ท่านเสนอความเห็น หรือ

ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน และ เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาได้ให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาลต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้ว ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาหารือของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	การศึกษา						Chi-Square	Sig.
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	อนุ ปริญา	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี		
1. ท่านมีส่วนในการ ประชาคมแผนชุมชนของ ท่าน							26.771	.003*
2. ท่านมีส่วนในการ พิจารณาแนวทางและ วิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน							34.013	.000*
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์ สาเหตุของปัญหา / ความ ต้องการ							35.137	.000*
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อ แก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่ เทศบาล							18.616	.045*
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำ แผนพัฒนาของเทศบาลฯ							24.888	.006*
ภาพรวม	28.24	14.50	22.90	4.58	23.66	6.11	34.578	.000*

จากตารางที่ 4.29 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีการศึกษาที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วม

ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	การศึกษา						Chi-Square	Sig.
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	อนุ ปริญญา	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล							22.579	.012*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา							18.076	.054
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล							29.671	.001*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากรหรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน							44.436	.000*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา							34.423	.000*
ภาพรวม	28.24	14.50	22.90	4.58	23.66	6.11	29.136	.001*

จากตารางที่ 4.30 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีการศึกษาต่างก็มีความสัมพันธ์กับการร่วมมือจัดทำของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	การศึกษา						Chi-Square	Sig.
	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย	อนุปริญญา	ป.ตรี	สูงกว่าป.ตรี		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล							38.280	0.000*
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ							26.946	0.003*
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล							27.735	0.002*
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา							40.461	0.000*
5. เมื่อท่านมีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา							24.304	0.007*
ภาพรวม	28.24	14.50	22.90	4.58	23.66	6.11	25.590	0.004*

จากตารางที่ 4.31 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมอบอำนาจของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 ความสอดคล้องกับสมมติฐานด้านการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

การศึกษา	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร		✓
การให้คำปรึกษาหารือ	✓	
การเข้าไปเกี่ยวข้อง		✓
การร่วมมือจัดทำ		✓
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.32 การที่ประชาชนมีการศึกษาต่างกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในทางตรงกันข้าม การที่ประชาชนมีการศึกษาต่างกัน จะมีการให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ด้านสถานภาพทางสังคมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	สถานภาพทางสังคม					Chi-Square	Sig.
	โสด	สมรส และอยู่ ด้วยกัน	สมรส แต่แยกกัน	หม้าย/ หย่า/ แยกกัน	อื่นๆ		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล						11.453	0.075
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความ ต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผน พัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ						10.451	0.107
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผน ชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้ง ปัญหา ความต้องการ						15.902	0.014*
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำ แล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่าน ได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อแก้ไข						20.162	0.003*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของ เทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้ง ให้เทศบาลทราบ						16.906	0.010*
ภาพรวม	29.77	47.33	8.40	14.50	0	11.311	0.079

จากตารางที่ 4.33 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้
ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
พบว่าประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันจะมีความเห็นว่าการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน
หรือแผนพัฒนา เขาได้แจ้งปัญหา ความต้องการ ถ้าเขาเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหา
ในพื้นที่เขาได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อแก้ไข และกรณีที่เขาพบเห็นกิจกรรม โครงการตาม
แผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วประชาชนที่มี สถานภาพทางสังคมต่างกันไม่มี
ความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน
ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	สถานภาพทางสังคม					Chi-Square	Sig.
	โสด	สมรส และอยู่ ด้วยกัน	สมรส แต่แยกกัน	หม้าย/ หย่า/ แยกกัน	อื่นๆ		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการ จัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะ เป็นส่วนตัว						13.575	0.035*
2. ท่านเสนอความเห็น หรือ ข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนา ในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวที ในชุมชน						18.377	0.005*
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือ ข้อเสนอแนะในการประชุมหรือ เวทีประชาคม หรือประชา พิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่ว เทศบาล						13.718	0.033*
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาล แล้วเสร็จท่านให้คำแนะนำการ ปรับปรุงหรือข้อควรระวัง						40.163	0.000*
5. เมื่อเกิดปัญหาในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่าน ให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล						35.439	0.000*
ภาพรวม	29.77	47.33	8.40	14.50	0	18.479	0.005*

จากตารางที่ 4.34 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดพบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาหารือของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	สถานภาพทางสังคม					Chi-Square	Sig.
	โสด	สมรสและอยู่ด้วยกัน	สมรสแต่แยกกัน	หม้าย/หย่า/แยกกัน	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนในการประชาคมแผนชุมชนของท่าน						18.811	0.004*
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน						23.140	0.001*
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ						25.275	0.000*
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล						32.619	0.000
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ						41.018	0.000*
ภาพรวม	29.77	47.33	8.40	14.50	0	17.842	0.007*

จากตารางที่ 4.35 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	สถานภาพทางสังคม					Chi-Square	Sig.
	โสด	สมรสและอยู่ด้วยกัน	สมรสแต่แยกกัน	หม้าย/หย่า/แยกกัน	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล						19.213	0.004*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา						41.079	0.000*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องกับด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล						27.405	0.000*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์ หรือวัสดุ อุปกรณ์ หรือแรงงาน						35.582	0.000*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา						27.137	0.000*
ภาพรวม	29.77	47.33	8.40	14.50	0	36.809	0.000*

จากตารางที่ 4.36 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีความสัมพันธ์กับการร่วมมือจัดทำของที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.37 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	สถานภาพทางสังคม					Chi-Square	Sig.
	โสด	สมรสและอยู่ด้วยกัน	สมรสแต่แยกกัน	หม้าย/หย่า/แยกกัน	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล						24.523	0.000*
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ						35.965	0.000*
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล						33.102	0.000*
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา						38.918	0.000*
5. เมื่อท่านมีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา						25.368	0.000*
ภาพรวม	29.77	47.33	8.40	14.50	0	31.365	0.000*

จากตารางที่ 4.37 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมอบอำนาจของการมี

ส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.38 ความสอดคล้องกับสมมติฐานด้านสถานภาพทางสังคมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

สถานภาพทางสังคม	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ		✓
การเข้าไปเกี่ยวข้อง		✓
การร่วมมือจัดทำ		✓
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.38 การที่ประชาชนมีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันจะทำให้การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ในทางตรงกันข้าม การที่ประชาชนมีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกันจะทำให้การให้ข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.39 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	อาชีพ					Chi-Square	Sig.
	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	เกษตรกร	อื่นๆ		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล						6.490	0.593
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหาความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ						7.216	0.514
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ						28.852	0.000*
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข						27.656	0.001*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ						17.044	0.030*
ภาพรวม	35.11	32.82	17.56	0.76	13.74	6.733	0.566

จากตารางที่ 4.39 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนต่างอาชีพกันเห็นว่า ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา เขาได้แจ้งปัญหา ความต้องการ นอกจากนี้เขาเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ เขาได้ให้ข้อมูลแก่

เทศบาลเพื่อการแก้ไข และกรณีที่เขาพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข เขาได้แจ้งให้เทศบาลทราบต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วประชาชนที่มี อาชีพต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.40 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	อาชีพ					Chi-Square	Sig.
	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	เกษตรกร	อื่นๆ		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะบริหารเทศบาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว						16.437	0.037*
2. ท่านเสนอความเห็น หรือขอแนะนำการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน						13.936	0.083
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือขอแนะนำในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่วเทศบาล						11.064	0.198
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวัง						44.945	0.000*
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล						34.282	0.000*
ภาพรวม	35.11	32.82	17.56	0.76	13.74	25.881	0.001*

จากตารางที่ 4.40 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันเห็นว่าเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ เขาได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวัง และเมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเขาได้ให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาลต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาหารือของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.41 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	อาชีพ					Chi-Square	Sig.
	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	เกษตรกรรม	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนในการประชุมแผนชุมชนของท่าน						26.832	0.001*
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน						24.672	0.002*
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ						18.929	0.050*
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล						32.942	0.000*
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ						29.237	0.000*
ภาพรวม	35.11	32.82	17.56	0.76	13.74	22.865	0.004*

จากตารางที่ 4.42 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มี อาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.42 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	อาชีพ					Chi-Square	Sig.
	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	เกษตรกร	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล						22.889	0.004*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา						27.401	0.001*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล						18.588	0.017*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุ อุปกรณ์ หรือแรงงาน						25.721	0.001*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา						34.719	0.000*
ภาพรวม	35.11	32.82	17.56	0.76	13.74	33.423	0.000*

จากตารางที่ 4.42 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์กับการร่วมมือจัดทำของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.43 ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	อาชีพ					Chi-Square	Sig.
	ค้าขาย	รับจ้าง	รับราชการ	เกษตรกรรม	อื่นๆ		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล						21.311	0.006*
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนนหรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ						34.664	0.000*
3. เมื่อมีโอกาสดูหน้าท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล						35.210	0.000*
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา						49.158	0.000*
5. เมื่อท่านมีโอกาสดูหรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา						18.139	0.050*
ภาพรวม	35.11	32.82	17.56	0.76	13.74	30.673	0.000*

จากตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความสัมพันธ์กับการมอบอำนาจของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันในทุกประเด็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.44 ความสอดคล้องกับสมมติฐานด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

อาชีพ	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ		✓
การเข้าไปเกี่ยวข้อง		✓
การร่วมมือจัดทำ		✓
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.44 การที่ประชาชนมีอาชีพแตกต่างกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม การที่ประชาชนมีอาชีพแตกต่างกัน จะมีการให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 6 ด้านรายได้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีรายได้แตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.45 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	รายได้						F	Sig.
	ไม่เกิน 10000	10000- 15000	15001- 20000	20001- 25000	25001- 30000	30000 บ. ขึ้นไป		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล							1.036	0.396
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ							1.309	0.259
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ							0.611	0.961
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข							0.745	0.590
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาลที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ							0.767	0.574
ภาพรวม	51.91	23.66	5.34	14.50	0.76	3.82	0.823	0.534

จากตารางที่ 4.45 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการให้ข้อมูลข่าวสารในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ตารางที่ 4.46 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	รายได้						F	Sig.
	ไม่เกิน 10000	10000- 15000	15001- 20000	20001- 25000	25001- 30000	30000 บ. ขึ้นไป		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหาร เทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว							0.143	0.982
2. ท่านเสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน							1.409	0.220
3. ท่านได้เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการประชุมหรือเวทีประชาคมหรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่วเทศบาล							1.084	0.369
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวัง							1.109	0.355
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล							0.842	0.520
ภาพรวม	51.91	23.66	5.34	14.50	0.76	3.82	1.255	0.283

จากตารางที่ 4.46 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดย

ภาพรวมประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับการให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.47 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	รายได้						F	Sig.
	ไม่เกิน 10000	10000- 15000	15001- 20000	20001- 25000	25001- 30000	30000 บ. ขึ้นไป		
1. ท่านมีส่วนในการ ประชาคมแผน ชุมชนของท่าน							7.585	.000*
2. ท่านมีส่วนในการ พิจารณาแนวทาง และวิธีแก้ไขปัญหา ของชุมชน							4.834	.000*
3. ท่านมีส่วน วิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหา / ความ ต้องการ							3.435	0.005*
4. ท่านมีส่วน วางแผนเพื่อแก้ไข ปัญหาร่วมกับ เจ้าหน้าที่เทศบาล							1.092	.364
5. ท่านมีส่วนในการ จัดทำแผนพัฒนา ของเทศบาลฯ							8.518	.000*
ภาพรวม	51.91	23.66	5.34	14.50	0.76	3.82	5.092	.000*

จากตารางที่ 4.47 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่

มีรายได้ต่างกันจะมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกับเจ้าหน้าที่เทศบาลไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกันมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.48 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	รายได้						F	Sig.
	ไม่เกิน 10000	10000- 15000	15001- 20000	20001- 25000	25001- 30000	30000 บ. ขึ้นไป		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล							3.455	0.005*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา							3.255	0.007*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล							2.764	0.018*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน							2.985	0.012*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา							3.462	0.005*
ภาพรวม	51.91	23.66	5.34	14.50	0.76	3.82	3.676	0.003*

จากตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม

ประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.49 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	รายได้						F	Sig.
	ไม่เกิน 10000	10000-15000	15001-20000	20001-25000	25001-30000	30000 บ. ขึ้นไป		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล							3.077	0.010*
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนนหรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ							1.265	0.278
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล							1.297	0.265
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา							2.800	0.017*
5. เมื่อท่านมีโอกาสหรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา							2.513	0.030*
ภาพรวม	51.91	23.66	5.34	14.50	0.76	3.82	2.220	0.052

จากตารางที่ 4.44 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการมอบอำนาจประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มี

รายได้ต่างกันจะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล มีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา มีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วประชาชนที่มีรายได้ที่ต่างกันจะได้รับการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.50 ความสอดคล้องกับสมมติฐานด้านรายได้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

รายได้	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ	✓	
การเข้าไปเกี่ยวข้อง		✓
การร่วมมือจัดทำ		✓
การมอบอำนาจ	✓	

จากตารางที่ 4.50 การที่ประชาชนมีรายได้แตกต่างกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้าม การที่ประชาชนมีรายได้แตกต่างกัน จะมีการเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดทำและการร่วมมือจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 7 ด้านถิ่นที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่ถิ่นที่อยู่อาศัยมีแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.51 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.
	ศิริ มงคล	รอบ เมือง	ทุ่ง เจริญ	วัดคุ้ม	เวฬุ วัน	วัด เหนือ	บพต.	ตลาด	รพ.	วัดป่า		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล											225.932	0.000*
2. เมื่อมีการถ่วงน้ำหนักความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ											154.709	0.000*
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ											178.136	0.000*
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข											182.976	0.000*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ											135.930	0.000*
ภาพรวม	3.31	4.07	6.87	7.63	5.30	7.63	2.54	5.34	4.33	4.07	160.569	0.000*

ตารางที่ 4.51 (ต่อ)

การให้ข้อมูลข่าวสาร	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.
	ศรี อุดม	พระ อาราม	หญ้า มา	ราษฎร อุทิศ	ท่า นคร	วัดบึง เมือง	ร.ร.. เมือง	พิพิธ ภัณฑ	จันทร์ เกษม	มั่นคง พัฒนา		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล											225.932	0.000*
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ											154.709	0.000*
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ											178.136	0.000*
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข											182.976	0.000*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ											135.930	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	160.569	0.000*

จากตารางที่ 4.51 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างก็มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมือง ร้อยเอ็ดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.52 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศิริมณฑล	รอบเมือง	ทุ่งเจริญ	วัดคุ้ม	เวฬุวัน	วัดเหนือ	บขส.	ตลาด	รพ.	วัดป่า			
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว												152.995	0.000*
2. ท่านเสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีชุมชน												114.324	0.000*
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับทั่วเทศบาล												98.350	0.000*
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับกรปรับปรุงแก้ไขหรือข้อควรระวัง												160.728	0.000*
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท่านให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล												168.269	0.000*
ภาพรวม	3.31	4.07	6.87	7.63	5.30	7.63	2.54	5.34	4.33	4.07	133.212	0.000*	

ตารางที่ 4.52 (ต่อ)

การให้คำปรึกษาหารือ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศรีอุดม	พระอาราม	หญ้ามา	ราษฎรอุทิศ	ท่านคร	วัดบึง	ร.ร.เมือง	พิพิธภัณฑ	จันทร์เกษม	มั่นคงพัฒนา			
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว												152.995	0.000*
2. ท่านเสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะนำการจัดทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน												114.324	0.000*
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะนำในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับตำบล												98.350	0.000*
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขหรือข้อควรระวัง												160.728	0.000*
5. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่านให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล												168.269	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	133.212	0.000*	

จากตารางที่ 4.52 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนที่อาศัยกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างถิ่นจะมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.53 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการเข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศิริมงคล	รอบเมือง	ทุ่งเจริญ	วัดคุ้ม	เวฬุวัน	วัดเหนือ	บขส.	ตลาด	รพ.	วัดป่า			
1. ท่านมีส่วนในการประชุมของท่าน												190.907	0.000*
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิถีแก้ไขปัญหาของชุมชน												214.845	0.000*
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ												172.462	0.000*
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาหารือกับเจ้าหน้าที่เทศบาล												184.862	0.000*
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล												197.824	0.000*
ภาพรวม	3.31	4.07	6.87	7.63	5.30	7.63	2.54	5.34	4.33	4.07	183.774	0.000*	

ตารางที่ 4.53 (ต่อ)

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศรี อุดม	พระ อาราม	หญ้า ม้า	ราษฎร์ อุทิศ	ท่า นคร	วัดบึง เมือง	ร.ร.. ภักดี	พิพิธ เกษม	จันทร์ พัฒนา	มัก คง			
1. ท่านมีส่วนในการประชาคมแผนชุมชนของท่าน												190.907	0.000*
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไข ปัญหาของชุมชน												214.845	0.000*
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความ ต้องการ												172.462	0.000*
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับ เจ้าหน้าที่เทศบาล												184.862	0.000*
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล												197.824	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	183.774	0.000 *	

จากตารางที่ 4.53 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ที่อยู่อาศัยกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในการเข้าไปเกี่ยวข้องของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.54 ความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศิริมณฑล	รอบเมือง	ทุ่งเจริญ	วัดคุ้ม	เวฬุวัน	วัดเหนือ	บขส.	ตลาด	รพ.	วัดป่า			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล												198.709	0.000*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา												153.953	0.000*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล												182.879	0.000*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน												187.943	0.000*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา												146.151	0.000*
ภาพรวม	3.31	4.07	6.87	7.63	5.30	7.63	2.54	5.34	4.33	4.07	171.827	0.000*	

ตารางที่ 4.54 (ต่อ)

การร่วมมือจัดทำ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศรี อุดม	พระ อาราม	หญ้า ม้า	ราษฎร อุทิศ	ท่า นคร	วัดบึง	ร.ร. เมือง	พิพิธ ภัณฑ์	จันทร์ เกษม	มันคง พัฒนา			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของ ปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล												198.709	0.000*
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำ แผนพัฒนา												153.953	0.000*
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้อง ด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล												182.879	0.000*
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของ ท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือ แรงงาน												187.943	0.000*
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา												146.151	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	171.827	0.000*	

จากตารางที่ 4.54 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างกันมีส่วนร่วมในการร่วมมือจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.55 (ต่อ)

การมอบอำนาจ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.
	ศรีอุดม	พระอาราม	หญ้าม้า	ราษฎร์อุทิศ	ท่านคร	วัดบึง	ร.ร.เมือง	พิพิธภัณฑ	จันทร์เกษม	มันคงพัฒนา		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล											140.310	0.000*
2. ในการลงประชามติหรือประชากรพิจารณาเกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ											159.359	0.000*
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล											153.653	0.000*
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้แนะนำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา											192.310	0.000*
5. เมื่อท่านมีโอกาสหรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา											149.614	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	139.345	0.000*

ตารางที่ 4.55 (ต่อ)

การมอบอำนาจ	อาศัยอยู่ในชุมชน										Chi-Square	Sig.	
	ศรีอุดม	พระอาราม	หญ้ามา	ราษฎรอุทิศ	ท่านคร	วัดบึง	ร.ร.เมือง	พิพิธภัณฑ	จันทร์เกษม	มั่นคงพัฒนา			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางการและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล												140.310	0.000*
2. ในการลงประชามติหรือประชาชนพิจารณาเกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ												159.359	0.000*
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล												153.653	0.000*
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา												192.310	0.000*
5. เมื่อท่านมีโอกาสหรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา												149.614	0.000*
ภาพรวม	4.33	7.63	2.80	3.65	5.85	7.63	4.33	7.89	4.07	0.76	139.345	0.000*	

จากตารางที่ 4.55 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างกันจะมีการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.56 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานด้านถิ่นที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

ถิ่นที่อยู่อาศัย	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร		✓
การให้คำปรึกษาหารือ		✓
การเข้าไปเกี่ยวข้อง		✓
การร่วมมือจัดทำ		✓
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.56 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีที่อยู่อาศัยต่างกันมีการที่ประชาชนมีถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน จะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 8 ด้านระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ

แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.57 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้ข้อมูลข่าวสาร	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)					F	Sig.
	ไม่เกิน 1	1 - 5	6 - 10	11 - 15	15 ขึ้นไป		
1. เมื่อพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล						0.292	0.883
2. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ						0.740	0.565
3. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ						0.214	0.931
4. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข						2.957	0.020*
5. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาลที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ						3.735	0.005*
ภาพรวม	0.76	5.34	7.63	15.27	70.99	1.822	0.124

จากตารางที่ 4.57 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการให้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันจะเห็นว่า แผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ เขาได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข และกรณีที่เขาพบเห็นกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาลที่ควรแก้ไข เขาได้แจ้งให้เทศบาลทราบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลฯ ไม่ต่างกัน

ตารางที่ 4.58 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การให้คำปรึกษาหารือ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)					F	Sig.
	ไม่เกิน 1	1 - 5	6 - 10	11 - 15	15 ขึ้นไป		
1. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว						1.934	0.104
2. ท่านเสนอความเห็น หรือข้อ แนะนำการจัดทำแผนพัฒนาใน การประชุมกลุ่มย่อย หรือเวที ในชุมชน						1.405	0.231
3. ท่านได้เสนอความเห็น หรือ ข้อแนะนำในการประชุมหรือ เวทีประชาคม หรือประชาพิ จารณ์ที่จัดระดับเทศบาล						.615	0.652
4. เมื่อแผนพัฒนาของเทศบาล แล้วเสร็จ ท่านให้คำแนะนำการ ปรับปรุงหรือข้อควรระวัง						.783	0.537
5. เมื่อเกิดปัญหาในการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาท่าน ให้คำปรึกษาหารือแก่เทศบาล						.640	0.634
ภาพรวม	0.76	5.34	7.63	15.27	70.99	.513	0.726

จากตารางที่ 4.58 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการให้คำปรึกษาหารือของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกันจะให้คำปรึกษาหารือในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่ต่างกัน

ตารางที่ 4.59 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การเข้าไปเกี่ยวข้อง	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)					F	Sig.
	ไม่เกิน 1	1 - 5	6 - 10	11 - 15	15 ขึ้นไป		
1. ท่านมีส่วนในการประชาคมแผนชุมชนของท่าน						0.897	0.466
2. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน						0.982	0.417
3. ท่านมีส่วนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา / ความต้องการ						1.338	0.255
4. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล						1.256	0.287
5. ท่านมีส่วนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ						0.607	0.658
ภาพรวม	0.76	5.34	7.63	15.27	70.99	0.440	0.780

จากตารางที่ 4.59 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการเข้าไปเกี่ยวข้องของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมือง

ร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกันจะเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.60 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การร่วมมือจัดทำ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)					F	Sig.
	ไม่เกิน 1	1 - 5	6 - 10	11 - 15	15 ขึ้น ไป		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วน ของปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล						0.966	0.426
2. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดทำแผนพัฒนา						1.051	.380
3. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการหรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล						1.226	0.229
4. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์ หรือวัสดุ อุปกรณ์ หรือแรงงาน						1.284	0.276
5. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา						1.368	0.244
ภาพรวม	0.76	5.34	7.63	15.27	70.99	1.241	0.293

จากตารางที่ 4.60 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการร่วมมือจัดทำของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมือง

ร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกัน-จะให้การร่วมมือจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.61 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมอบอำนาจ	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน (ปี)					F	Sig.
	ไม่เกิน 1	1 - 5	6 - 10	11 - 15	15 ขึ้นไป		
1. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาของเทศบาล						2.130	0.076
2. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านเข้าร่วมหาข้อสรุป เช่น ลงคะแนน หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ						1.553	0.186
3. เมื่อมีโอกาส ท่านจะทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล						1.346	0.252
4. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังในการจัดทำแผนพัฒนา						1.851	0.118
5. เมื่อท่านมีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำการตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา						1.802	0.128
ภาพรวม	0.76	5.34	7.63	15.27	70.99	2.648	0.033*

จากตารางที่ 4.61 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมอบอำนาจของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่ต่างกันจะได้รับการมอบอำนาจใน

การจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.62 ความสอดคล้องกับสมมุติฐานระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

รายได้	สอดคล้อง H_0	ไม่สอดคล้อง H_0
การให้ข้อมูลข่าวสาร	✓	
การให้คำปรึกษาหารือ	✓	
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	✓	
การร่วมมือจัดทำ	✓	
การมอบอำนาจ		✓

จากตารางที่ 4.62 การที่ประชาชนมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันจะมีการให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง และการร่วมมือจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้ามการที่ประชาชนมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่างกันจะมีการมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 6 การทดสอบสมมุติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินการเพื่อมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ในส่วนนี้ เป็นการแสดงและหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดำเนินการเพื่อมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านต่าง ๆ โดยใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ ซึ่งปรากฏผลคือ ปัจจัยด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังประชาชน ทศนคติของประชาชน และการเปิดให้เข้าถึง โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านการให้การศึกษา และการตอบสนองต่อประชาชนโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 9 ด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : การให้การศึกษาแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การให้การศึกษาแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.63 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้การศึกษาแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	การให้การศึกษาแก่ประชาชน	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	3.236	0.919
การให้คำปรึกษาหารือ	28.682	0.000*
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	25.009	0.002*
การร่วมมือจัดทำ	29.521	0.000*
การมอบอำนาจ	16.608	0.034*
ภาพรวม	16.531	0.035*

จากตารางที่ 4.63 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการให้การศึกษาแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนต่างกันจะทำให้การให้ข้อมูลข่าวสารไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วพบว่าการศึกษาแก่ประชาชนต่างกันจะทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกันในด้านการให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 10 ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.64 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	8.199	0.414
การให้คำปรึกษาหารือ	21.824	0.005*
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	14.865	0.062
การร่วมมือจัดทำ	19.797	0.011*
การมอบอำนาจ	21.207	0.007*
ภาพรวม	29.748	0.000*

จากตารางที่ 4.64 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกันจะทำให้ การให้คำปรึกษาหารือ การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตรงกันข้ามการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและการเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลต่างกันจะทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วจะพบว่า การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

สมมุติฐานที่ 11 ด้านการรับฟังประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : การรับฟังประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การรับฟังประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.65 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับฟังประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	การรับฟังประชาชน	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	9.349	0.314
การให้คำปรึกษาหารือ	18.516	0.018
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	14.407	0.072
การร่วมมือจัดทำ	17.320	0.027
การมอบอำนาจ	25.521	0.001
ภาพรวม	20.334	0.009

จากตารางที่ 4.65 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการรับฟังประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าการรับฟังประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันจะทำให้การให้คำปรึกษาหารือ การร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตรงกันข้ามการรับฟังประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต่างกันจะทำให้การให้ข้อมูลข่าวสารและการเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่ต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่าการรับฟังประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันจะทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 12 ด้านการตอบสนองต่อประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : การตอบสนองต่อประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การตอบสนองต่อประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.66 ความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองต่อประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	การตอบสนองต่อประชาชน	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	8.473	0.389
การให้คำปรึกษาหารือ	7.012	0.535
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	11.829	0.159
การร่วมมือจัดทำ	7.912	0.442
การมอบอำนาจ	16.913	0.031*
ภาพรวม	6.205	0.624

จากตารางที่ 4.66 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการตอบสนองต่อประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่าการตอบสนองต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน จะทำให้การมอบอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า การตอบสนองต่อประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 13 ด้านการเปิดให้เข้าถึงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : การเปิดให้เข้าถึงที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : การเปิดให้เข้าถึงที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.67 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดให้เข้าถึงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	การเปิดให้เข้าถึง	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	16.147	0.040*
การให้คำปรึกษาหารือ	23.731	0.003*
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	23.349	0.003*
การร่วมมือจัดทำ	20.729	0.008*
การมอบอำนาจ	18.910	0.015*
ภาพรวม	21.531	0.006*

จากตารางที่ 4.67 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดให้เข้าถึงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า การเปิดให้ประชาชนเข้าถึงการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกันจะทำให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมุติฐานที่ 14 ด้านทัศนคติของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

H_0 : ทัศนคติของประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

H_1 : ทัศนคติของประชาชนที่แตกต่างกันจะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.68 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

การมีส่วนร่วม	ทัศนคติของประชาชน	
	Chi-Square	Sig.
การให้ข้อมูลข่าวสาร	23.107	0.001*
การให้คำปรึกษาหารือ	22.516	0.001*
การเข้าไปเกี่ยวข้อง	30.168	0.000*
การร่วมมือจัดทำ	21.285	0.002*
การมอบอำนาจ	15.874	0.014*
ภาพรวม	17.892	0.007*

จากตารางที่ 4.68 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของประชาชนเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด พบว่า ทัศนคติของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในส่วนของการสรุปการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาขอนำเสนอผลการศึกษาเชิงสัมพันธ์ กับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่ตั้งไว้ เพื่ออธิบายผลการศึกษาว่าเป็นไปตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้หรือไม่เป็นประการแรก จากนั้นเสนอในส่วนที่เป็นกระบวนการในการดำเนินการวิจัย ผลการศึกษาค้นคว้า เสนอการอภิปรายผลการศึกษาที่ปรากฏ และเสนอความสอดคล้องกับ สมมุติฐานที่ตั้งไว้ ประกอบกับความเห็นของผู้ศึกษา ส่วนผลการศึกษาบางประการที่มีนักวิชาการ กล่าวไว้หรือมีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้ก่อน ผู้ศึกษานำมาทำการเปรียบเทียบกับผลการศึกษาครั้งนี้ และ เพื่อให้การศึกษาเป็นประโยชน์ต่อไปจึงขอเสนอแนะความคิดเห็นไว้เป็นส่วนท้าย

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ด้านวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏผล การศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 2 ประการ ดังนี้

1.1 สามารถศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการ บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวมและในรายด้าน ซึ่งประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาหารือ การเข้าไปเกี่ยวข้อง การร่วมมือ และการมอบอำนาจ การตัดสินใจ ได้ตามที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้

1.2 สามารถศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นผลจาก ปัจจัย 2 กลุ่ม ได้ดังนี้

1.2.1 สามารถศึกษาว่าปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม อาชีพ รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัย และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดหรือไม่ ในระดับใด ปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการให้ คำปรึกษาหารือ ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง ด้านการร่วมมือจัดทำ และด้านการมอบอำนาจ จนถึง ระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยใดไม่มีความสัมพันธ์

1.2.2 สามารถศึกษาว่าปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมซึ่ง ประกอบด้วย การให้การศึกษาแก่ประชาชน การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน การรับประชาชน

การตอบสนองต่อประชาชน การเปิดให้เข้าถึง และทัศนคติของประชาชน เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดหรือไม่ในระดับใด ปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการให้คำปรึกษาหารือ ด้านการเข้าไปเกี่ยวข้อง ด้านการร่วมมือจัดทำ และด้านการมอบอำนาจ จนถึงระดับมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยใดไม่มีความสัมพันธ์

1.2 วิธีดำเนินการ สามารถสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

1.2.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สามารถเก็บข้อมูลจากเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนในชุมชนต่างๆ ได้ตามที่ได้กำหนดจำนวนไว้ล่วงหน้า จนได้ตัวอย่างครบตามที่กำหนดไว้คือ จำนวน 393 คน โดยประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ ให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

1.2.2 ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล

เมื่อนำเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการสร้าง แนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผ่านการทดลองใช้ ผ่านการทดสอบคุณภาพและความเชื่อมั่น และสุดท้ายอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบแล้ว ได้นำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยอาศัยผู้ช่วยผู้ศึกษาร่วมด้วย จำนวน 7 ท่าน ปรากฏว่าเครื่องมือสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยผู้ศึกษาเข้าใจคำถามได้ง่าย สามารถถ่ายทอดไปยังผู้ตอบแบบสอบถามให้เข้าใจคำถาม เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นลักษณะเชิงสัมภาษณ์ เพราะต้องการผลกลับมาโดยเร็ว นอกจากนี้ในส่วนที่ผู้ศึกษาและผู้ช่วยผู้ศึกษาได้ฝึกแบบสอบถามไว้ให้ผู้ถูกจับสลากได้ ในกรณียังไม่มีเวลาว่าง หรือขอเปลี่ยนเวลา ก็ได้ผลการสอบถามระดับเดียวกับการเก็บข้อมูลเชิงสัมภาษณ์ข้างต้น แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน และยืดหยุ่นสูงพอสมควร

1.2.3 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็นการวิเคราะห์โดยสถิติพื้นฐาน ได้วิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในส่วนนี้สถิติที่ใช้สามารถให้คำตอบสำหรับวัตถุประสงค์การศึกษาที่กำหนดไว้ได้ดี โดยได้ให้คำตอบเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม และลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่วนในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเพื่อหาระดับความสัมพันธ์ทางสถิติ ได้วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ สำหรับปัจจัยที่เป็นกลุ่มเช่น เพศ อายุ และข้อคำถามปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นปัจจัยส่วนใหญ่ ส่วนปัจจัยที่มีลักษณะเป็นการประมาณค่า เช่น รายได้ อายุ ได้ใช้การทดสอบ F-test เพื่อหาความสำคัญทางสถิติ ปรากฏว่าสถิติที่นำมาใช้ทั้งสองวิธี มีความ

เหมาะสมและสามารถให้ผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้เป็นอย่างดี และสามารถใช้พิสูจน์สมมติฐานได้

1.3 ผลการศึกษาค้นคว้า

1.3.1 ในด้านระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ว่า โดยรวมประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดระดับมีส่วนร่วมมาก ในรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยคือ การให้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าไปเกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาหารือ การร่วมมือจัดทำ และด้านการมอบอำนาจตามลำดับ

1.3.2 ในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดนั้นสรุปผลได้ดังนี้

1) กลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ สังคม และถิ่นที่อยู่อาศัย โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2) กลุ่มปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรับฟังประชาชน ด้านทัศนคติของประชาชน และด้านการเปิดให้เข้าถึง โดยรวมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนการให้การศึกษา และการตอบสนองต่อประชาชน โดยรวมไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.4 ความสอดคล้องกับสมมติฐาน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบกฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่นรูปเทศบาล ศึกษาในเรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปเทศบาล ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยอาศัยหลักวิชาการและผลการศึกษาค้นคว้าข้างต้น ผู้ศึกษามีความเชื่อว่าปัจจัยทั้ง 14 ประการที่กำหนดให้เป็นตัวแปรต้นมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จึงได้ตั้งเป็นสมมติฐานความเกี่ยวข้องกันขึ้น

หลังจากทำการศึกษาวิเคราะห์ทางสถิติแล้วพบว่าปัจจัยกลุ่มหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมในการจัดทำในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อย่างมี ยันสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ ดังนี้

1. สมมุติฐานที่มีความสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการ บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (H₁) คือสมมุติฐานด้านระดับการศึกษา อาชีพ สถานภาพ สังคม ถิ่นที่อยู่อาศัย การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังประชาชน ทศนคติของประชาชน และการ เปิดให้เข้าถึง

2. สมมุติฐานที่ไม่มีความสอดคล้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการ บริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (H₂) คือสมมุติฐานด้านเพศ อายุ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัย ในชุมชน การให้การศึกษา และการตอบสนองต่อประชาชน

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงาน ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

2.1 ผลการศึกษากับวัตถุประสงค์

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าที่ต้องการทราบผลการศึกษาใน 2 ประการคือ ต้องการทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหาร งานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมและปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วน ร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ปรากฏผลการศึกษาที่ น่าสนใจควรนำมาอภิปราย ดังนี้

ด้านระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ใน 5 ด้าน คือ ด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการให้คำปรึกษาหารือ ด้านการ เข้าไปเกี่ยวข้อง ด้านการร่วมมือจัดทำ และการมอบอำนาจ พบว่าประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วม มาก เป็นเพราะว่าชุมชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเป็นชุมชนที่มีความเจริญ มีข้อมูลข่าวสารที่ดี มีการศึกษาดี และประชาชนทราบดีว่าการพัฒนาท้องถิ่นจะส่งผลโดยตรงต่อวิถีชีวิตและความ เป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ดังที่กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2542) ได้อธิบายว่าการมีส่วนร่วม ของประชาชนนั้นส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม และ นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527) ได้กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารของประชาชนว่า ประชาชนจะต้องมีขีดความสามารถที่จะมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุคคลอื่นซึ่งทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เขตเมือง เช่น การศึกษาการมีส่วน

ร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการของพิสมัย บุญเลิศ (2548) ที่พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการมาก

อีกประการที่น่าสนใจคือ ผลการศึกษาพบว่าใน ด้านของการมีส่วนร่วมของประชาชน 5 ด้าน ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยหลักการจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งอ้างถึง “Public Participation Spectrum” ของ International Association for Public Participation ว่าการมีส่วนร่วมมี 5 ระดับ และจะเป็นพัฒนาการที่เริ่มจากน้อยไปหามาก เป็นขั้นบันไดของระดับการมีส่วนร่วม เริ่มจากการให้ข้อเท็จจริง ปรีกษาหารือ เข้าไปเกี่ยวข้อง ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ จนถึงการมอบอำนาจซึ่งเป็นระดับสูงสุด ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ตรงกับแนวคิดข้างต้น กล่าวคือเรียงลำดับระดับการมีส่วนร่วมเหมือนกับที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอไว้ทั้ง 5 ขั้น แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีอยู่ทั้ง 5 ระดับ โดยประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในระดับต้น ๆ แต่ก็มีแนวโน้มที่ดี ทำให้หวังได้ว่าจะมีพัฒนาการของระดับการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในโอกาสต่อ ๆ ไป ทั้งนี้ส่วนสำคัญคือเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และต่อเนื่องด้วย

2.2 ผลการศึกษากับสมมุติฐาน

2.2.1 สมมุติฐานด้านเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าโดยรวมเพศไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น เว้นในด้านการมอบอำนาจ จากการศึกษาของพิสมัย บุญเลิศ (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายกับการศึกษาค้นคว้านี้ พบตรงกันว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล ส่วนที่ผู้ศึกษาเห็นว่าน่าจะเป็นเหตุผลสำคัญของปรากฏการณ์ในด้านของเพศคือ ในปัจจุบันเพศมีความเท่าเทียมกันมากตามกระแสสังคมด้านความทัดเทียมทางเพศ

2.2.2 สมมุติฐานด้านอายุกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น ก่อนหน้านี้ก็มีผลการศึกษาที่สอดคล้องกัน เช่น ผลการศึกษาของพิสมัย บุญเลิศ (2548) ซึ่งได้ศึกษา

เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ ผลการศึกษาของอาภรณ์ วัชระ (2545) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น

2.2.3 สมมุติฐานด้านการศึกษากับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าโดยรวมระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด สอดคล้องกับผลการศึกษาของพนิดา ธนะกลม (2550) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิ โดยได้ให้รายละเอียดว่า ประชาชนที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาครั้งนี้

2.2.4 สมมุติฐานด้านสถานภาพทางสังคมกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าสถานภาพทางสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น นอกจากการศึกษาของอาภรณ์ วัชระ (2545) ซึ่งได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเมืองจังหวัดฉะเชิงเทรา และพบว่าสถานภาพทางสังคมมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมแล้ว ไม่ปรากฏผลการการศึกษาอื่นที่ระบุชัดเจนเกี่ยวกับปัจจัยนี้

2.2.5 สมมุติฐานด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของขนิษฐา ศรีนนท์ (2542) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี ซึ่งพบว่าอาชีพมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี

2.2.6 สมมุติฐานด้านรายได้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าแม้โดยรวมด้านรายได้จะไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแต่ก็เป็นสัดส่วนเพียงสามต่อสองด้านของการศึกษาคั้งนี้ ซึ่งถือได้ว่ามีความใกล้เคียงกันมาก ในประเด็นนี้ผู้ศึกษาขออภิปรายผลโดยใช้ประสบการณ์การทำงานด้านข้อมูลในภาคสนาม คือการสำรวจ ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งผู้ศึกษาดำเนินการทุกปี เป็นเวลาหลายปี ผู้ศึกษาพบข้อเท็จจริงในการสำรวจหรือเก็บข้อมูลด้านรายได้ว่า มีสัดส่วนการได้ข้อเท็จจริงน้อยมาก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ยินยอมแจ้งรายได้ที่แท้จริงด้วยเหตุผลหลายด้าน เช่น ไม่ต้องการบอกฐานะทางการเงินของตนเอง ให้ผู้อื่นทราบ การเกรงว่าข้อมูลที่ให้ไปจะถูกนำไปดำเนินการเกี่ยวกับภาษีเงินได้ เป็นต้น

2.2.7 สมมุติฐานด้านถิ่นที่อยู่อาศัยกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด หากพิจารณาจากรายละเอียดของปัจจัยถิ่นที่อยู่อาศัยแล้ว จะพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน และเป็นความสัมพันธ์ในระดับ 0.000 ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้ศึกษาตั้งข้อสังเกตและได้ทบทวนการทดสอบทางสถิติแล้ว ยังคงมีระดับเช่นเดิม ประการนี้ผู้ศึกษาขออธิบายข้อเท็จจริงในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมาอภิปรายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่า อาจเป็นผลมาจากการที่ระบบการบริหารและดูแลประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดของผู้บริหารงานเทศบาลในห้วง 10 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เป็นระบบที่แบ่งแยกพื้นที่ (ชุมชน) ชัดเจน เช่น แบ่งงบประมาณชัดเจนเป็นสัดส่วนตามพื้นที่ (ชุมชน) แบ่งสมาชิกสภาเทศบาลดูแลพื้นที่ชัดเจน (บุคคลรับผิดชอบพื้นที่เฉพาะ) การที่ประชาชนในแต่ละพื้นที่ (ชุมชน) มีความรู้สึกตนเป็นชาวชุมชนใดก่อนข้างชัดเจนและอาจโน้มนำไปสู่การแข่งขันของแต่ละพื้นที่ ด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องข้างต้น อาจเป็นสาเหตุทำให้การอยู่ในพื้นที่ (ชุมชน) ที่แตกต่างเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

2.2.8 สมมุติฐานด้านระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าโดยรวมระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นหรือชุมชนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จากข้อเท็จจริงในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดที่มีลักษณะเป็นเมืองแต่เป็นเมืองที่เหมือนกับเมืองในต่างจังหวัดขนาดกลางอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตเทศบาลเมืองซึ่งเป็นกระจุดของการอยู่อาศัยหนาแน่น พื้นที่จำกัด ประชาชนในเขตมีศักยภาพ มีการ

รับรู้ข้อมูลข่าวสาร รับรู้การทำหน้าที่ของเทศบาลใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะเข้ามาอยู่ในเขตพื้นที่นานหรือไม่เพียงใด อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการศึกษาพบว่าระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นหรือชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.2.9 สมมุติฐานด้านการให้การศึกษาแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่า การให้การศึกษาแก่ประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น เป็นผลการศึกษาซึ่งตรงกับหลักการซึ่งรับทราบกันโดยทั่วไปในเรื่องความสำคัญของการให้การศึกษา รวมถึงหลักการ แนวทางที่หน่วยงานราชการได้ให้ไว้ โดยอธิบายว่าการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน เช่น แนวทางของยุทธศาสตร์การเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ที่อธิบายเรื่องคุณลักษณะของระบบราชการและข้าราชการในระบบราชการแบบมีส่วนร่วมว่า ข้อแรกที่ต้องปฏิบัติคือต้องให้การศึกษาแก่ประชาชน รวมถึงแนวทางของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยกำกับดูแลเทศบาลทั่วประเทศ ซึ่งแนะนำให้เทศบาลเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการให้การศึกษาแก่ประชาชนเช่นเดียวกัน จึงเห็นได้ว่าผลการศึกษาตรงกับแนวทางที่มีการเสนอไว้ก่อนหน้านี้

2.2.10 สมมุติฐานด้านการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่า โดยรวมการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้เสนอเรื่องของปัจจัยการมีส่วนร่วมไว้ว่าประกอบด้วย 4 ปัจจัย ประการแรกคือการให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร จึงเห็นได้ว่าผลการศึกษาที่ปรากฏตรงกับแนวทางของส่วนราชการซึ่งทำหน้าที่เสมือนเป็นที่เลี้ยงทางวิชาการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นทั่วประเทศ

2.2.11 สมมุติฐานด้านการรับฟังประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่า โดยรวมการรับฟังประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น จากยุทธศาสตร์การเปิดระบบราชการ ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ได้อธิบายองค์ประกอบหลักของระบบราชการแบบมีส่วนร่วมว่า ข้อแรกสุดที่ต้องปฏิบัติคือต้องรับฟัง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาชน จึงจะก้าวไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่อไปคือให้ความเห็น สมัครใจเข้าร่วม เข้าร่วมทำงานด้วย และได้ตัดสินใจเอง ผู้ศึกษาเองเห็นว่าประเด็นนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมของภาครัฐ เพราะมีความหมายถึงการให้เกียรติ ยอมรับความคิด ความเห็น ซึ่งเป็นพื้นฐานการร่วมมือ ร่วมใจ

2.2.12 สมมุติฐานด้านการตอบสนองต่อประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าโดยรวมการตอบสนองต่อประชาชนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527) มองว่าระบบราชการแบบเดิมที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ข้าราชการส่วนหนึ่งยังมองว่า การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอาจทำให้การทำงานล่าช้า รุงรัง ไม่ทันการณ์ และไม่ตอบสนองต่อความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชน และจากคำถามปลายเปิดที่ประชาชนให้ความเห็นและเรียกร้องให้เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดตอบสนองต่อประชาชนให้มากขึ้นหลายตัวอย่าง จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจและควรเร่งแก้ไข

2.13 สมมุติฐานด้านการเปิดให้เข้าถึงกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่า การเปิดให้เข้าถึงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น หลักธรรมภิบาล (Good Governance) ด้านความโปร่งใส (Transparency) ได้อธิบายว่า ภาครัฐต้องมีกลไกสำคัญคือ ต้องเปิดโอกาสให้สังคมภายนอกเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา หรือมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลการดำเนินงานต่อสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับกระแสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรภาครัฐ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะโดยสุจริตใจหรือไม่ ผู้ศึกษาพบว่าเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมีการดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการทำงานเป็นอย่างดี จึงน่าจะเป็นเหตุผลในการรองรับผลจากการพิสูจน์สมมุติฐานข้อนี้ได้

2.2.14 สมมุติฐานด้านทัศนคติของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด

จากผลการศึกษาที่พบว่าทัศนคติมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด นั้น กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2542) ได้สรุปลักษณะการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมต้องเกิดจากเจตนาธรรม และความตั้งใจที่จะเข้าร่วม บนพื้นฐานของทัศนคติที่ดี เพราะจะทำให้เกิดความภูมิใจเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหา/การตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ทำให้เกิดความสมานฉันท์และเป็น

อันหนึ่งอันเดียวกัน ประกอบกับจากสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ในปัจจุบัน เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดมี ภาพพจน์ที่ดี ทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีและมีความสำคัญตามไปด้วย

2.3 ผลการศึกษาที่น่าสนใจ

จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาพบว่าประเด็นที่น่าสนใจคือผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 64.12 มีอายุมากกว่า 40 ปี ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลที่ได้รับจากสำนักทะเบียน ท้องถิ่นเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเมื่อแบ่งที่อายุ 40 ปี ขึ้นไปมีสัดส่วนที่ร้อยละ 35 และสัดส่วน ระหว่างเพศชายต่อเพศหญิง เก็บตัวอย่างได้จำนวนร้อยละ 35.88 ต่อ 64.12 ซึ่งแตกต่างจากข้อมูล ทางทะเบียนราษฎรของประชาชนในเขตพื้นที่ด้านสัดส่วนเพศ แสดงว่าในการเก็บข้อมูลมีความ เคลื่อนในการกระจายระดับอายุและเพศของกลุ่มตัวอย่าง ประเด็นนี้อาจเกี่ยวข้องกับวิธีการในการ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาไม่ได้คาดการณ์และป้องกันไว้ก่อน และอาจเป็นสาเหตุให้ผล การศึกษาด้านอื่น ๆ ผิดพลาดเนื่องจากสาเหตุเดียวกันได้ แต่ไม่มีตัวเลขมาชี้ชัดเหมือนกับจำนวน ประชากรกับระดับอายุต่าง ๆ และสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิง

2.3 ความสอดคล้องกับความคาดหมายและงานวิจัยอื่น ๆ

โดยภาพรวมของผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีผลการศึกษาสอดคล้องกับความ คาดหมายของผู้ทำการศึกษาค้นคว้า เมื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาของบุคคลอื่นซึ่งทำการศึกษา เรื่องลักษณะเดียวกันก่อนหน้านี้ในพื้นที่ลักษณะคล้ายกัน เช่น ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการของพิศมัย บุญเลิศ (2548) ที่พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผน พัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการมาก นอกจากนี้ เรณู คุปต์ชัย (2545) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วน ตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพบว่าประชาชนในเขตองค์การ บริหารส่วนตำบลมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล และเชื่อมั่นว่าเป็น องค์การเป็นที่พึ่งที่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้รับจาก การศึกษาครั้งนี้ในด้านทัศนคติ ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุด ต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น ให้จงได้ มิฉะนั้นจะไม่สามารถเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านใด จึงนับเป็นผลการศึกษาที่ดีอย่างยิ่ง

ผลการศึกษาครั้งนี้มีผลเช่นเดียวกับผลการศึกษา งานวิจัยของบุคคลอื่นทั้งที่ได้นำมา เขียนลงในวรรณกรรม เช่น ผลการศึกษาของพัฒนา คุศรีพิทักษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาในเขตเมือง ศึกษากรณีชุมชนในเขต เทศบาลเมืองสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร และส่วนที่ไม่ได้นำมาเขียนประการหนึ่งคือ ปัจจัย

สำคัญในการมีส่วนร่วมของประชาชน คือปัจจัยด้านคุณลักษณะของประชาชน ซึ่งเป็นเรื่องของแนวคิด ระดับการศึกษา ความพร้อม ความเสถียรของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับการศึกษาของประชาชนไทย และฐานะทางเศรษฐกิจของบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลานานในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง

2.4 ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดในการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากการเก็บข้อมูล มีจำนวนตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูลมากพอสมควร ประกอบกับระยะเวลาจำกัด และวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษาที่ต้องการกระจายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยในการลงเก็บข้อมูลในพื้นที่หลายคน ในด้านนี้เป็นจุดอ่อนในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยเฉพาะวิธีการเก็บข้อมูลซึ่งใช้วิธีเผชิญหน้ากับตัวอย่าง ลักษณะเชิงสัมภาษณ์ ทำการถาม-ตอบ และบันทึกลงในแบบสอบถาม การที่มีผู้ช่วยหลายคน แต่ละคนย่อมมีลักษณะและวิธีการทำงานที่แตกต่างกันซึ่งเป็นเรื่องปกติของบุคคล แต่ในด้านผลอาจมีความแตกต่างของข้อมูลที่ได้รับได้ ซึ่งเมื่อทำการสรุปวิเคราะห์ทางสถิติแล้วอาจให้ผลการศึกษิต่างออกไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

3.1.1 หากใช้ผลการศึกษารั้งเป็นแนวทาง เทศบาลเมืองร้อยเอ็ดควรเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านกระบวนการประชาคมชุมชนให้มากขึ้นเพราะยังมีการดำเนินการน้อย และประชาชนมีส่วนร่วมในระดับต่ำ เป็นจุดอ่อน แต่เป็นประเด็นที่สามารถแก้ไข เพิ่มเติมได้ง่าย เนื่องจากเป็นกิจกรรมใกล้ตัว สะดวก และประชาชนให้ความสนใจเรื่องของตัวเองเป็นฐานอยู่ก่อนแล้ว เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานอย่างจริงจัง พร้อมนำไปสู่การมีส่วนร่วมในระดับสูงขึ้น

3.1.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า ปัจจัยด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการรับฟังประชาชน ด้านทัศนคติของประชาชน และด้านการเปิดให้เข้าถึง มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน หากใช้ผลการศึกษารั้งนี้ให้เป็นแนวทาง เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน การดำเนินการไปสู่เป้าหมายทำได้ไม่ยาก เนื่องจากไม่ได้ใช้งบประมาณมากนัก แต่เน้นไปปรับปรุงที่กระบวนการบริหารความสัมพันธ์กับประชาชนให้มากขึ้นอีก เมื่อพิจารณาด้านวิธีปฏิบัติแล้วจะเห็นว่า สามารถทำได้ง่าย ทำได้ทันที หากมีการดำเนินการอย่างจริงจังจะทำให้

กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับสูงเกิดขึ้น และเป็นประโยชน์ในการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยของบุคคลอื่นและในการศึกษาของผู้ศึกษาครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่กระบวนการศึกษา การวิจัยเป็นเรื่องของผู้ทำการวิจัยกับสถาบันการศึกษา โดยหน่วยงาน องค์กร ที่เข้าทำการศึกษาไม่ได้รับทราบและกำหนดประโยชน์ที่หน่วยงานจะได้จากการศึกษาวิจัย การที่ไม่ได้รับทราบและร่วมตั้งแต่ต้น ทำให้ไม่เกิดการยอมรับและนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปใช้ประโยชน์จริง ซึ่งเป็นเรื่องน่าเสียดายอย่างมาก และโดยที่ความจริงในปัจจุบันมีข้าราชการ พนักงานของรัฐจำนวนมากศึกษาในระดับปริญญาโท ซึ่งทุกคนต้องทำวิทยานิพนธ์หรือ การค้นคว้าอิสระ และส่วนใหญ่มักจะเลือกหัวข้อซึ่งเกี่ยวข้องกับงานของหน่วยงานต้นสังกัดของตนเองเนื่องจากสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล หากได้มีการตกลงในลักษณะประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานไว้ก่อน เมื่อได้ผลการศึกษาวิจัยแล้ว หน่วยงานจะมีการยอมรับและนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรต่อไป

3.2.2 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อจะได้ทราบปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น

3.2.2 ควรทำการศึกษาวินิจฉัยเชิงปริมาณในเรื่องลำดับความสำคัญของปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อลำดับความสำคัญของปัจจัย ความเร่งด่วนและประเด็นที่ต้องแก้ไข เพื่อใช้งานได้จริงและสามารถพยากรณ์ความเปลี่ยนแปลงระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาครัฐ

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง (2542) การเผยแพร่ความรู้ทางการปกครองท้องถิ่น ฉบับการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์สำนักบริหาร
ราชการส่วนท้องถิ่น
- กรรณิกา ชมดี (2524) “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ศึกษาเฉพาะ
กรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี”
วิทยานิพนธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กรมการปกครอง สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (2543) การจัดทำแผนพัฒนาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและเมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร อาสาศึกษาดินแดน
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น ส่วนแผน
พัฒนาท้องถิ่น (2546) คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร
ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย
- ขนิษฐา ศรีนนท์ (2543) “การมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาล
นครนนทบุรี” ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
ทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารราชการ”
ค้นคืนวันที่ 29 มกราคม 2551
จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=337
- คารม คำพิฑูรย์ (2545) “การศึกษาการบริหารจัดการในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
ตำบลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น”
กรณีศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จุฑารัตน์ วุฒิสมนุรณ (2538) “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชน
ย่อยภายในเขตเทศบาล ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลศรีราชา จังหวัดชลบุรี”
วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม
และสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร
ศักดิ์โสภาคการ
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช (2517) อุดมการณ์ทางการเมือง กรุงเทพมหานคร เล็คดีไทย

- ชำนาญ ชูบุญ (2503) การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจทางปกครองของกฎหมายไทย
พระนคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
- ทองศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2540) หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท ขอนแก่น คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด (2551) “ยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. 2551-2555” ร้อยเอ็ด กองวิชาการและ
แผนงาน
- _____ . (2551) “แผนพัฒนา 3 ปี พ.ศ. 2552-2554” ร้อยเอ็ด กองวิชาการและแผนงาน
- ธนพรรณ ธานี (2542) “บทบาทของ อบต. ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” งานวิจัย
ภาควิชาพัฒนาสังคม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- นเร เหล่าวิชา และคนอื่นๆ (2539) รายงานการวิจัยการศึกษารูปแบบการพัฒนาโครงการ
สุพรรณบุรี พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย
- นรนิติ เศรษฐบุตร (2545) โครงการวิจัยร่วมกันระหว่างไทยและญี่ปุ่น เรื่องการเสริมสร้าง
สมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น
กรมการปกครอง
- บัญญัติ แก้วส่อง (2531) “รูปแบบทางสังคม จิตสำนึกสำหรับการอธิบายการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในกระบวนการพัฒนา” ปริญญาณิพนธ์ การศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- บุญชม ศรีสะอาด (2545) การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สุวีริยาสาส์น
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2525) ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่น เอกสารการศึกษา
สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
- ประหยัด หงส์ทองคำ (2539) การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น
กรุงเทพมหานคร พาพาส
- “พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546” (2546, 9 ตุลาคม)
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก
- “พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรบริหารปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. 2542” (2542, 17 พฤศจิกายน) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก
- “พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ.2546” (2546, 22 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่
120 ตอนที่ 124 ก

- รามิต พัฒนมงคลเชฐ (2545) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พนิดา ณะกลม (2550) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสุวรรณภูมิอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด” การศึกษาค้นคว้า ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พัฒนา กุศรีพิทักษ์ (2540) “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเมือง ศึกษากรณี ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” การค้นคว้าอิสระ ปริญญามหาบัณฑิตศิลปศาสตร์ (ไทยคดีศึกษา-เน้นสังคมศาสตร์) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พิศมัย บุญเลิศ (2548) “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครสมุทรปราการ” ปัญหาพิเศษ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- ไพรัตน์ เจริญรินทร์ (2527) “นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน” ใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (บรรณาธิการ) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภากาการพิมพ์
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานคร ไทยอนุเคราะห์ไทย
- “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548” กระทรวงมหาดไทย (2548) กรุงเทพมหานคร
- “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” สำนักนายกรัฐมนตรี (2542) กรุงเทพมหานคร
- รามิต พัฒนมงคลเชฐ (2545) “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เรณู คุปต์ยงชัย และคนอื่นๆ (2545) “ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลงานวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- สมนึก ปัญญาสิงห์ (2532) *การพัฒนาชุมชน* ขอนแก่น ภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุริยันต์ สุวรรณราช (2548) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ภาคกลางของประเทศไทย* ผลงานวิจัย กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น (2546) *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร ชุมชน
สหกรณ์แห่งประเทศไทย
- อคิน รพีพัฒน์ (2527) *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร
มหาวิทยาลัยมหิดล
- _____ (2527) *ทำไมต้องพูดถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร สักดิ์โสภการพิมพ์
- อนันต์ เกตุวงศ์ (2543) *หลักและเทคนิคการวางแผน* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อาภรณ์ วัชระ (2545) “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลวังตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา” การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- อุทัย หิรัญโต (2543) *การปกครองท้องถิ่น* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

ชื่อ	นายอนุชากร มาศนมาดล
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยคดี) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่งหน้าที่	รองนายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด
ชื่อ	นายธีรพล ขวัญรัมย์
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งหน้าที่	นักบริหารงานเทศบาล ระดับ 9 (ปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด)
ชื่อ	นายสุเวช ชัยทองดี
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งหน้าที่	นักบริหารงานเทศบาล ระดับ 8 (รองปลัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด)
ชื่อ	นายสวัสดิ์ วันทมาตย์
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ตำแหน่งหน้าที่	นักบริหารงานเทศบาล ระดับ 8 (หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลเทศบาลนครขอนแก่น)
ชื่อ	นายสุวิทย์ วิเชียรดี
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยคดี) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่งหน้าที่	นักบริหารงานการศึกษา ระดับ 8 (ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงาน
ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

คำชี้แจงแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ส่วน
 - ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
 - ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
 - ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความเห็นต่อปัญหา อุปสรรค และการให้ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
2. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง จึงจะทำให้การศึกษาคั่นคว่ำครั้งนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์และมีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาต่อไป
3. คำตอบของท่านที่ตอบในแบบสอบถามนี้ ผู้ศึกษาจะเก็บเป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะเพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประสงค์ โพธิ์เนียม

(นายประสงค์ โพธิ์เนียม)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ส่วนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18 - 20 ปี () 21-30 ปี
() 31 - 40 ปี () 41- 50 ปี
() 51 - 60 ปี () มากกว่า 60 ปี

3. การศึกษาสูงสุด

() ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น
() มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
() อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาศัยอยู่ในชุมชน

() ท่านคร () วัดป่าไร่ () วัดเหนือ
() วัดคุ้ม () พระอารามหลวง () หุ่นเจริญ
() พิพิธภัณฑ () รอบเมือง () โรงเรียนเมือง
() จันทร์เกษม () ศิริมงคลศาลา () บขส.
() วัดบึง () มั่นคงพัฒนา () หนองหญ้าม้า
() วัดเวฬุวัน () ศรีอุดม () ราษฎร์อุทิศ
() โรงพยาบาล () ตลาดหนองแคน

กรณีไม่ทราบชื่อชุมชน กรุณา ระบุชื่อ ถนน/ ซอย

...../ 5. สถานภาพ ...

5. สถานภาพการสมรส

- () โสด
 () สมรสและอยู่ด้วยกัน
 () สมรส แต่แยกกันอยู่
 () หม้าย / หย่าร้าง / แยกกันอยู่
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. อาชีพ

- () ค้าขาย () รับจ้าง
 () รับราชการ () เกษตรกรรม
 () อื่น ๆ โปรดระบุ

7. รายได้

- () ไม่เกิน 10,000 บาท
 () 10,001 - 15,000 บาท
 () 15,001 - 20,000 บาท
 () 20,001 - 25,000 บาท
 () 25,001 - 30,000 บาท
 () 30,000 บาท ขึ้นไป

8. ระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

- () ไม่เกิน 1 ปี
 () 1 - 5 ปี
 () 6 - 10 ปี
 () 11 - 15 ปี
 () ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป

**ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**

- คำชี้แจง**
1. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องความคิดเห็น
 2. เทศบาลฯ หมายถึงเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การให้การศึกษาแก่ประชาชน					
1. ท่านเห็นว่าเทศบาลให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาแก่ประชาชน ด้วยวิธีต่าง ๆ มากพอหรือไม่					
2. ท่านเห็นว่าเทศบาลจัดประชาคม ประชาพิจารณ์ การจัดทำแผนพัฒนาได้ดี หรือเพียงพอ หรือไม่					
3. ท่านเห็นว่าเทศบาลจัดการประชุม หรือชี้แจง หรือแจ้งการจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละปี แก่ประชาชน					
4. ท่านต้องการให้เทศบาลให้ความรู้เรื่องแผนพัฒนาแก่ท่าน					
การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน					
5. เทศบาลมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกำหนดการ ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาแต่ละปี					
6. เทศบาลให้ข้อมูล รายละเอียด ที่รวบรวมได้ เพื่อเตรียมจัดทำแผนพัฒนาแก่ท่าน มากน้อยเพียงใด					

7. เทศบาลเผยแพร่รายละเอียดของ แผนพัฒนาที่จัดทำแล้วเสร็จแก่ประชาชน อย่างน้อยเพียงใด					
8. เทศบาลเผยแพร่ผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาแต่ละปีอย่างน้อยเพียงใด					
การรับฟังประชาชน 9. เทศบาลเปิดโอกาสให้ท่านเสนอปัญหา ความเดือดร้อน ความต้องการ เพื่อนำไปจัด แผนพัฒนาโดยตรง					
10. เทศบาลจัดประชุมหรือเวทีเพื่อรับฟัง ปัญหา ความต้องการขอประชาชน เพื่อนำไป จัดทำแผนพัฒนา					
11. เทศบาลมีวิธีการต่างๆ แจ้งข่าวสารกับ ท่านทำให้สามารถเสนอความต้องการ เพื่อ นำไปจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลได้					
12. เทศบาลเปิดโอกาสให้ท่านแสดง ความคิดเห็น หรือวิจารณ์แผนพัฒนาที่ดำเนินการ แล้ว					
การตอบสนองต่อประชาชน 13. ท่านเห็นว่าปัญหา ความเดือดร้อน ความ ต้องการของท่านที่เสนอได้รับการนำไปจัดทำ แผนการแก้ไข มากน้อยเพียงใด					
14. ท่านเห็นว่าแผนชุมชนของท่านได้รับการ นำไปบรรจุในแผนพัฒนาของเทศบาล มาก น้อยเพียงใด					
15. เมื่อมีความไม่เห็นด้วยกับแผนพัฒนา เทศบาลนำไปแก้ไข ปรับปรุงมากน้อยเพียงใด					
16. เทศบาลมีความรวดเร็ว จริงจัง ในการ แก้ปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความ ต้องการของท่านเสมอ					

การเปิดให้เข้าถึง					
17. ท่านเคยได้รับโอกาส หรือการเชิญชวน เป็นคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล					
18. เทศบาลเปิดให้เข้ารับฟังหรือเสนอความเห็นในการประชุมของคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนา					
19. เทศบาลให้ความสะดวกในการขอคู่มือหรือคัดค้านแผนพัฒนา					
20. เทศบาลให้ความสะดวกหรือจัดให้มีการวิเคราะห์ วิจัยผลลัพธ์การดำเนินงานตามแผนพัฒนา					
ทัศนคติของบุคคล					
21. โดยทั่วไปแล้วท่านให้ความสนใจเรื่องแผนพัฒนาของเทศบาลเสมอ					
22. ท่านเห็นว่าการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลเป็นประโยชน์ต่อท่านหรือชุมชนของท่าน มากน้อยเพียงใด					
23. ท่านมีความเชื่อถือการจัดทำ และตัวแผนพัฒนาของเทศบาลที่ผ่านมา					
24. ท่านเห็นว่าในปัจจุบันเทศบาลได้เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา มากน้อยเพียงใด					

**ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน
พัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**

- คำชี้แจง**
1. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง โดยการทำเครื่องหมาย
✓ ในช่องความคิดเห็น
 2. เทศบาลฯ หมายถึงเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ทุกครั้ง	บางครั้ง	ไม่เคย มีส่วน ร่วม
การให้ข้อมูลข่าวสาร			
25. เมื่อท่านพบปัญหาเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้ง โดยตรงต่อเทศบาล			
26. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ			
27. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน หรือ แผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหา ความต้องการ			
28. ถ้าท่านเห็นว่าแผนพัฒนาที่ทำแล้วไม่ตรงกับปัญหา ในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข			
29. กรณีที่ท่านพบเห็นกิจกรรม โครงการตาม แผนพัฒนาของเทศบาล ที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้ เทศบาลทราบ			
การให้คำปรึกษาหารือ			
30. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือ แนะนำแก่คณะบริหาร เทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว			
31. ท่านเสนอความเห็น หรือขอแนะนำการจัดทำ แผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน			

32. ท่านได้เสนอความเห็น หรือข้อเสนอแนะในการประชุมหรือเวทีประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่เทศบาลจัดระดับภาพรวมทั้งเขตเทศบาล			
33. เมื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านยังสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขได้			
34. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ท่านให้คำปรึกษาหารือการแก้ไขแก่เทศบาล			
การเข้าไปเกี่ยวข้อง			
35. ท่านเข้าประชุมประชาคมแผนชุมชนของท่าน			
36. ท่านมีส่วนร่วม วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุในระดับชุมชนของท่าน			
37. ท่านมีส่วนในการพิจารณาแนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของชุมชน			
38. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล			
39. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลฯ ในทุกขั้นตอน			
การร่วมมือ			
40. ท่านร่วมในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์เรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาร่วมกับเทศบาลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล			
41. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทางของแผนพัฒนา			
42. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านอื่นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล			
43. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพย์ หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน			
44. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา			

การมอบอำนาจ			
45. ท่านเป็นแกนนำ หรือบุคคลสำคัญในการตัดสินใจ ในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาเทศบาล			
46. ในการลงประชามติเกี่ยวกับแผนพัฒนา เทศบาล ท่านมีสิทธิที่จะเลือกสิ่งที่ต้องการได้			
47. เมื่อมีโอกาส ท่านทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำ แผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล			
48. ท่านมีโอกาสเป็นผู้นำและตัดสินใจอย่างจริงจังใน ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล			
49. เมื่อท่านมีโอกาส หรือในเวลาที่เหมาะสม ท่านทำ การตรวจสอบ ประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา			

**ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและ
แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหาร
ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**

คำชี้แจง ขอความกรุณาให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะตามความเป็นจริง

1. โปรดระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
ในการจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดกระทำไม่ได้หรือกระทำ
ยาก (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นว่าควรทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชาชนภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดเข้าร่วมใน
การจัดทำแผนพัฒนาการบริหารงานของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดให้ได้มากที่สุด (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ค

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและ
ประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เป็นปัจจุบัน อาศัยอำนาจ
ตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ
กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำ
แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสาน
แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้
ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด
เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย
จัดตั้ง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สภาเทศบาล สภา
เมืองพัทยา สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมาย
จัดตั้ง

“คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาองค์การ

บริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการพัฒนาเมืองพัทยา
 คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า
 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการสนับสนุน
 การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเมืองพัทยา
 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการ
 สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า
 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คณะกรรมการติดตาม
 และประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเมืองพัทยา
 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการ
 ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้บริหาร
 ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายความว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภา
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“นายอำเภอ” หมายความว่า ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

“ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วน
 จังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน” หมายความว่า ผู้อำนวยการกอง
 แผนและงบประมาณ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน หัวหน้ากองวิชาการและแผน หัวหน้า
 งานวิเคราะห์นโยบายและแผน หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่
 เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

“พนักงานส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล
 พนักงานเมืองพัทยา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานหรือข้าราชการขององค์กรปกครองส่วน
 ท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“แผนพัฒนา” หมายความรวมถึงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

“แผนพัฒนาสามปี” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่อง และเป็นแผนก้าวนำครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

“แผนการดำเนินงาน” หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้

“การแก้ไข” หมายความว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดในแผนพัฒนาหรือแผนการดำเนินงานให้ถูกต้อง โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป

“การเพิ่มเติม” หมายความว่า การเพิ่มเติมแผนงาน โครงการที่ไม่มีอยู่ในแผนพัฒนาสามปี ให้ปรากฏไว้ในแผนพัฒนาสามปี

“การเปลี่ยนแปลง” หมายความว่า การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญของแผนพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ได้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัด แล้วรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบภายในสิบห้าวันนับแต่ วันที่ยกเว้นหรือผ่อนผัน

ข้อ ๖ การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสอดคล้องกับระเบียบ ว่าด้วยการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวด ๑
องค์กรจัดทำแผนพัฒนา

ข้อ ๗ องค์กรจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ ๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(๒) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ

(๓) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๕) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ

ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน กรรมการ

(๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น

คัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน กรรมการ

(๗) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

(๘) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตามข้อ ๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี

และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๙ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ

(๒) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ

(๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น

คัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ

(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ

(๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงาน

ส่วนท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย ผู้ช่วยเลขานุการ
กรรมการตามข้อ ๕ (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการ
คัดเลือกอีกได้

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

(๑.๑) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่
ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง

(๑.๒) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย
อำนาจ

(๑.๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้น
ดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชน โดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน
การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

(๑.๔) กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในเขตจังหวัด

(๑.๕) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

(๑.๖) แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
คำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการ
พิจารณาด้วย

(๒) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนา และการแก้ไขปัญหา
เกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา

ในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกิน
ศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการเอง ได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพ
ของเทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี
กฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้องค์การ
บริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจ
หน้าที่

(๓) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน

(๔) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๕

(๒)

(๕) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(๗) ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๕ (๑)

ข้อ ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามและประเมินผล คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด แล้วแต่กรณีจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของการประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด ๒

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ ๑๓ ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๒) ถึง (๓) ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต สามารถตรวจสอบพฤติกรรมได้

(๒) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นนั้น

(๓) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(๔) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาปกครองปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นกรรมการ

(๕) ดิทยาเสพติดให้โทษ

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๗) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปและพ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ ๑๔ ผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๑๕ ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือต่อประธานกรรมการที่ตนดำรงตำแหน่ง

(๔) คณะกรรมการที่ผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งอยู่เห็นว่ามิเหตุอันควรและมีมติจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามให้ออก

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๓

หมวด ๓

การจัดทำแผนพัฒนา

ข้อ ๑๖ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคำดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

ข้อ ๑๓ การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

(๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีต่อไป

ข้อ ๑๔ แผนพัฒนาสามปีให้จัดทำและทบทวนให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน ก่อนงบประมาณประจำปี

ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแล้วรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

ในกรณีของเทศบาลผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้นายอำเภอได้ เมื่อมีการขยายเวลาให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคสองให้เป็นอำนาจของนายอำเภอแล้วแก่องค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

ข้อ ๑๕ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานแล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

ข้อ ๒๐ ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่จัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำร่างแผนพัฒนาตามระเบียบนี้

หมวด ๔

การแก้ไข การเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา

ข้อ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ ๒๒ การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปี ให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาสามปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ต่อไป

ข้อ ๒๓ การเปลี่ยนแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลง

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ต่อไป

หมวด ๕

การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ

ข้อ ๒๔ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

ข้อ ๒๖ การจัดทำแผนการดำเนินงานให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินการ ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบ

ห้าวันนับแต่วันที่ประกาศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน

ข้อ ๒๗) แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้นหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการหรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น

การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

หมวด ๖

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ข้อ ๒๘) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ ๒๘) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๒๙) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล

แผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่

น้อยกว่าสามสิบวัน

(๔) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

(๓) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

(๔) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล รายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตาม และประเมินผล เพื่อประเมินผลการรายงานผล เสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปีและแผนปฏิบัติการ ที่มีอยู่เดิมก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลในการประกาศใช้ ให้มีผลใช้ได้ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

สมชาย สุนทรวัฒน์

(นายสมชาย สุนทรวัฒน์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๑๕ ง
วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ หน้า ๔๖ - ๕๗

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม

ค่าดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม
ปัจจัยการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม ปัจจัยการมีส่วนร่วม	คะแนน / ผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การให้ การศึกษา แก่ ประชาชน	1. เทศบาลให้ความรู้ ความ เข้าใจเรื่องการจัดทำแผนพัฒนา แก่ประชาชน ด้วยวิธีต่าง ๆ อย่าง สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1
	2. เทศบาลจัดประชาคม ประชา พิจารณ์ในการจัดทำแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1
	3. เทศบาลจัดการประชุม หรือ ชี้แจง หรือแจ้งการจัดทำ แผนพัฒนาในแต่ละปีแก่ ประชาชนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	0	0.8
	4. เทศบาลให้ความรู้เรื่อง แผนพัฒนาแก่ท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
การให้ ข้อมูล ข่าวสารแก่ ประชาชน	5. เทศบาลมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ กำหนดการ ขั้นตอนการจัดทำ แผนพัฒนาแต่ละปี	+1	+1	+1	+1	+1	1
	6. เทศบาลให้ข้อมูลและ รายละเอียดที่รวบรวมไว้เพื่อ เตรียมจัดทำแผนพัฒนาแก่ ประชาชน	+1	+1	+1	+1	+1	1
	7. เทศบาลเผยแพร่รายละเอียด ของแผนพัฒนาที่จัดทำแล้วเสร็จ แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	+1	1
	8. เทศบาลเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาแต่ละปี	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตัวบ่งชี้	ข้อความ ปัจจัยการมีส่วนร่วม	คะแนน / ผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การเปิดให้ เข้าถึง	17. ประชาชนเคยได้รับโอกาส หรือ การเชิญชวนเป็นคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนาของเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	18. เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้ารับฟังหรือเสนอความเห็นในการ ประชุมของคณะกรรมการจัดทำ แผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1
	19. เทศบาลให้ความสะดวกแก่ ประชาชนในการขอคูหรือคัดค้าน แผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1
	20. เทศบาลให้ความสะดวกหรือจัด ให้มีการวิเคราะห์ วิจารณ์ผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1
ทัศนคติของ บุคคล	21. โดยทั่วไปแล้วประชาชนให้ความ สนใจเรื่องแผนพัฒนาของเทศบาล เสมอ	+1	0	+1	+1	+1	0.8
	22. การจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล เป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือ ชุมชนของท่านเป็นอย่างมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1
	23. ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประชาชนให้ความเชื่อถือการจัดทำ และตัวแผนพัฒนาของเทศบาลเสมอ มา	+1	+1	+1	+1	+1	1
	24. ปัจจุบันเทศบาลได้เปิดโอกาสให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนา อย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+1	+1	1

คำดัชนีความสอดคล้อง
ข้อคำถามลักษณะการมีส่วนร่วม

ตัวบ่งชี้	ข้อคำถาม ลักษณะการมีส่วนร่วม	คะแนน / ผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
การให้ ข้อมูล ข่าวสาร	25. เมื่อพบปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข โดยเร่งด่วนในชุมชน ท่านได้แจ้งโดยตรงต่อเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	26. เมื่อมีการสำรวจปัญหา ความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนา ท่านได้ให้ข้อมูลแก่ผู้สำรวจ	+1	+1	+1	+1	+1	1
	27. ในการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนา ท่านได้แจ้งปัญหาของท่าน ของชุมชนและ/หรือความต้องการของท่านและชุมชนต่อที่ประชุม	+1	+1	+1	+1	+1	1
	28. ถ้าเห็นว่าแผนพัฒนาที่จัดทำแล้วไม่ตรงกับปัญหาในพื้นที่ ท่านได้ให้ข้อมูลแก่เทศบาลเพื่อการแก้ไข	+1	+1	+1	+1	+1	1
	29. กรณีที่ท่านพบเห็นการดำเนินกิจกรรม /โครงการตามแผนพัฒนาของเทศบาลที่ควรแก้ไข ท่านได้แจ้งให้เทศบาลทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1
การให้ คำปรึกษา หรือ	30. ท่านเคยให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่คณะบริหารเทศบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา เมื่อพบปะเป็นส่วนตัว	+1	+1	+1	+1	+1	1
	31. ท่านเสนอความเห็น หรือข้อแนะนำการจัด ทำแผนพัฒนาในการประชุมกลุ่มย่อย หรือเวทีในชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตัวบ่งชี้	ข้อความถาม ลักษณะการมีส่วนร่วม	คะแนน / ผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC
		1	2	3	4	5	
	32. ท่านได้เสนอความเห็น หรือ ข้อเสนอแนะในการประชุม หรือเวที ประชาคม หรือประชาพิจารณ์ที่ เทศบาลจัดระดับภาพรวมทั้งเขต เทศบาล	+1	+1	-1	+1	+1	0.6
	33. เมื่อดำเนินการตามแผนพัฒนา ของเทศบาลแล้วเสร็จ ท่านให้ คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข หรือข้อควรระวัง	0	+1	+1	+1	+1	0.8
	34. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงาน ตามแผน พัฒนาท่านให้คำปรึกษา หาหรือการแก้ไขแก่เทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
การเข้าไป เกี่ยวข้อง	35. ท่านเข้าประชุมประชาคม แผนพัฒนาชุมชนของท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
	36. ท่านมีส่วนร่วมรวบรวม วิเคราะห์ ปัญหาและสาเหตุในระดับชุมชนของ ท่าน	+1	+1	+1	+1	+1	1
	37. ท่านมีส่วนในการพิจารณา แนวทางและวิธีแก้ไขปัญหาของ ชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	1
	38. ท่านมีส่วนวางแผนเพื่อแก้ปัญหา ร่วมกับเจ้าหน้าที่เทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	39. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาของเทศบาลฯ	0	+1	+1	+1	+1	0.8
	40. ท่านร่วมในการเก็บรวบรวมข้อ มูล วิเคราะห์ เรียงลำดับความ สำคัญ เร่งด่วนของปัญหาร่วมกับเทศบาลเพื่อ จัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1

	ลักษณะการมีส่วนร่วม	1	2	3	4	5	IOC
	41. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดทิศทางของแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1
	42. ท่านเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือเกี่ยวข้องด้านใดด้านหนึ่งในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	43. ในการดำเนินการตามแผนพัฒนาเทศบาลในชุมชนของท่าน ท่านสนับสนุนทรัพยากร หรือวัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1
	44. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
การมอบอำนาจ	45. ท่านเป็นแกนนำ หรือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในแนวทางและเป้าหมายของแผนพัฒนาเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	46. ในการลงประชามติหรือประชาพิจารณ์เกี่ยวกับแผนพัฒนาเทศบาล ท่านให้ข้อเสนอ ข้อเสนอแนะ ลงคะแนนเสียง หรือยกมือเลือกสิ่งที่ต้องการ	0	+1	+1	+1	+1	0.8
	47. ทุกครั้งที่มีโอกาส ท่านทำหน้าที่ในการดำเนินงานจัดทำแผนหรือการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล	+1	0	+1	+1	+1	0.8
	48. ท่านมีโอกาสดูตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล	+1	+1	+1	+1	+1	1
	49. เมื่อท่านมี โอกาสหรือเวลาที่เหมาะสมท่านทำการตรวจสอบประเมินผลการจัดทำแผนพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	1

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายประสงค์ โพธิ์เนียม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2527 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2545
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม (นักบริหารงานสวัสดิการสังคม ระดับ 8)